

ONS ZUIDEN

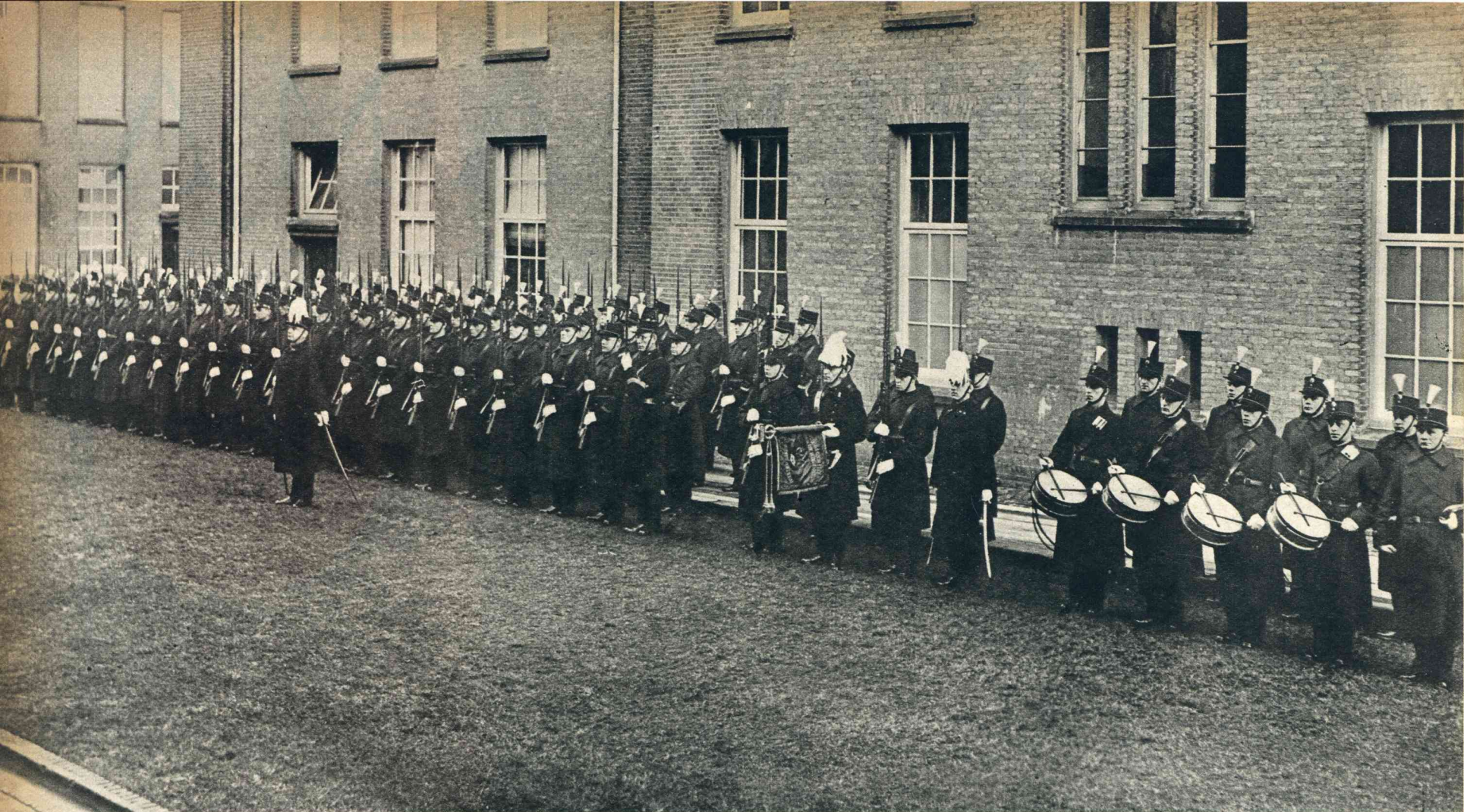
PANORAMA

18 FEBRUARI 1937 — No. 7

LOSSE NUMMERS 15 CENT

HET RAMPZALIGE ZONNEBAD

Trommels gelijk, geweren gelijk, handen gelijk — zoo staan de militairen der Koloniale Reserve met het vaandel aangetreden.

VIA NIJMEGEN NAAR ★ DE OOST ★

Na de reportage, welke wij eenigen tijd geleden brachten over de opleiding van Janmaat te Den Helder, publiceeren wij thans een artikel over de Koloniale Reserve te Nijmegen, vanwaar, na strenge selectie, de jonge mannen worden uitgezonden, die een dienstverband bij het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger willen aangaan. De vriendelijke medewerking der autoriteiten, waarvoor wij hun dank weten, stelde ons in staat deze reportage te geven van een instelling, waarover in den lande nog vele onjuiste denkbeelden bestaan.

De Schele, de Blauwe en Dolle Dries zijn bekende namen en bekende figuren in het land waar de Nederlandsche taal wordt gesproken. Het was voor Boubier en de anderen, die het op hun artistieke geweten hebben, een gelukkige dag waarop

de eerste plannen ontstonden om het volksstuk „De Jantjes” te schrijven; het werd een succes zooals de vaderlandsche tooneelplanken er weinig gedragen hebben, later verhuisde het naar de studio en zág men de Amsterdamsche Jordaanhelden de Jordaanlieders galmen; en toen men, niet lang geleden, zooiets als de Nederlandsche sprekende film ging ondernemen, wist men niets beters, dan den Schele en Dries weer te laten optreden, nu hoorbaar vechtend en zingend over de bekoorlijkheden van de Jordaan en over de liederen die „hun poot op papier hebben gezet en aldus Jan Fuselier werden”. De een had geen werk, de ander had geen aangename wandeling op het pad der liefde gemaakt — zij werden maar „koloniaal”.

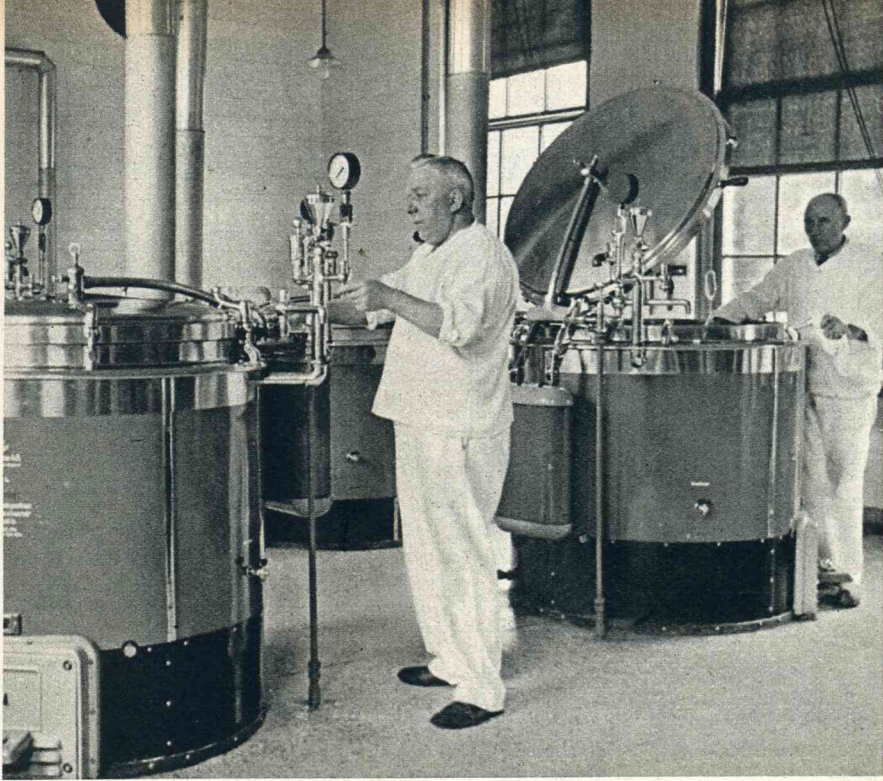
De candidaat neemt op het bureau van dienstneming kennis van de voorwaarden omtrent een verbintenis bij 't Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger.

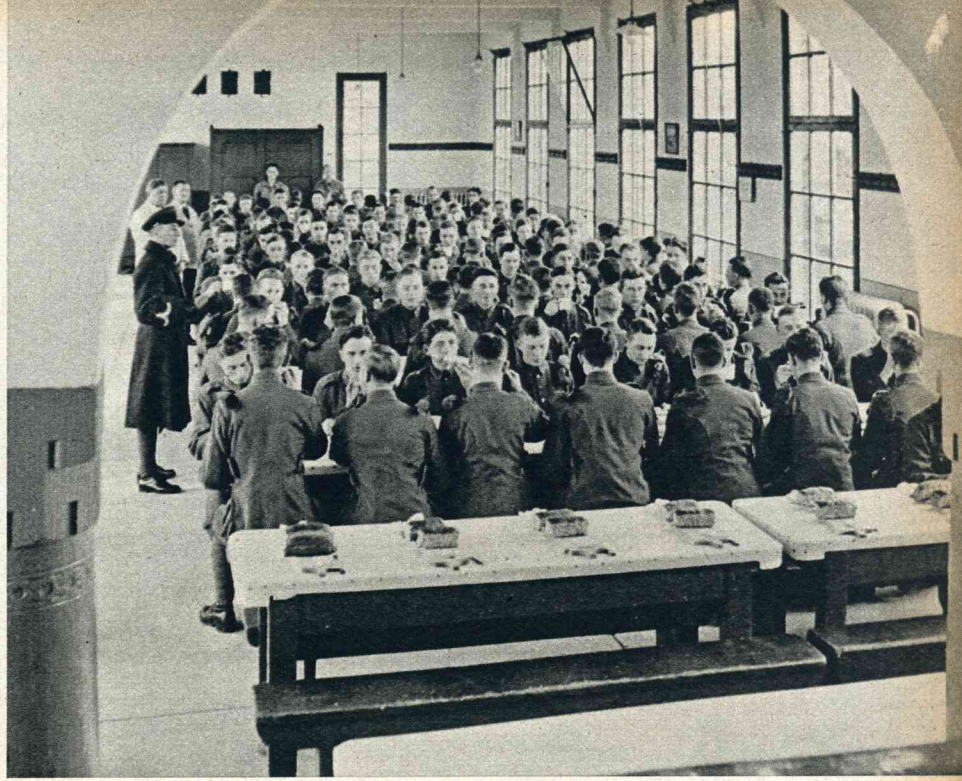
De medische keuring is streng en wordt meermalen herhaald.

Met dat „Jan Fuselier” en dat „koloniaal” is het niet heelemaal in orde. Men kan er tegen inbrengen, dat de bekende blauw-geüniformde jongeman officieel niet „koloniaal” heet, maar „Indisch militair”, doch dat is de voornaamste moeilijkheid niet en daarmee is ook een zeker hardnekkig misverstand niet opgehelderd. Onder „koloniaal” kan men iedereen verstaan die naar de koloniën gaat en Jan Fuselier is iemand die een geweer draagt, maar het ongelukkige wil, dat beide namen gegeven worden aan de militairen van ons leger in Ned.-Indië, en dat ze, vooral het „koloniaal”, een tamelijk ongunstigen klank hebben gekregen. Het is niet aan ons en het is ook de bedoeling niet van dit artikeltje om na te gaan, in hoeverre de „koloniale” vroeger uit minder gewenschte elementen gerecruteerd werden — niemand zal er de gepensioneerde militairen, bijv. de oudgedienden van Bronbeek bij Arnhem, toe rekenen — doch in ieder geval moet erkend worden, dat de ongunstig klinkende naam voor de Indische militairen tegenwoordig een absoluut onverdiende geringschatting is. Het leger van Insulinde is geen toevluchtsoord voor landloopers, bedelaars en jongens van de vlakte, wien het op deze vlakte een beetje te

De modern ingerichte keuken, waar tijdens de Vierdaagsche ook voor de wandelaars wordt gezorgd.

In de eetzaal.

heet geworden is. Wie zich tot deze categorie moet rekenen en de Koloniale Reserve als een gemakkelijken uitweg uit penibele moeilijkheden beschouwt, zal ondervinden dat men in Nijmegen onaangenaam goed op de hoogte is omtrent den candidaat, en dat er geen schijn van kans is, ooit de haven van Tandjong-Priok te bekijken.

De weg naar Indië loopt over Nijmegen. Wie de bekende propagandaplatten op stations en in wachtkamers heeft gezien en besluit, dienst te nemen bij het Indische leger, kan op het stadhuis nadere inlichtingen krijgen en wordt te zijner tijd opgeroepen naar den zetel der Koloniale Reserve te Nijmegen, de Prins Hendrik-kazerne, bekend aan iedereen die deelgenomen heeft aan de Vierdaagsche. (In 1935 gaven 10.000 gegadigden aan den oproep dezer pro-

Veldtenuue.

pagandabiljetten gehoor.) Op het bureau voor dienstneming verneemt hij de voorwaarden voor een verbintenis bij het Kon. Ned. Indisch Leger, waarbij opgemerkt moet worden, dat velen dit bureau niet bereiken, n.l. zij, die geen geboren Nederlander, gehuwd, kostwinner of jonger dan achttien jaar zijn, en zij, die vroeger reeds bij het K.N.I.L. gediend hebben. Evenmin verlangt men kandidaten, die tijdens hun dienstdadigheid in het leger hier te lande niet goed voldaan hebben, die een vonnis op hun boekje hebben (tenzij voor 'n lichte overtreding), enz.

Het spreekt vanzelf dat de geneeskundige keuring zeer streng is. In 1934 werd ruim drie kwart gedeelte der kandidaten afgekeurd, terwijl in het vorig jaar eveneens 70% werd afgewezen; na afwijzing kan men bij den Geneeskundigen Raad in Den Haag een tweede keuring aanvragen. Is men lichamelijk geschikt bevonden, dan wordt de gegadigde ingedeeld bij de aanvullingstroepen, bij 't suppletie-detachment der Koloniale Reserve; hij ondergaat nu 'n eenvoudig examen in lezen, schrijven en Nederlandsche taal (niemand die met goede resultaten de lagere school heeft doorlopen, behoeft dit examen te vreezen), terwijl een der officieren een onderzoek instelt naar 's mans vroeger leven; aan de hand hiervan wordt de algemeene indruk vastgelegd in een cijfer, de resultaten der verschillende onderzoeken worden vereenigd op 'n kaart, en ten slotte wordt de gegadigde onthouden bij den commandant der Koloniale Reserve, die na een persoonlijk onderhoud beslist, of hij tot de voorloopige verbintenis wordt toegelaten. In dit stadium is het bij ongeveer 4% niet het geval. Hij staat nu onder de krijgstuicht, heeft dezelfde verplichtingen als bij een vaste verbintenis en leeft misschien in de veronderstelling dat de weg naar Indië nu voor hem open ligt, doch de commandant der Kol. Res. behoudt het recht om hem te ontslaan, waarbij de reden hiervoor slechts bij zeer hooge uitzondering wordt opgegeven, tenzij het ontslag op medische gronden berust. De candidaat kan echter ook zelf ontslag nemen met terugbetaling der kosten (f 1.— per dag met een minimum bedrag van f 25.—). Dit is billijk; men bindt den candidaat niet onvoorwaardelijk, terwijl hij zelf geen enkele zekerheid voor de toekomst krijgt, en de bepaling heeft ook het voordeel, dat men geen mensen naar Indië stuurt, die tijdens hun proefverband reeds spijt van hun besluit hadden; de beste militairen zouden dat niet worden.

Op den Kwakkenberg is een prachtig terrein, waar de manschappen hun bedrevenheid en durf in het springen kunnen toonen.

Maar bovendien begint de proeftijd nu pas goed. In den tijd dat de toekomstige militair deel uitmaakt van het suppletie-detachment (ongeveer twee maanden), is hij aan een onafgebroken onderzoek onderhevig; het heeft geen zin of nut, hierop dieper in te gaan, doch men houde er zich van overtuigd, dat de candidaat niet alleen toonen moet, dat hij model kan salueren en alle rangen en graden zonder haperen kan opdreunen.

De methodes, welke men bij het suppletie-detachment toepast, zijn er op gericht niet alleen puike militairen te kweken, doch ook ijverige, beschaafde, flinke, wilskrachtige mannen naar Indië te sturen, met gevoel voor orde en saamhoorigheid, die volkomen berekend zijn voor de taak in ons schoone land aan den evenaar, een taak, welke voor alle Nederlanders in Indië, van welke functie en rang ook, een hooge en verantwoordelijke is. Tijdens deze proefperiode valt ongeveer 30% af. Dan volgt de eindkeuring, waarbij weer 1% niet beantwoordt aan de eischen. De anderen worden voorgedragen voor de vaste verbintenis. Zij teekenen nu voor drie of vijf jaar (nagenoeg iedereen vijf jaar), ontvangen het handgeld (f 50.— voor een verbintenis van 3 jaar, f 100.— voor 5 jaar) en krijgen twee weken verlof. Daarna keeren zij terug naar Nijmegen voor 'n laatste inspectie, en dan volgt het bekende tafereel in de haven van Amsterdam: een schip, wuivende militairen in blauwe uniform, wuivende familieleden en vrienden op den wal. De militairen vertrekken naar Java, worden daar gedurende zeven maanden

Stram en martiaal is de exercitie.

afgericht en krijgen daarna hun standplaats; na afloop van hun verbintenis teekenen de meesten opnieuw (voor zes jaar). Als soldaat blijven zij op Java; iedereen heeft echter kans om onderofficier te worden (ongeveer de helft wordt het inderdaad), waarna zij ook naar de Buitengewesten kunnen worden overgeplaatst.

Teneinde geen onjuiste voorstelling omtrent de verhouding tusschen het aantal onderofficieren en dat der manschappen te krijgen bedenke men, dat de Europeesche onderofficieren niet alleen worden ingedeeld bij de compagnieën van hun eigen landaard, doch ook bij Inheemsche compagnieën (Javanen, Amboineezen, Menadoneezen, Timoreezen).

Met eenigen trots zullen de officieren van het suppletie-detachement u laten zien, hoe kranig de militairen reeds na veertien dagen verblijf in de kazerne marcheren, hoe de geweerkolven één lijn vormen en de zwaaiende armen één beweging maken, of u vertellen hoe de manschappen bij talrijke marschwedstrijden, waar zij herhaaldelijk hadden te concurreeren tegen beroemde vrijwilliger-korpsen, toch steeds den eersten prijs wisten te behalen, en eens den tweeden prijs.

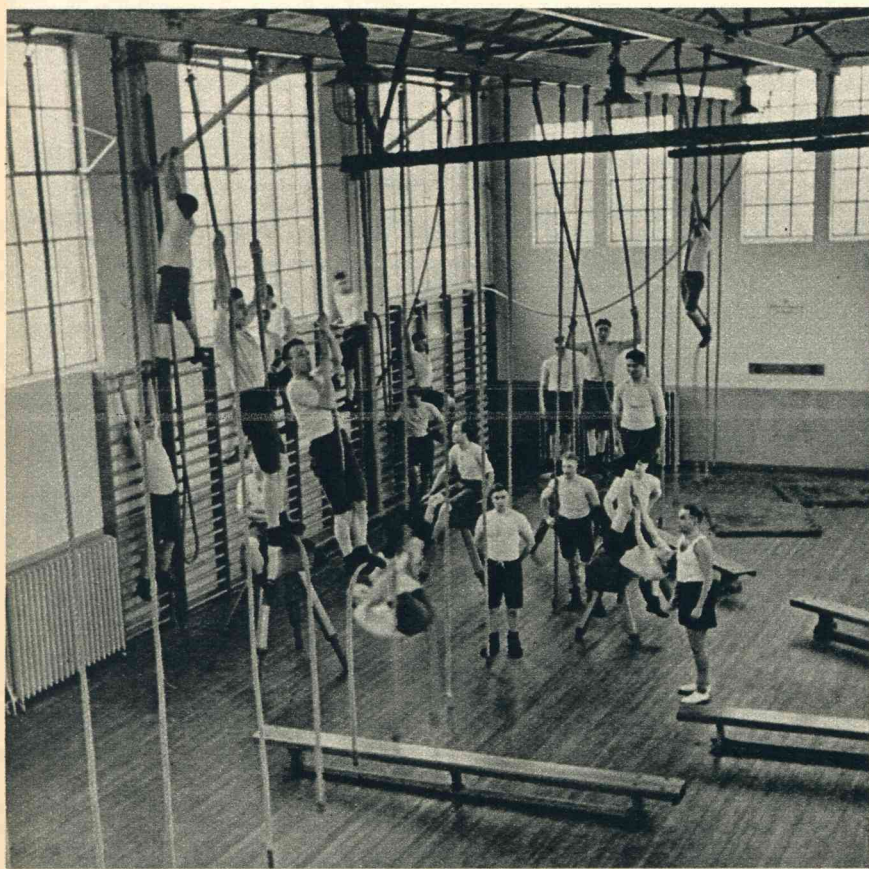
Misschien haalt menigeen de schouders op voor dit perfecte militaire werk, doch dan moge men bedenken, dat er alles voor en niets tegen is, om als men iets doet, het ook goed te doen; dat het minder een resultaat is van drillen — de exercitie in Nijmegen is geen doel, maar middel; het gaat niet om het exerceeren zelf, doch het is onderdeel van het systeem om de candidaten op karakter- en andere eigenschappen te onderzoeken; de africhting geschiedt trouwens, zooals reeds gezegd, in Indië, in Nijmegen gaat het er slechts om de geschikte leden voor het Indische leger te selecteren — minder dus een resultaat van drillen, dan een wilsuiting der toekomstige soldaten, die alle krachten inspannen om hun doel te bereiken. Ook een vluchtig bezoek aan de kazerne der Koloniale Reserve schenkt u de overtuiging, dat er met alle middelen gestreefd wordt naar het doel: verdedigers te vormen die alleszins berekend zijn voor hun ver-

antwoordelijke taak, en ook dat 't niet alleen dwaas maar bovendien zeer onbillijk is om bij den huidige stand van zaken den ongunstigen en gering-schattenden naam van „kolonialen” te gebruiken. Hoewel maatschappelijke standing niet steeds een waarborg voor geestelijke ontwikkeling en beschaving is, zegt het toch wel iets dat vele onderwijzers, bankbedienden, studenten, bezitters van H.B.S.-diploma, e.d. zich te Nijmegen aanmelden, benevens velen (dit jaar 26%) die nog een betrekking hebben, doch daarin niet voldoende perspectief zien voor de toekomst. In zulke

Theorie in rangen en graden.

omstandigheden kan men van een instelling als de Koloniale Reserve onmogelijk spreken als van een toevluchtsoord voor ongunstige individuen of voor, wel of niet door eigen schuld, maatschappelijk mislukten, en moet men het integendeel als een eer beschouwen, na de drievoudige schifting, zoowel op fysiek, psychisch als moreel gebied, ten slotte te worden toegelaten tot het Kon. Ned.-Ind. Leger. H. A.

„Apkooien” in de gymnastiekzaal.

Aangetreden voor de exercitie.

ALTIJD, VOOR EEUWIG!

DOOR ROSS A. ELLIS

De breede schouders vierkant, een eleganten nieuwen hoed zwierig schuin op zijn golvend, staalgrauw haar, stapte kolonel Danvers Deane het kantoor binnen van zijn schoonzoon, makelaar in onroerende goederen. Theatraal, zoals hij alles deed, wierp de kolonel een opgevouwen papier voor het kleine, goedaardige mannetje, dat achter het bureau zat.

„Hier heb je mijn lijstje van de bedragen, die ik van je geleend heb, Andrew. Wil je even nazien?”

Met bebrilde oogen, waar in de diepte bezorgdheid in loerde, keek de kleine Andry den vader van zijn vrouw aan. Hij had zeven lange jaren ervaring van de methode van den kolonel. Een erkenning van schuld was altijd het voorspel tot een nieuwe leening. En Andry zag op tegen de gevolgen van een weigering.

Flora May, zijn vrouw, verafgoodde den romantischen nietsnutter, die de nalatenschap van wijlen haar moeder verkwest had. Van het einde hunner wittebroodsweken af al woonde de kolonel bij Andry Brown in, voerde hij in zijn huis den hoogsten toon, vernielde hij den vrede van zijn avonden met blufferige herinneringen, plukte hij van zijn bescheiden verdiensten, om fabelachtige ondernemingen te financieren, waar nooit iets van terecht kwam.

Een maand tevoren had Andry Brown een onverwacht buitenkansje gehad. Een groote petroleummaatschappij had hem voor een schraal stuk grond zooveel geld gegeven, dat hij een lang gekoesterden droom zou kunnen vervullen. Andry had het aan niemand verteld, zelfs niet aan zijn vrouw. De petroleummaatschappij en zijn bank hadden nadrukkelijk geheimhouding beloofd. Maar je kon niet weten — misschien was 't tóch uitgelekt...

Hij zei zenuwachtig: „D-dat is wel in orde, kolonel. 't Spijt me dat ik u op 't oogenblik niet kan helpen. Ik heb geen dollar vrij. Ik weet al niet, waar ik 't geld voor de belasting vandaan moet halen.”

Kolonel Deane lachte triomfantelijk.

„Ik heb je smerige dollars niet nodig, beste kerel. Ik kom afrekenen! Snap je?” Hij liet zich tegenover Andry in een stoel vallen, klapte een chèque-boek op tafel, schroefde een vulpen los. „Kijk dat lijstje maar eens na. Ik krijg er \$ 6350 uit. Als ik een postje vergeten heb, zeg 't maar. Ik wil meteen heelemaal kiet met je zijn.”

Andry Brown keek met een wazigen blik naar de woorden en getallen. Hij had 't nog nooit meegeemaakt, dat de kolonel een schuld betaalde, zelfs als hij geld had. In de boekhouding van zijn geheugen had Andry die leeningen afgeschreven als onkosten voor de huishouding.

„Alles staat er op,” zei hij slap.

De kolonel vulde met snelle hand een chèque in, zette zijn handteekening, en ging achterover leunen, en met een zeker geringschattend vermaak keek hij in het beduusde gezicht van zijn schoonzoon.

Die kwalijk verholten vijandigheid was voor Andry onbegrijpelijk, meer nog dan de plotselinge welstand van den kolonel. Diens houding was tot dan toe wel bazig geweest, maar tevens hartelijk en vaderlijk, nooit minachtend, zoals nu.

„Martel je kleine beetje hersens maar niet af, om te raden, hoe ik aan dat geld kom,” smaalde de kolonel. „Ik heb 't niet gestolen en ik heb er ook niet voor gewerkt. 't Is een vrucht van Schoonheid, Romantiek, Ridderlijkheid, Avontuur — dingen, waar jij in je doolie leventje geen benul van hebt. Ik heb vandaag een pracht van een huldeblijk ontvangen voor den man, die ik vroeger was — nee, die ik nóg ben, wat bliksem! — van iemand, die niet heeft kunnen vergeten.” Hij glimlachte behaaglijk en draaide aan een punt van zijn welverzorgden knevel. „Misschien heb ik je wel eens verteld over een paar bloeiende uren in New Orleans, meer dan dertig jaar geleden; over het weeuwte van een rijken Spanjaard, en over de woorden, die ze me bij 't afscheid toefluisterde. Weet je 't nog?”

Andry had het verhaal zoo dikwijls gehoord, dat iedere bijzonderheid diep stond ingegrift in zijn onwillige hersencellen. 't Was bijna het eenige uit de herinneringen van den kolonel, waar, naar hij geloofde, een grond van waarheid in zat. Hij zei:

„Hm-m-m-m. *Altijd, voor eeuwig* is 't niet?”

„Precies. Dat fluisterde ze, door haar tranen heen. En daar was de geschiedenis mee uit, dacht ik. Maar nee! Vanmorgen kreeg ik van Bayou's Bank, te New Orleans, een chèque voor \$ 10.000. In het begeleidend schrijven werd me medegedeeld, dat de bank bovendien een kapitaal onder haar berusting heeft, waarvoor ze me maandelijks tweehonderd dollar moet uitbetalen, zoolang ik leef. De eenige voorwaarde is, dat ik me in New Orleans vestig, en dat ik iedere maand persoonlijk met mijn chèque aan de bank kom.” De kolonel lachte triomfantelijk. „Voor mijn leven geborgen notabene! Wat zeg je daar van, jeugdige duitenpletter?”

Andry Brown zat achter zijn brilleglazen met zijn oogen te knippen. Hij wist niet, wat hij zeggen moest. De kolonel sprak door, met een stem die beefde van ontroering.

„Nu ben je natuurlijk benieuwd, hoe ik weet, waar dat mazzeltje vandaan komt! Zal ik je vertellen. Je kunt er weer eens uit leeren, hoe 't in de hersens van een vrouw toegaat. De schenker wil niet genoemd worden — maar eischt, dat op iedere chèque de woorden zullen staan: *Altijd, voor eeuwig!*” Galant gaf de kolonel een kushand naar het Zuiden. „Dolores, Dolores! Ik had het geweten, al had je 't me zoo niet herinnerd!”

Andry Brown hervond zijn spraak. „Dat is heerlijk voor u, kolonel!” Aarzelend ging hij voort: „Er... er volgt zeker uit, dat u ons gaat verlaten!”

„Mijn bagage is al op 't station. Flora May komt aan den trein afscheid van me nemen. 't Lijkt me niet noodig, dat jij ook komt. We zouden 't alleen maar vervelend vinden, als je er bij was. Ik heb tegen mijn dochter gezegd, dat ik hier op 't kantoor afscheid van je zou nemen.”

De kolonel stond op, waardoor het goedaardig mannetje achter zijn bureau dubbel nietig scheen. Het knappe gezicht met den grijzen knevel werd ontsierd door lang ingehouden haat, die nu opeens loskwam.

„Met die chèque, die je zoo gretig binnen hebt gehaald, heb ik mijn vrijheid gekocht om me uit te spreken, Andrew Brown. Zoolang ik bij je in 't krijt stond hebben mijn principes me gedwongen, stilzwijgend de uitwasemingen van je schrapperige ziel te verdragen. Ik had je rijk kunnen maken, ik had mijn dochter in een levenssfeer kunnen brengen, die zij door haar aangeboren charme en gratie zou sieren. Maar toen ik kapitaal noodig had voor mijn ondernemingen, heb je me afgescheept met een aalmoes. Je hebt geen verbeelding, je hebt geen ruimte van geest. Zeven jaar heb ik moeten leven in een atmosfeer van twijfel en stilzwijgende critiek, met geen anderen steun dan 't heerlijke vertrouwen van mijn dochter, een vertrouwen, dat nu gelijk heeft gekregen.

Er heeft een stem uit het verleden gesproken. Mijn eigen levensmanier, mijn eigen loopbaan heeft me een inkomen opgeleverd, dat me in mijn laatste levensjaren vrijwaart van zorg, zonder hulp van jou, en ondanks je bedekte insinuaties.

Nu ga ik weg, en ik zal je geen hand geven. Die eer ben je niet waard. Vaarwel, meneer!”

De deur van het kantoor sloeg dicht. De kleine Andry Brown zakte neer in zijn stoel, alsof een vlaag van een orkaan hem had neergeslagen. Toen kwam hij langzaam overeind, zijn oogen lichtten op achter zijn bril en er kwam een lachje in zijn goedaardige gezicht. Hij had nooit vermoed, dat de kolonel een hekel aan hem had. Maar 't deed er ook eigenlijk niets toe. Zijn groote droom was aardig op weg naar de vervulling.

Wat hinderde het, dat hij zoowat geen cent had overgehouden, toen hij na den verkoop van dat stuk woestijn dat geld naar Bayou's Bank had gestuurd? Hij kreeg nu tenminste een eigen tehuis. Misschien kon hij met Flora May opnieuw de wittebroodsweken beginnen, om iets terug te vinden van den oorspronkelijken geest. Alle heerlijkheid was mogelijk, nu kolonel Danvers Deane weg was — Andry grijnsde — *altijd, voor eeuwig* weg...

„Martel je kleine beetje hersens maar niet af om te raden hoe ik aan dat geld kom,” smaalde de kolonel.

Een der grootste zalen van het tehuis, waar het gemeenschappelijk middagmaal wordt genomen en meestal een drukke maar opgewekte stemming heerscht.

TEHUIZEN VOOR WERKLOOZEN IN AMERIKA

Na den oorlog is in de meeste landen, zelfs in die landen, die geen deel hebben genomen aan den oorlog, een algemeene kwaal uitgebroken, waarvoor men zoo spoedig mogelijk naar een goed geneesmiddel is gaan zoeken. Die kwaal was : de werkloosheid.

Alle vakken, alle bedrijven hebben onder die kwaal te lijden gehad en nog altijd is het oogenblik niet aangebroken, waarop men zou kunnen zeggen : *die na-oorlogsziekte hebben we nu tenminste onder de knie.*

Een hoekje van de welvoorzienige bibliotheek, waar de gegadigden alles kunnen vinden wat zij noodig hebben voor hun verdere algemeene ontwikkeling.

Ook Amerika is er niet vrij van gebleven. Ook daar hebben tallozen, jongeren en ouderen, noodgedwongen moeten toezien hoe de maanden en jaren voorbijgingen, zonder dat ze ook maar één kansje konden krijgen om de handen uit de mouw te steken.

Het was een schrale troost, te weten dat de ziekte niet alleen ons land teisterde, maar zoowat de heele wereld : veel droeviger was het besef dat die maanden en jaren zouden voorbijgaan zonder dat men in de gelegenheid was om practisch werk te doen, om het geleerde niet te vergeten, om de noodige bekwaamheid, die men misschien ten koste van veel opoffering

had verkregen, op peil te houden.

Amerika heeft op zijn beurt dat gevaar onder oogen gezien en is bij het bestrijden van dit gevaar zijn

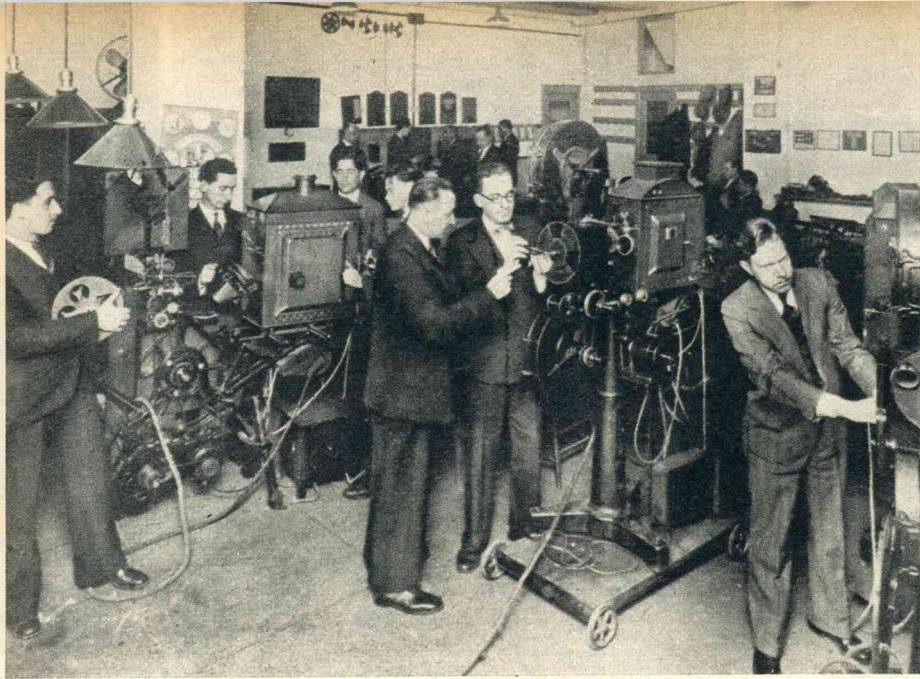
eigen weg gegaan. De regeering heeft in verschillende steden van het land beslag gelegd op ruime gebouwen en waar noodig nieuwe gebouwen ontworpen. De beschikbare ruimten werden onder deskundige leiding ingericht tot werk- en verblijfplaatsen voor jonge werklozen, tot studiegelegenheden, waar iedereen, die dit noodig had, veel kon vinden van wat hij te voren had moeten missen.

Zoo zijn in New York alleen bijvoorbeeld reeds drieëntwintig van deze tehuizen ingericht, die gelegenheid bieden aan ruim 18000 werklozen om hun gedwongen vrijen tijd zoo nuttig mogelijk te besteden.

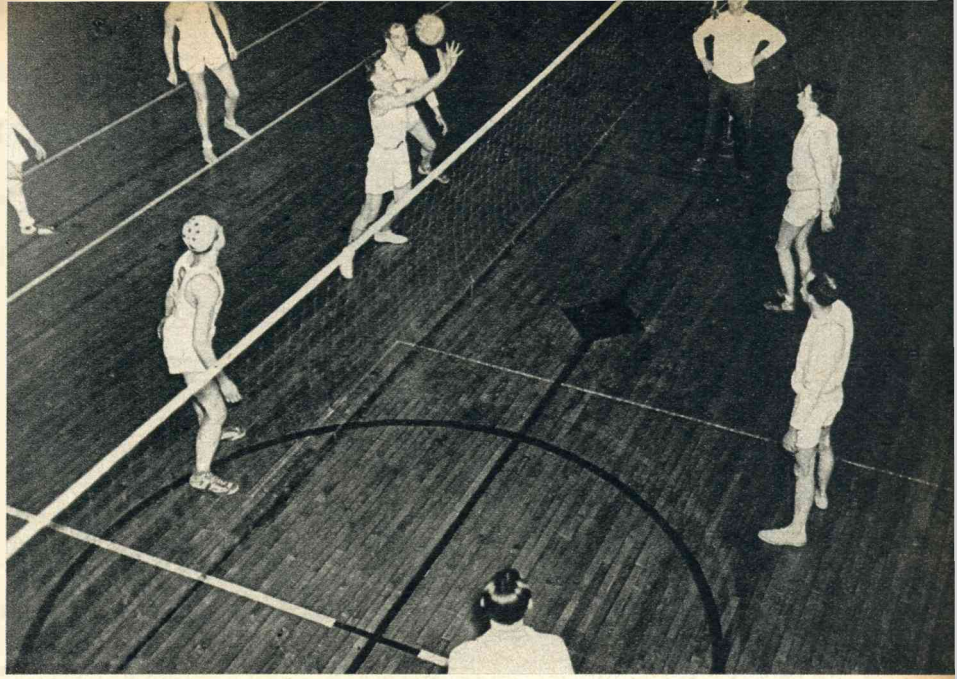
Er zijn gelegenheden, waar de jeugd zich voor het een of ander vak kan bekwamen of een reeds geleerd vak kan perfectionneeren ; waar 'n jonge vakman, die allicht denkt dat een ander beroep meer kansen biedt voor de toekomst, zich op dat beroep kan toeleggen, zich kan specialiseeren en aldus voor zichzelf meer kansen voor de toekomst kan scheppen. Niet zelden zal het gebeuren, dat men bij een bezoek aan

Alle mogelijkheden worden onder het oog gezien. Zoo krijgen kantoorbedienden b.v. de gelegenheid om zich aan de hand van moderne machines te bekwamen tot monteurs.

Ook het filmbedrijf heeft de volle aandacht. De meest moderne apparaten bieden ruimschoots gelegenheid om zich te bekwaamen tot filmopereur.

Een van de ruime en goed ingerichte zalen, waar aan de jeugdige werklozen alle gelegenheid wordt gegeven om de sport te beoefenen.

een dezer degelijk ingerichte gelegenheden een groep jongelui aantreft, die zich bijvoorbeeld geroepen voelden tot het vak van kantoorbediende, geen schijn van kans kregen om in aanmerking te komen voor een betrekking en zich daarom met vertrouwen zijn gaan toewijden op het leeren van een ander vak, zooals: monteur of filmopereur enz. Het spreekt echter vanzelf dat ook gezorgd is voor hen, die hun vrijen tijd of een gedeelte daarvan wilden besteden aan het uitbreiden van hun algemeene ontwikkeling, buiten alle vakkennis om. Voor dezulken staan de uitgebreide en rijkelijk voorziene bibliotheken ter beschikking, waar ze, zoo vaak het hun belijft en zoo lang het hun belijft, naar hartelust kunnen grasduinen in de verschillende werken, tijdschriften, periodieken en zoo voort, die voor hen van belang zijn.

Een goed boek is een goede vriend, zegt het spreekwoord en dat is vooral in deze omstandig-

heden zeker het geval. Wie moegewerkt is van een vooral in het begin een beetje onwennigen arbeid, kan hier in de bibliotheek een uurtje aangenaam verpozen vinden, dat zijn geest ontspant en toch rijker maakt.

De heele sfeer dezer tehuizen is afgestemd op degelijkheid, eenvoud en gemoedelijkheid. De jongelui moeten niet den indruk krijgen, dat ze opgesloten zitten binnen de muren van een of ander gesticht, maar moeten zich thuis voelen. Daar zorgt de inrichting voor en de sfeer.

Wie een kijkje heeft kunnen nemen in de groote eetzaal, waar de gemeenschappelijke maaltijd wordt gehouden, in de luchtige, praktische ruimten, waar allerlei sport wordt beoefend, of in de prettige restaurants met eigen bediening, zal trouwens gemakkelijk tot de overtuiging komen dat deze tehuizen, zooals ze zijn ingericht en zooals ze werken, inderdaad een werkelijk tehuis vormen, voorzover men hiervan kan spreken in de tegenwoordige omstandigheden.

Werkgelegenheid, gelegenheid om zich te bekwaamen in een vak, gelegenheid om zich verder te ontwikkelen; een prettig en gezellig onderdak, waar men betere en gunstiger tijden kan afwachten: het zijn inderdaad toestanden, die — de omstandigheden in aanmerking genomen — geschikt zijn om aan dat groote gevaar: verlies van routine, naast het inboeten aan zelfvertrouwen, het hoofd te bieden. De Amerikaanse jeugd behoeft niet langer met de handen

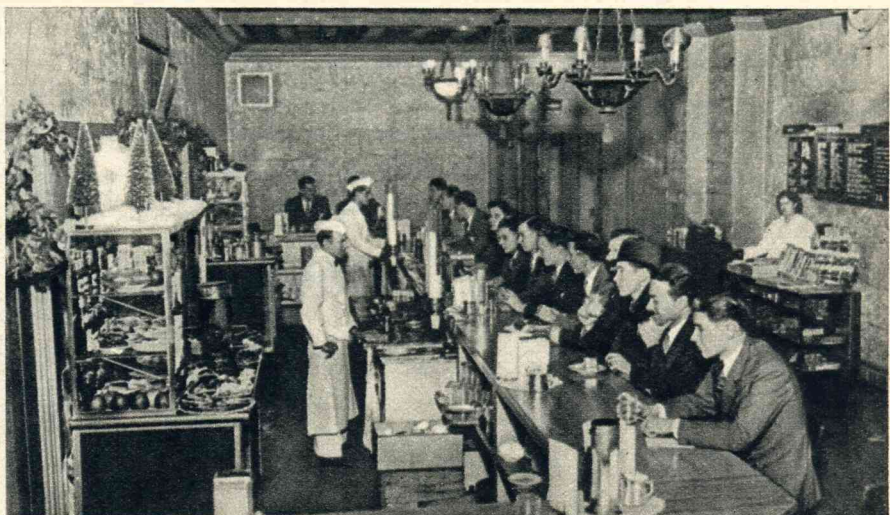
Een der 23 New-Yorksche tehuizen. Het is een kleine wolkenkrabber op zichzelf, waarin ruimschoots gelegenheid is voor het tehuis om voor de opleiding te zorgen.

Het zeer eenvoudige, maar overigens prettige kamertje, dat voor den jeugdigen werkloze een werkelijk thuis is in het groote tehuis.

in de zakken langs de straat te slenteren en hoe langer hoe meer af te zakken naar een lager peil. Er is voor haar een uitkomst: het tehuis. Daar kan zij zich voorloopig geborgen voelen en veilig voor alles wat dreigt haar onbruikbaar te maken voor de toekomst.

In die tehuizen krijgt de jonge werkloze het opbeurende gevoel, dat hij een taak heeft te vervullen, dat er iets van hem verwacht wordt. Die rustige zekerheid spoort hem aan, 'n ijverig gebruik te maken van de kansen, die hem worden geboden. En de 23 dergelijke tehuizen, die alleen al te New York functionneeren en ruim 18000 werklozen huisvesten en opleiden, zijn er het duidelijkste bewijs voor dat die kansen — voor zoover mogelijk — ook worden benut.

Een der restaurants in het tehuis, met eigen bediening, een prettig zitje en een gemoedelijke sfeer.

EEN PRETTIGE WERKKRING!

A-CURSUSSEN: Voor heren: kommies, politie-diploma, marechaussee, militaire politie, verpleger, besteller, hulpkeurmeester (voor slagers), keurmeester van waren, warenkennis, verkoper en winkelbediende, chef-verkoper, filiaalhouder, etaleur, modern reclameschrift, reiziger, administrateur, journalist, notarisklerk, makelaar-taxateur, verzekerings-inspecteur, directeur van een woning- en assurantie-bureau, havenmeester, brugwachter, sluiswachter, gemeentebode, concierge, veeverloskundige.

Voor dames: verpleegster, verkoopster, chef-verkoopster, filiaalhoudster, etaleuse, modern reclameschrift, reizigster, privé-secretaresse, journaliste, kinderverzorgster, kinderjuffrouw.

B-CURSUSSEN: Voor dames en heren: praktijk diploma boekhouden (dubbelboekhouden), stenografie (systeem „Groote”), algemene ontwikkeling, Nederlandse taal, Frans, Duits, Engels, rekenen, meetkunde, aardrijkskunde, handschriftverbetering, handelskennis, handelsrecht, statistiek, handelsrekenen, boekhouddiploma's Mercurius en Vereniging van Leraren, Nederlandse-, Franse-, Duitse- en Engelse handelscorrespondentie, spreken in het openbaar, belastingrecht, belastingconsulent, beschavingsleer (goede omgangsvormen), eerste hulp bij ongelukken.

Het „Mercurius-diploma" bezorgde hen goede betrekkingen!

Bij het solliciteren naar de betere, goedbetaalde kantoorbetrekkingen is het bezit van een diploma boekhouden „Mercurius" of „Vereniging van Leraren" beslist noodzakelijk. Wij leiden U volledig voor die erkende diploma's op. Grondige behandeling van boekhouden, handelskennis, handelsrecht, handelsrekenen en statistiek.

Leider: Mr. K. W. Salzmänn, leraar M.O. boekhouden en staathuishoudkunde.

Iedere dame of heer, die de lagere school heeft bezocht, kan de lessen gemakkelijk volgen. Voor meergevorderden stellen wij gaarne een speciale cursus samen. Na volbrachte studie helpen wij U bij de sollicitatie, totdat Uw doel is bereikt.

Laag maandelijks lesgeld. Alle studieboeken GRATIS in eigendom.

Raadpleeg nevenstaande cursusopgave. Van welke wilt U meer weten? Geef het ons op door middel van de bon in gesloten enveloppe gefrankeerd met postzegel van 6 ct. of schrijf ons een brief. Wij sturen U inlichtingen en een prospectus met vele dankbetuigingen.

ASSO

INSTITUUT VOOR SCHRIFTELIJK ONDERWIJS

Dir. J. van der Bij, Hoofdonderwijzer

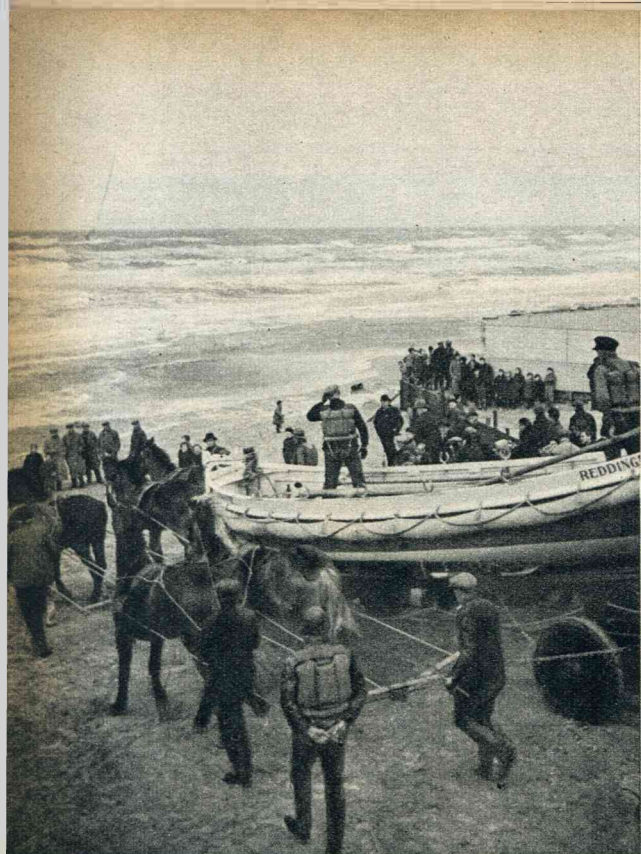
Nieuwe Plein 31, bij het Station, Arnhem

BON Aan het A.S.S.O.-Instituut, Nieuwe Plein 31, bij het Station - Arnhem.
Ik verzoek, zonder enige verplichting, inlichtingen omtrent de cursus voor:
Naam: _____
Straat en nummer: _____
Woonplaats: _____
Leeftijd: _____

ONDER HET AFDAK

(Opname te Houthem)

Het begin van een noodlottigen tocht. De Zandvoortsche reddingboot wordt naar zee gereden.

De bemanning zit reeds aan de riemen. Alles is gereed om den oefentocht te beginnen.

In de branding. Een foto, genomen even voordat een zware golf de boot deed kapseizen.

TWEE REDDERS OMGEKOMEN

Droevig ongeval tijdens oefentocht met een roeireddingboot

Op dien noodlottigen middag te Zandvoort, terwijl de zee onstuimig stond, zagen belangstellenden aan het strand de roeireddingboot van de Noord-Zuid-Hollandsche Redding Maat-

schappij in de zee rijden, de groote, woelige, soms zoo onbetrouwbare zee....

Schipper Molenaar had zijn bevelen gegeven, kort en ernstig, en daar dobberde de met veertien koppen bemande boot op de onstuimige baren, voor een oefentocht.

Maar wat zien de toeschouwers, tot hun angst en schrik, even later gebeuren?

Ja, 't is helaas maar al te waar, de boot is plotseling omgeslagen, op honderdvijftig meter afstand van de kust. Verschillende mannen kropen op de kiel waaromheen anderen in het woelige water dreven.

De reddingboot is plotseling omgeslagen (zie pijl). Haastig vormen de Zandvoortsche mannen een keten om den drenkelingen hulp te bieden.

De omgekomen schipper Molenaar, die een vrouw en twee kinderen nalaat.

Gelukkig konden de meesten zich zwemmende redden, maar schipper Molenaar en roeier Schuiten waren onder de boot gebleven.

Zij hebben den oefentocht met den dood moeten bekoopen! Schuiten heeft nog wel eenigen tijd geleefd, doch stierf weldra aan de verdrinkingsgevolgen.

Twee dappere redders zijn omgekomen bij hun steeds, zelfs tijdens de oefeningen, zoo gevaarvolle werk.

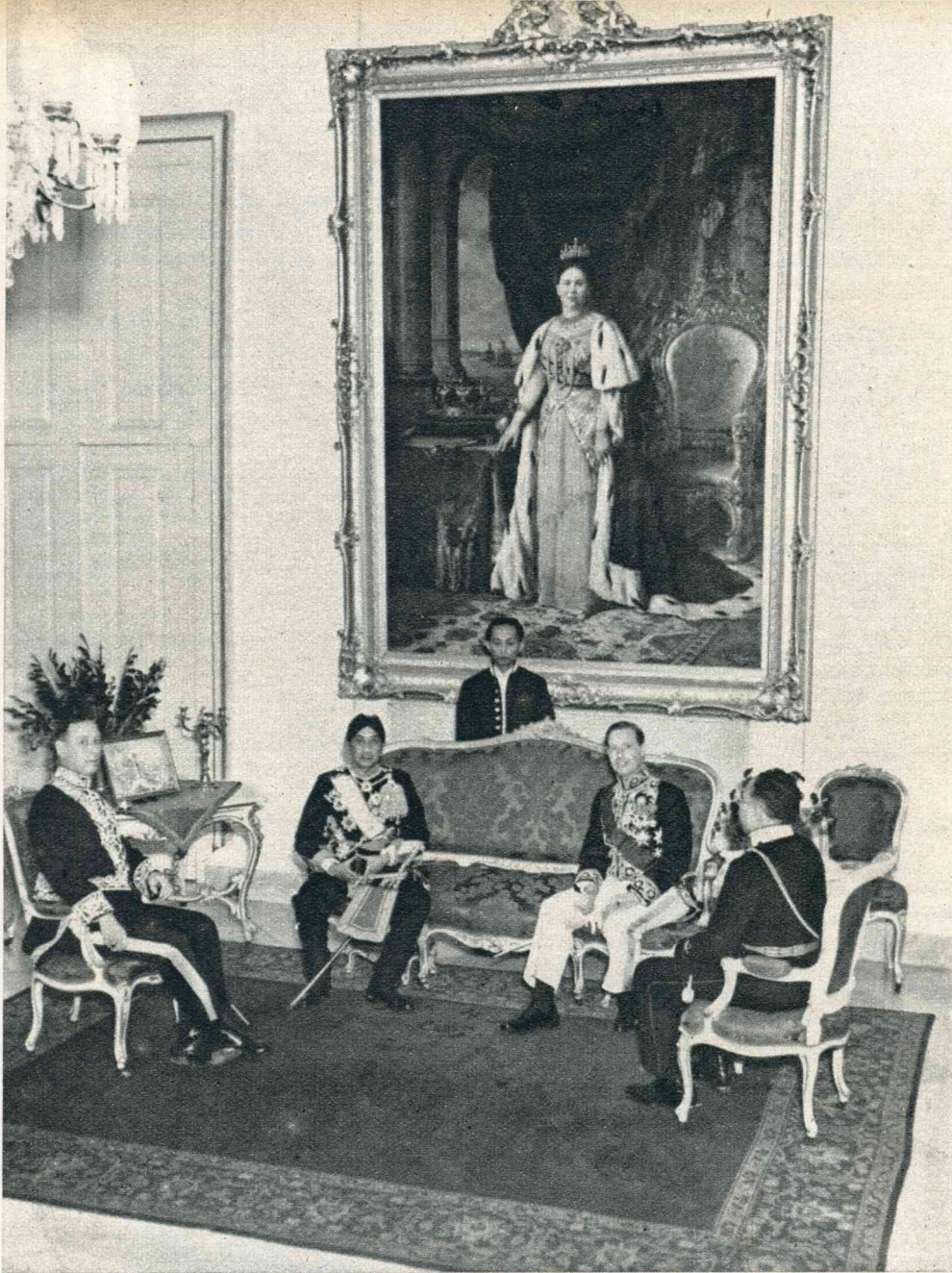
Toen echter de secretaris der N.Z.H.R.M., de heer de Booy, die den tocht meemaakte en nog een mannetje wist te redden, den roeiers den raad gaf zich niet te laten ontmoedigen, gaven allen het verwachte antwoord, dat men op hen kon blijven rekenen.

Even mag nog wel gememoreerd worden, dat vele Zandvoorters zich vanaf het strand in zee begaven om hulp te bieden en dat de burgemeester zelf die pogingen krachtig steunde.

Een woord van oprechte deelneming dient ten slotte uit te gaan naar de familieleden der omgekomenen, die stierven in hun eervolle reddersfunctie.

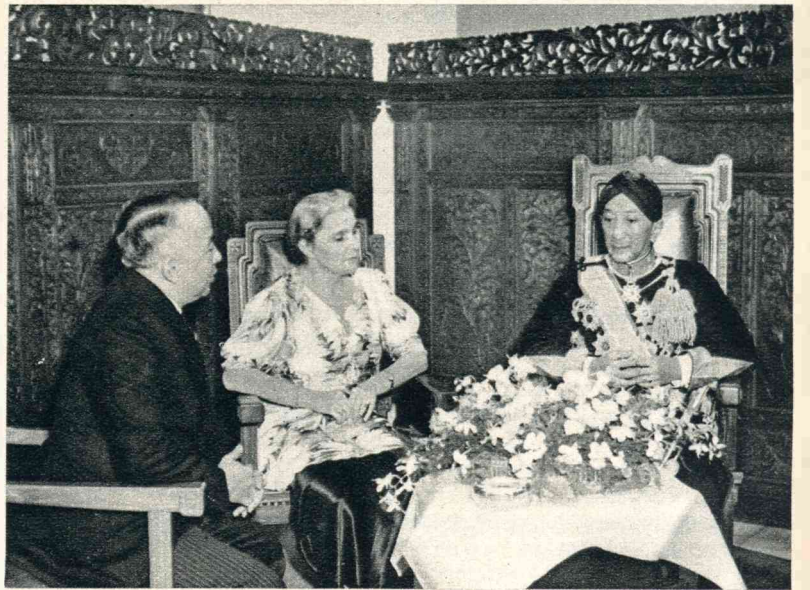
Na het ongeval. — De reddingboot is aangespoeld en wordt onder groote belangstelling geborgen.

Z. H. de sultan van Djokja bracht zijn eerste officiële bezoek aan den nieuwen landvoogd te Buitenzorg. Links op de foto de heer Kiveron, alg. secretaris, de sultan van Djokja, de gouverneur-generaal en een adjudant van den sultan. Staande, achter, de tolk.

De ampilan-dragers (rijkssieraden, wapens, gouden pajong etc.) van den sultan van Djokja tijdens de receptie.

Een groepje tijdens de thee, welke bij het bezoek van den sultan van Djokja aan den Raad van Indië werd gedronken op het terras: Edeleer Hoesin Djajadiningrat, mevr. Van den Bussche, Z. H. de Sultan.

De soesochoenan van Soerakarta legde tijdens z'n verblijf te Batavia een bezoek af aan het graf van den Arabier Said Aleydroes, die zeer veel deed voor de verbreiding van den Islam op Java.

Indisch Nieuws

Na afloop van de ontvangst bij den gouverneur-generaal verlaat de soesochoenan van Soerakarta aan den arm van den heer Van Loghem het paleis te Buitenzorg.

MYSTERIES EN RAADSELS

DE DROOM van den moordenaar

Dit bericht aangaande de poging tot terechtstelling van John Lee, te Exeter, werd aan lord Halifax meegedeeld door lord Clinton, toen zij beiden logeerden op kasteel Powderham, dat bewoond werd door lady Halifax' vader, den graaf van Devon. Lord Clinton verstrekke ook afschriften van den brief van den gevangenis-aalmoezenier en de verklaringen der cipiers.

Den 15en November 1884 werd miss Keyse, een bejaarde dame, vermoord gevonden in de brandende ruïne van haar huis te Battacombe, Torquay. Haar butler, John Lee, stond wegens die misdaad terecht, en werd ter dood veroordeeld op 4 Januari 1885 te Exeter. Den 23en Februari werd Lee in de gevangenis te Exeter naar de plaats der terechtstelling geleid. De strop werd hem omgelegd, de lijkdiens werd gelezen, en het teeken werd gegeven, maar het valluik werkte niet. Driemaal werd geprobeerd, den man op te hangen, met hetzelfde resultaat, en na verloop van een half uur werd besloten, de executie uit te stellen. Daarna werd Lee's vonnis veranderd in levenslangen dwangarbeid.

De brief van den eerwaarden heer John Pitkin, aalmoezenier der gevangenis, met een afschrift van de verklaring der cipiers, werd lord Clinton gezonden op diens verzoek, toen hij begin April 1885 op Powderham logeerde; hij was toen president van de politie-rechtbank.

Het valluik bestond uit twee vleugels, onderaan door een grendel vastgemaakt. De veroordeelde moest met één voet op iedere helft van 't luik staan — als dan de grendel werd weggetrokken, vielen de luiken vanzelf open. Den Zaterdag vóór de executie was het luik vijfmaal geprobeerd (tweemaal in tegenwoordigheid van den beul, die niets aan te merken had), en het werkte iederen keer volmaakt goed. Na de mislukte terechtstelling werd het valluik opnieuw beproefd, en hoewel er geen zwaarte op het schavot stond, werkte het normaal. Bij de executie zelf echter bleek het, hoe vaak men ook probeerde, onmogelijk, den grendel ook maar een millimeter uit de buis te krijgen.

Brief van den Ew. Hr. John Pitkin, aalmoezenier, aan lord Clinton.

Harer Majesteits Gevangenis, Exeter, 8 April 1885.

Mylord,

Ziehier de bijzonderheden omtrent den droom van John Lee, waarnaar uwe lordschap bij mij informeerde.

Na de poging tot executie van John Lee op 23 Februari 1885 ging ik naar zijn cel, en sprak ik met hem over de buitengewone gebeurtenis, die hij ervaren had. Hij antwoordde, dat hij den nacht vóór zijn executie een droom had gehad, waarin de gebeurtenis hem voorspeld werd.

Op mijn verzoek vertelde hij mij dien droom. Hij had gedroomd, dat hij uit zijn cel, door de benedenverdieping, naar het schavot werd gevoerd — dat was even buiten de deur van de onderste verdieping. Hij zag zichzelf op het schavot geplaatst en hij zag pogingen in 't werk stellen, om het valluik te doen opengaan, maar het wou niet werken. Toen zag hij zichzelf wegleiden van de plaats der executie, want er was besloten, dat er een nieuw

schavot zou worden gebouwd, vóór het vonnis der wet kon worden uitgevoerd. Toen hij wakker werd om zes uur 's morgens, op den dag, voor de executie vastgesteld, had hij den twee beambten, die bij hem in de cel waren, zijn droom verteld.

Deze beambten waren niet aanwezig, toen hij mij dit vertelde, en sinds de poging tot executie waren zij niet bij hem geweest. Zij hadden den droom echter verder verteld aan den directeur der gevangenis, tegenover wien ik eveneens een verklaring aflegde.

Ik moet hieraan toevoegen, mylord, dat John Lee in het geheel geen betekenissen aan den droom toekende. Tot op 't oogenblik der executie was hij er ten volle van overtuigd geweest, dat hij zou worden opgehangen. De droom kwam hem niet weer in herinnering, terwijl de pogingen gedaan werden — dit geschiedde eerst, toen hij bij was

gekomen uit den staat van halve bewusteloosheid, waarin hij blijkbaar geraakt was.

Van uwe lordschap de dienstwillige dienaar
JOHN PITKIN, aalmoezenier.

Verklaringen der beambten, die den nacht bij John Lee doorbrachten, vóór de poging tot executie.

Toen John Lee uit zijn bed kwam, 's morgens om zes uur, zei hij: „Meneer Bennett, ik heb een heel ongewonen en vreemden droom gehad. Ik dacht,

„... ik heb een heel ongewonen en vreemden droom gehad. Ik dacht, dat het tijd was en ik werd door de vestibule naar het schavot gebracht”

dat het tijd was, en ik werd door de vestibule naar het schavot gebracht, maar toen ze me op het valluik hadden gezet, konden ze me niet ophangen, want er mankeerde iets aan 't mechaniek van het luik. Toen haalden ze me er af en brachten ze me weg, niet zooals ik gekomen was, maar om vleugel A heen en toen door zaal A terug naar mijn cel."

Hij vertelde mij dit in aanwezigheid van mr. Milford, die met mij gewaakt had dien nacht.

(geteekend)

Samuel D. Bennett, hulpeipier,
James Milford, hoofdbeampte.

De Worgster

Met dit verhaal over een spookkamer op Thurstaston Old Hall in Cheshire begint het Boek der Geestverschijningen. Het is door lord Halifax eigenhandig geschreven.

Mijn oude vriend Reginald Easton, de schilder, heeft tot den dag van zijn dood toe de waarheid bevestigd van het volgende verhaal.

Op zekeren dag kreeg hij een brief van eene familie Cobb, woonachtig op Thurstaston Old Hall in Cheshire, met het verzoek, bij hen te komen ten einde miniatuur-portretten van hun kinderen te schilderen. Hij nam die opdracht aan en reisde naar Cheshire, om haar uit te voeren. De Cobbs bleken bijzonder aardige mensen te zijn en de kinderen waren knap. Er waren zooveel logé's, dat er nog maar één kamer beschikbaar was, om den schilder te huisvesten.

Mr. Easton merkte op, dat zijn gastheer en gastvrouw op een geheimzinnige manier iets tegen elkaar mompelden, en hij verstond er deze woorden van: „Er is niets aan te doen, we hebben geen andere." Hij vermoedde, dat die woorden betrekking hadden op de kamer, die hem zou worden gegeven, en natuurlijk deed hij er een vrij ongunstige opinie uit op — misschien was de kamer vochtig, dacht hij. Maar hij kreeg de verzekering, dat dit niet het geval was.

Kort na het diner gingen allen naar bed. Het kwam mr. Easton voor, dat hij nauwelijks in slaap was gevallen, toen hij werd gewekt door een vreemde indringster, de gedaante namelijk van een bedaagde dame, die in het volle licht van de maan aan den voet van zijn bed stond. Zij scheen haar handen te wringen en haar oogen waren neergeslagen, alsof zij op den vloer iets zocht.

Mr. Easton meende, dat het een der logé's was, die een verkeerde kamer was binnengeloopen; hij kwam opzit-

ten in bed en zei: „Pardon, mevrouw, maar u hebt u in de kamer vergist."

De bezoeker gaf geen antwoord, maar tot zijn groote verwondering verdween zij.

„Als er ooit een spook bestaan heeft, dan is dat er een," zei mr. Easton bij zichzelf.

Den volgenden morgen aan het ontbijt kreeg hij de verklaring van het raadselachtige gesprek den vorigen avond tusschen zijn gastheer en gastvrouw, want in antwoord op de gewone vraag, of hij goed geslapen had, vertelde hij over zijn middernachtelijke bezoeker.

„Ja," zei Mrs. Cobb, „we gebruiken die kamer nooit, als we er eenigszins van buiten kunnen, want onze vrienden worden soms verontrust door de verschijning van 'n verschrikkelijk vrouwspersoon, dat in die kamer een moord begaan heeft. Zij behoort niet tot onze voorouders, maar zij kreeg dit landgoed in bezit door den erfgenaam te vermoorden. Een kind was de eenige, die haar in den weg stond, om het landgoed te erven. Zij stuurde de verzorgster van het kind op een verzonnen boodschap uit, en tijdens haar afwezigheid worde zij den erfgenaam, maar zij deed het zoo handig, dat er geen sporen van misdaad te ontdekken waren. De misdaad zou nooit aan het licht zijn gekomen, als zij op haar sterfbed geen bekentenissen had afgelegd. Toen werd het eigendom verkocht en meneer Cobb's grootvader kocht het."

„Denkt u, dat zij nog eens zal verschijnen?" vroeg de schilder.

„Dat zal ze zeker, en ongeveer op denzelfden tijd," was het antwoord.

Mr. Easton kreeg, op zijn verzoek, een lamp, die hij zoo laag mogelijk brandende hield, en zoo lag hij den tweeden avond in bed, met teekengerei bij zich, vastbesloten, wakker te blijven. Inderdaad verscheen het spook en het gedroeg zich precies als den vorigen avond. Als zij in staat was, zich te verbazen, zal zij wel geschrokken zijn, toen mr. Easton op ging zitten in bed en zei: „Pardon, mevrouw; ik ben schilder; vindt u goed, dat ik een tekeningetje van u maak? Dan kan ik de twijfelaars overtuigen van de waarheid van..." Maar op dat oogenblik verdween de oude dame, als den vorigen keer.

Mr. Easton werkte echter door aan het portret; iederen nacht verscheen de moordenaar, en hij had een goed geheugen; zoo was hij in staat, een vrij goede gelijkenis op papier te brengen van hetgeen hij, naar hij mij plechtig verklaarde, iederen avond had gezien van de zeven, die hij in de spookkamer had doorgebracht.

Mr. Easton leende zijn tekening aan lord Halifax, die haar in zijn boek nateekende.

Uit „Lord Halifax's Ghostbook" — Uitgave George Bless — Londen

BERICHT

HET PRINSELIJK PAAR IN DE GOUDEN KOETS

Herinnert u zich nog de bijzonder mooie foto van prinses Juliana en prins Bernhard in de gouden koets? Ze verscheen zoowel in ons gewone nummer als in het prachtige herinneringsalbum, hetwelk door ons bij gelegenheid van het koninklijk huwelijk werd uitgegeven. Wij zijn aan den wensch van tatarische abonne's, die een goede reproductie van deze unieke foto wilden bezitten, tegemoet gekomen en vervaardigden een aantal goed geslaagde prentbriefkaarten in koperdiepdruk tegen den minimalen prijs van 5 ct. per stuk. Deze prachtige briefkaarten zijn verkrijgbaar bij onze bezorgers, agenten en aan ons hoofdkantoor.

See the ENGLISH LAKES

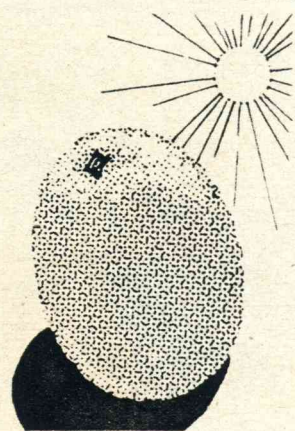
..... Englands bekoorlijkste duizend vierkante mijl..... het land, dat Wordsworth, Southey, Shelley en Coleridge inspireerde.

Heldere watervlakten, door bergen omringd, eenzame valleien en beboschte heuvelen, hypermoderne badplaatsen, genoeglijk gelegen langs de beschutte kust van Morecambe Bay.

In geen ander hoekje der aarde vindt men zulke wonderen van natuurschoonheid, zulk 'n verscheidenheid van vacantiegenoegeens bijeen, als in het kostelijke Lakeland.

Een interessante geïllustreerde brochure volgt gratis op aanvraag bij:

MORECAMBE BAY AND LAKE DISTRICT RESORTS FEDERATION
OFFICE No. 23, TOWN HALL,
MORECAMBE - ENGLAND

Zoet,
door de Zon!

Jaffa
Sinaasappelen
en Grapefruit

altijd saprijker!

PALESTIJSCH PRODUCT

Eén van vele modellen, een elegante Bleyle-japon uit de nieuwe collectie. Inderdaad, coupe en afwerking zullen iedere moderne vrouw verheugen — en met vreugde denkt zij er tegelijk aan, hoe praktisch en voordeelig zulk een Bleyle-japon is.

100 % zuiver wollen kamgaren

Bleyle

Vraagt het adres van den dichtstbijzijnden leverancier aan L. Zaalberg, Victoriaaan 1 a, Wassenaar

Overal de wijde waterelakken. Het water heeft tot aan het kerkje van Ulvenhout gestaan.

HOOG WATER IN BRABANT

Hij ziet er een zwaar hoofd in.

Hoog water.

In een der vorige nummers brachten wij de beelden van hoog water in Limburg, thans geven wij, op deze pagina, de foto's van verdronken land in Brabant.

Water kan zulk een schoon en geliefd element zijn, maar ook is het soms schrikbaar en luguber. We kunnen ons zoo goed de teleurstelling en ontstemming voorstellen van de landbouwers, wier hoeven plotseling midden in 't wijde water zijn komen

Dreigende wolken en dreigend water.

te staan of van stedelingen, in wier kelders het gore water angstwekkend stijgt!

Deze kieken namen wij in de omgeving van Breda en Eindhoven. Op een der kieken ziet men een kerkje en zoo denken wij aan dat krantenbericht, waarin men kon lezen hoe in sommige plaatsen de kerkgangers schoenen en kousen uittrokken om den dienst in elk geval bij te wonen.

Dit doen nu achten wij een der verheugende omstandigheden van het hoge water, dat overigens niet veel verheugends heeft, al levert het — zie onze kieken — schoone en grappige gezichten op.

H.

Met moed en beleid.

Uw handen dwingen bewondering af wanneer ge Uw nagels behandelt met één van de 3 nieuwe Cutex matglanzende tinten „Rust, Old Rose of Robin Red“.

Daarom verkijst de modieuze vrouw deze prachtige warme tinten.

De nieuwe samenstelling van Cutex Liquid Polish voorkomt het dik worden in de flesch.

CUTEX
LIQUID POLISH

HAAR MAN GERED

Op het kerkhof van Lamballe, in Bretagne, staat een gedenksteen voor Victoire de la Villirouet, en het opschrift vermeldt, hoe zij, „door haar moedige toewijding en haar welsprekendheid“, haar man redde van den dood op de guillotine. Daar zit een verhaal aan vast, sinds lang vergeten — maar het is een genoeg, het in de herinnering terug te roepen.

Op een ochtend in de maand Maart 1799 hield een krijgsraad zitting in het Châtelet, fort en gevangenis tegelijk, te Parijs; er stonden ballingen terecht, die zich weer op Franschen bodem hadden gewaagd, zonder permissie van hooger hand. Den vorigen dag waren er drie van die gevangenen voor de rechtbank verschenen, en zonder veel omhaal waren zij naar de guillotine verwezen.

Dien ochtend zou er een vierde gevangene terechtstaan, de graaf de la Villirouet. Hij was teruggekomen van Jersey, en men had hem in zijn schuilplaats gevonden en gearresteerd; en aangezien hij zich precies op dezelfde wijze vergrepen had als de slachtoffers, die hem waren voorgegaan, leek het wel zeker, dat zijn hoofd den weg naar de mand zou volgen, dien ook hun hoofden waren gegaan.

In de zaal, vóór de rechters binnenkwamen, passeerde het publiek den tijd met staren naar het eenzame figuurtje van een jonge vrouw in een witte japon, gezeten aan een tafel midden in de zaal — de plaats, die gereserveerd was voor den verdediger. Die dame was de echtgenoot van den beklagde en de moeder van zijn drie kinderen.

Nu wordt de liefde van een vrouw voor haar man gewoonlijk niet als een zeer romantisch geval beschouwd; de dichters plegen er niet op aan te vallen als een thema, waaromheen onsterfelijke verzen worden gesponnen; maar toch, al lijkt de huwelijksliefde rustig en wat nuchter: Victoire en haar man koesterden voor elkaar een genegenheid, even gloeiend als die van Paolo en Francesca, of Tristan en Isolde.

Zij had zelf ook in de gevangenis gezeten, met een groot aantal andere meisjes en vrouwen van iederen leeftijd, die zich aan geen andere misdaad hadden schuldig gemaakt dan die van een hooge geboorte. Men had die armen schepsels het barre van den winter laten doormaken zonder een sprankje vuur.

Toen de gevangenis eens geïnspecteerd werd door een lid van den Senaat, sprak Victoire den man aan, en wist zij hem met redeneering en smeeking zoo ver te krijgen, dat hij bij de regering de invrijheidstelling der vrouwen bewerkte.

Dit innemende, vurige persoontje nu had het besluit genomen, toen haar man in levensgevaar verkeerde, dat zijn verdediging aan niemand kon worden toevertrouwd dan aan haarzelf. De man stemde daarmee in. „Als iemand mij redden kan, zal mijn vrouw het doen,“ zei hij. En zoo zat zij nu aan die tafel te wachten.

Hoe dapper zij ook was, moet zij er wel zeer erbarmelijk en aandoenlijk hebben uitgezien. Zij deed haar best, om kalm te schijnen; maar in werkelijkheid was zij doodsbenauwd en op door gebrek aan slaap. De charme en vrolijkheid, die haar zoo vaak den weg naar mannenharten hadden gebaad, vermochten niets op die plaats van verschrikking, waar de menschenlevens aan zijden draadjes hingen. Er was maar één ding, dat haar sterkte: het

koppige, onverschrokken besluit, haar uiterste best te doen, zoolang zij staan of spreken kon.

De rechters, zeven officieren in schitterende uniformen, met degens opzij, kwamen rinkelend de zaal in, voorop de president, een zekere generaal Cathol, een geharde veteraan, een bullebak met een groote witte snor. Toen werd haar man binnengebracht tusschen twee wachters met bajonetten op 't geweer: hij kreeg een plaats aan de tafel, op een meter afstand van zijn vrouw.

„Hebt u een advocaat?“ vroeg de president.

„Ja,“ antwoordde de graaf, „mijn vrouw.“

De generaal keek haar aan en zei ijzig: „Hebt u iets te zeggen?“

„Ja,“ antwoordde zij; „burgers, rechters, ik heb iets te zeggen.“ En zij stond op.

Nu moeten we bedenken, dat zij niets wist van de handigheden van een goed advocaat. Zij had nog nooit van haar leven in 't publiek gesproken. Volgens de wet was haar man schuldig — hij móest veroordeeld worden. En zij vond geen hulp in rechtvaardigheidsgevoel bij de rechters of in sympathie bij de toehoorders. De eersten waren ijzervreters, voor wie vluchtelingen een soort ongedierte waren, uit te roeien als ratten. En onder de toeschouwers was er niet één, of joelend en juichend zou hij de vertooning hebben gadegeslagen van den man en de vrouw op den doodenwagen.

Onder zulke omstandigheden stond zij op om te spreken.

In 't eerst konden de aanwezigen slechts staren en fluisteren, om dat nieuwtje: een vrouw, die voor een rechtbank pleitte. Maar toen zij sprak, veranderden aanstonds de gezichten. Zij had iets in haar stem, iets dwingend, iets aanstekelijks van gevoel, dat als een betoovering de ooren binnendrong. Het werd geleidelijk doodstil, een stilte, alleen verbroken door een zucht, een gemonpeld woord, een krachtige ademhaling. De zaal leek een schouwburg, waarin een boeiend drama het publiek verrukte. Zij sprak veertig minuten lang. Toen zij eindigde, met een gebroken kreet om medelijden voor den vader van haar kindertjes, waren de gevoelens van het volk tot zulk een spanning opgejaagd, dat er geen geluid of beweging kwam. En de rechters zaten met gebogen hoofden en met oogen vol tranen.

Met een bevende stem sprak de president het vonnis uit: „De rechters zijn eenstemmig: de gevangene is vrij!“

Toen, terwijl de jonge vrouw wankelde, half bezwijmd, en in de armen van haar man viel, brak de spanning. De grillige massa lachte, juichte, werd dol van opgetogenheid. Tevergeefs trachtten de soldaten het publiek tegen te houden: men verdrong zich om het echtpaar; de rechters kwamen van hun plaatsen om beiden de hand te drukken. En toen droeg de woeste menigte hen triomfantelijk de zaal uit, de vrouw en den man, dien zij „door haar moedige toewijding en haar welsprekendheid“ uit de kaken van den dood had weggerukt.

Den volgenden morgen had heel Parijs haar naam op de lippen. De bladen verheven haar optreden tot in de wolken; er werden liedjes op haar gemaakt en op straat gezongen; Napoleon's vrouw vroeg haar te dineeren; zij was groter dan Circe, zei men: die had van menschen wilde dieren gemaakt, zij had wilde dieren in menschen veranderd!

**Voedzaam,
lekker en
voordeelig,**

zoo'n heerlijke kop
warme Droste Ver-
pleegster Cacao!
Gezond en op-
wekkend....

★
Droste Cacao is
thans óók ver-
krijgbaar in Car-
ton-verpakking
van
1/2 K.G. . f 1.87
1/2 K.G. . f 0.96
1/4 K.G. . f 0.50
1/10 K.G. . f 0.20
(incl. omzetbel.)

Droste
ALTIJD WELKOM!

Spaart bons voor kop, ketel, beker of blad.

◆ Tangee is een wonder van een lippenstift. Zij kan Uw lippen niet hël-rood verven, want Tangee is geen verf, maar het bevat een wonderlijk bestanddeel, dat tijdens het gebruik haar kleur doet overgaan in een nuance, die voortreffelijk met Uw teint zal harmonieeren. Dank zij haar speciale crème-basis blijven Uw lippen zacht, jeugdig en aantrekkelijk. Tangee Crème Rouge kan precies hetzelfde voor Uw wangen doen. Ook hier geen kunstmatig effect meer!

ONOPGEMAAKT: Lippen zonder eenige make-up toonen dikwijls bleek en doen U er ouder uitzien.

GEVERFD: Verf geeft Uw mond iets onnatuurlijks en grofs; niemand ziet dit gaarne.

TANGEE: Verhoogt het natuurlijke rose van Uw lippen zonder den indruk van make-up te geven.

World's Most Famous Lipstick
TANGEE
ENDS THAT PAINTED LOOK

Waar niet verkrijgbaar, schrijft aan den importeur:
Jacq. Mot Jr., Sarphatistraat 115, Amsterdam

**Hoe men zich
eenvoudig van een
5cm. dikke vetlaag
bevrijden kan**

Denkt er niet alleen over, maar doet het ook. U hebt het in eigen hand, Uw figuur te verbeteren. Wanneer U gedurende 4-8 weken regelmatig 1-2 Dragées „Negentien“ na de maaltijden gebruikt,

zult U wekelijks zonder moeite of schade voor het organisme eenige ponden afvallen. Vetlijvigheid ontstaat in de eerste plaats, doordat de spijsbrij door trage vertering te lang in den darm gehouden wordt en op deze wijze te ver wordt ontleed. Men kan daarom met Dragées „Negentien“ nauwkeurig zijn lichaamsgewicht regelen en personen, die aanleg tot vetlijvigheid hebben, vermijden aldus op de meest gezonde manier een gewichtstoename. Dragées „Negentien“, gefabriceerd volgens recente onderzoekingen van Prof. Dr. H. Much, doen opgeblazenheid, alsmede het gevoel van oververzadiging verdwijnen. De spijsvertering wordt bevorderd en de stoelgang geregeld, terwijl de darmperistaltiek (de wormschroefvormige beweging van den darm) genormaliseerd wordt. Dragées „Negentien“ zijn een zuiver natuurprodukt, veroorzaken geen krampen en kunnen zonder bezwaar dagelijks gebruikt worden. Prijs: Flac. à 40 stuks f1.25

Te verkrijgen bij Apoth.
en Drog. Hoofdepôt: Den Haag.
Dr. H. Nanning, Korte Poten 7a.

De optocht te Venlo muntte uit door geestigheid. — „Doo zitte vleegen aan de wors”.

Roermond: Lippe-Deilmold-soldaatjes in den stoet.

HERINNERINGEN AAN HET CARNAVAL

Een oogenblik jool!

Dat het leven niet bepaald een grapje is, of zooals de volksmond het nog pittiger uitdrukt, 'n „lolletje”, weten we allemaal.

We hebben de waarheid dezer simpele woorden meerdere malen ervaren.

Het is te dikwijls strakke ernst en we moeten daarbij fel op onze tellen passen.

Zelfs ons goede humeur dreigt wel eens in de knel te geraken en we vinden hem of haar 'n flinken vent of vrouw, die, ondanks de moeiten en zorgen des levens, monter durft te blijven en opgewekt. Daar is meer moed voor noodig dan men denkt, al is dit dan ook „maar” moreele moed, dien wij dikwijls verdienstelijker achten dan den roekeloozen, welke soms aan den dag wordt gelegd.

Wij kennen iemand (uit het Zuiden), die zich er op getraind heeft om zijn goede humeur te behouden, ondanks alle dagelijksche lasten, zorgjes, zwarigheden en verdriet.

Maastricht: Een jubileum! „Zes maal elf keer Greune Bal”.

Jonge liefde op het Maastrichtsche kindercarnaval.

Die komen tóch steeds terug, hoe of men ook te werk gaat en ze angstvallig tracht te voorkomen.

Het bewaren, het behouden zelfs, van zijn goede humeur heeft vele voordeelen. Het spreekwoord zegt alweer: „Een vroolijk gezicht brengt overal licht”. Zelf voelt men zich prettig en anderen doet men deelen in zijn welgemoedheid.

Bovendien draagt een goed humeur bij tot het bereiken van een hoogen leeftijd!

Nu is het wel jammer, dat het allen menschen niet gegeven schijnt, om permanent een goed humeur te hebben.

De zorgen of zwarigheden van den dag prikken te gevaarlijk in het gemoed en men kan zich niet meer met succes er tegen verzetten.

De tegenwoordige tijden brengen die groote en kleine zorgen bijna voortdurend. Zij bedreigen ernstig ons humeur, ja, zelfs onze gezondheid. Wij kunnen er moeilijk tegenop tornen en het is duidelijk, dat thans een soort veiligheidsklep moet worden geopend.

Dit kan zijn... het vroolijke carnaval! Eéns

Venlo: „Slaven van Koning Voetbal”, een geestige groep tegen de sportvergoding.

Venlo: „De zwevende gulden”, aardig uitgebeeld.

los van de zorgen, eens vroolijk zijn en blij, zonder meer.

Eens uit de plooi raken, eens traditie en conventie een schop geven tegen hun gewichtige „ge-wet-wel”, zou Dré zeggen!

Eens weer ademen, eens een keertje zot doen, eens springen en hossen, dat het davert, en lachen, lachen, dat het klatert en schalt!

Het carnaval kan men vieren met vreemde optochten, waarin groteskdwaze figuren zich draaiend en wiegelend bewegen, men viert het voorts met kleurige bals, vol honte wemeling, lichtglans en confetti.

En als men de details gadeslaat ziet men grappige groepen of typische persoonlijkheden, die ons allen iets te zeggen hebben en onze belangstelling dan ook trekken.

De „muziek” is onvermoeid en op haar markante maten wordt getrippeld en gedanst, geloopt en

Den Bosch: „Wij blijven hopen op Vrede in de woelige wereld”. — Een sympathieke groep.

gehost; het is één feest van dwaasheid, één klinkende, kleurige festiviteit, een flits van vrolijkheid in het ernstige leven, een spoedig vergane bloem van vreugde, een felle vaan van vlotte blijheid!

De leut viert hoogtij, zij is koningin en prinses tegelijk, aan haar zijn wijzen en dommen, drukken en stillen, een oogenblik onderdanig.

En aan haar gemaal, Z. K. H. Prins Carnaval, met zijn, in elke stad of gewest, anderen, fantastischen naam, geven autoriteiten voor een enkelen dag hun macht en officialiteit uit handen. Zij dragen hun bewind tijdelijk over

aan hun met opzet onserieuze „collega's”.

Die zwaaien dan den staf van zothed en zetten al hun onderdanen de zotskap op het hoofd. Zij willen niets liever dan dát, zij zijn een uur, een dag, bewust, narren, zij dienen de vrolijkheid, met veel

Tegelen: Prins Carnaval met zijn liefstalligen staf.

's-Hertogenbosch had tot titel gekozen van het carnaval: „Weg met de crisis”. Hier een aanschouwelijke voorstelling van kinderzeen.

ambitie en het werkt als een douche, heerlijk verfrisschend en opwekkend.

Even is de boog ontspannen, even is de kruik uit het water gehaald, nu kan men weer in ernst voortgaan en den strijd des levens met de noodige energie voeren.

H.

Bergen op Zoom: „Op de wip”, of „Hoe ouder hoe gekker”.

Wat we deze Lente en Zomer zullen dragen

Casaque-mantels!

Dat de casaques weer in de mode waren hebben we dezen winter reeds kunnen merken, maar deze vorm, de casaque-mantel, is iets geheel nieuws. Makkelijk om op reis mee te nemen, zal dit complet spoedig vele aanhangsters vinden. Zooals U ziet is de korte mouw met plooitjes in het armsgat gezet, hetgeen 'n geestigen ballonvorm geeft. De schoot is uitgeknipt en klokt vanachter. Het is trouwens bijna alles klokkend wat de klok slaat dezen zomer; klokkende rokken, klokkende schootjes, klokkende casaques en zelfs in de kleeding van onze kinderen is dit symptoom terug te vinden. Hieronder staan een paar voorbeelden, welke evenals het model hiernaast ontleend zijn aan de nieuwe „Zomerpracht”, het bekende modeboek, dat in de eerste dagen van Maart belangrijk uitgebreid zal verschijnen.

Wilt U in de eerste lentedagen en vooral met Paschen passend gekleed gaan — en wie wil dat niet? — dan moet U zich de nieuwe „Zomerpracht” aanschaffen. En als wij U een goeden raad mogen influisteren: „Bestelt het nu reeds!” U bent dan één van de eersten die het begin Maart ontvangt. 64 pag. in fraai omslag, 335 modellen, waaronder ruim 100 voor kinderen, vele artikelen vol nuttige wenken en van ieder model knippatronen in alle gebruikelijke maten onmiddellijk leverbaar. De prijs van „Zomerpracht” bedraagt 60 ct.

PATRONENKANTOOR PANORA
Nassauplein 1 - Haarlem - Postgiro 293631

Bestellingen kunnen als volgt geschieden: door bemiddeling van Uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (uitsluitend à 5 en 6 cent).

ONDER DEN DRUK VAN DERTIGDUIZEND WETTEN

Een zekere mijnheer Richard Carran, gemeente-advocaat van een stad ergens in den Amerikaanschen staat Kentucky, heeft zich de moeite getroost om na te gaan aan hoeveel wetten de bewoners dienden te gehoorzamen. Hij kwam hierbij tot het ontstellende aantal van dertigduizend, waaruit hij afleidde, dat zelfs de meest vreedzame burger in den loop van een dag een aantal overtredingen begaat, die hem, zoo hij hiervoor werd vervolgt, in een minimum van tijd tot den bedelstaf zouden voeren.

Met het doel om aan te toonen hoe moeilijk het is volgens de letter van de wet te handelen, vermeldde hij één dag in het leven van een slechts in zijn verbeelding bestaanden mijnheer John Doe, een respectabel en volkomen eerlijk man. Om te beginnen vloog een van mijnheer Doe's kippen over de heg in den tuin van zijn buurman, waarvoor hij een boete kreeg van twee dollars. Eenige minuten later voelde hij innig medelijden met een hongerigen straat-hond. Hij liet het dier binnen om het te eten te geven en werd voor zijn liefdevolle daad beloond met een boete van honderd dollars „wegens het onderdak verlenen aan een hond zonder penning”.

Het ontbreken van zoo'n zelfden hondenpenning maakte mijnheer Doe nog eens honderd dollars lichter. Dien dag moesten de dieren-eigenaars namelijk juist voor het eerst hun beschermelingen tooien met den penning van 't nieuwe belastingjaar. En aangezien dit den heer Doe was ontschoten en zijn eigen herder rustig met den ouden penning om rondwandelde, moest hij betalen. In een weinig opgewekte stemming begaf het slachtoffer zich in zijn Fordje naar zijn werk. Hij had het ongeluk achteruit tegen het trottoir op te rijden en dokte vijf dollars. Bij de poging om den wagen weer op gang te brengen, liet de uitlaat een langgerekte jammerklacht hooren, waarvoor onze vriend Doe een boete opliep van tien dollars wegens het veroorzaken van onnoodig lawaai.

De eerlijkheid gebiedt om toe te geven, dat mijnheer Doe blijk gaf van een groote vergeetachtigheid. Dien dag behoorden de auto's eveneens van een nieuwe nummerplaat te zijn voorzien en aangezien deze op het Fordje ontbrak, fourneerde mr. Doe de bagatel van honderd dollars. Hevig terneergeslagen vervolgde hij in diep gepeins zijn weg, reed door een stopsignaal en betaalde vijf dollars. En toen hij bovendien nog een anderen wagen aan den verkeerden kant passeerde en zonder zijn richtingaanwijzer uit te steken een zijstraat inzwenkte, werd het bedrag van de boeten nog met tweehonderd dollars verhoogd.

Maar hij stond nog slechts aan het begin van den lijdensweg. In de groote hal van het gebouw, waar mijnheer Doe werkte, zag een belastingambtenaar hem een pakje sigaretten open maken, zonder dat hij het zegel verbrak. Om als voorbeeld te worden gesteld, liep hij daarvoor vijftig dollars boete op en een gevangenisstraf van zes maanden.

Mr. Doe kreeg een boete van duizend dollars plus een jaar gevangenisstraf.

Een uurtje later bracht de bediende van een sigarenmagazijn hem een stuk pruintabak, dat mijnheer Doe had gevraagd voor een vriend van hem, een ouden zeerob. Die bediende mocht dat stuk tabak gerust weggeven, maar mijnheer Doe beging de onvergefelijke fout om hem een fooi te geven. Dit werd beschouwd als het koopen van ongebanderolde tabak en wederom kostte het vijftig dollars met een gevangenisstraf van zes maanden.

Het begon te regenen en iemand betaalde mijnheer Doe vijftientwintig cents voor een oude parapluie, die door een ontslagen bediende was achtergelaten. „Wegens het beschikken over eens anderomans eigendom” werd een aderslating toegepast van vijfhonderd dollars. Tijdens de lunch verwerdte hij een vijftientssigaar op den uitslag van een bokswedstrijd. Het werd noodzakelijk geacht om den onverlaat met honderd dollars te beboeten wegens dobbelen.

Mijnheer Doe was door al deze onaangename wederwaardigheden tot op den rand der vertwijfeling gebracht en achtte het gewenscht eenige ontspanning te zoeken. Hij wandelde een boekwinkel binnen en kocht een werk over beroemde misdadigers. Helaas wilde het ongeluk, dat een detective den titel las van het boek, dat ons slachtoffer heel onschuldig onder zijn arm droeg. Hij was er gloeiend bij en kreeg een boete van duizend dollars plus een jaar gevangenisstraf „wegens het in bezit hebben van een boek of pamflet, dat steunt op politie-rapporten of verslagen van misdadige handelingen”.

De heer Carran heeft hiermede willen wijzen op het onrustbarend aantal wetten, dat in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika wordt uitgevaardigd. Mr. Carran maakt dan ook de volgende behartigenswaardige opmerking: „Onder het Amerikaansche volk zit als het ware de gedachte er in geheid, dat iedere misstand kan worden voorkomen, door een wet in te dienen. Een heel leger van ambtenaren is nergens anders mee bezig dan met het opstellen der teksten van nieuwe wetten, die in een ononderbroken stroom worden ingediend.” Mr. Carran heeft uitgerekend, dat er reeds tien miljoen wetten en verordeningen officieel staan ingeschreven, die stuk voor stuk voor heel het land, voor een afzonderlijken staat of voor een gemeente van kracht zijn. En hun aantal neemt jaarlijks toe met tweehonderdduizend!

De P.S.V.-ploeg, welke Zondag j.l. voor de zesde maal beslag op het afdeelingkampioenschap legde.

SPORT

van de week

Zondag viel in twee afdeelingen van den K.N.V.B. de beslissing en het zijn wel oude bekenden, die beslag op den kampioenstitel hebben gelegd. In afd. III stelde Go Ahead zich veilig, terwijl in het Zuiden P.S.V. voor de zesde maal het afdeelingkampioenschap wist te winnen. Onze gelukwensen aan de Eindhovensche rood-witten! P.S.V. verkreeg door de 3—1-overwinning op Roermond een totaal van 24 punten, welk aantal noch door B.V.V., noch door N.O.A.D. meer kan worden behaald. Wij vertrouwen, dat P.S.V. in de a.s. kampioenscompetitie 'n uitstekend figuur zal slaan.

De wedstrijd Dongen-Wilhelmina 5—1. De doelvrediger der thuisclub bevindt zich in een lastig parket.

Een 100 punten spelen? Hier heeft u een goede tegenpartij, n.l. den heer J. v. Munnik uit Drunen. Hij scoorde dezer dagen een serie van 807 caramboles.

Spelmoment uit den wedstrijd P. S. V.-Roermond, welke de Eindhovensche ploeg het kampioenschap bracht. Aanval op het doel van Roermond.

echter nog, dat Wilhelmina in Dongen met 5—1 werd geklopt, waardoor Schijndel zich op de tweede plaats heeft genesteld. Brabantia behoeft zich echter naar onze meening niet bevreesd te maken. Daarvoor is de voorsprong van het Eindhovensche team te groot en speelt dit ook te constant.

In de onderste regionen blijft de spanning bijzonder groot. Roermond, dat geruimen tijd één der beste plaatsen heeft bezet, loopt nu zoowaar nog kans het kind van de rekening te worden. Het slechtst is nog Eindhoven er aan toe, dat Zondag j.l. een 7—2-nederlaag van N.A.C. te slikken kreeg. De laatste wedstrijd van de hekkenschuivers gaat te Bleijerheide tegen de club van dien naam. Roermond speelt nog thuis tegen N.O.A.D. Zoo kan men verder gaan, ten einde vast te stellen wie het lot zal treffen, doch men komt er niet uit. Vermoedelijk zal hier dan ook aan de competitie nog wel een

In een spannenden strijd behaalde M.V.V. een 4—3-zege op N.O.A.D. Moment tijdens een hoekschip op het Tilburgsche doel.

Longa behaalde Zondag een 3—1-overwinning op B.V.V. Kiekje uit deze ontmoeting, genomen bij het Bossche doel.

verlengstukje moeten worden gebreed, in den vorm van één of zelfs meerdere beslissingswedstrijden.

* * *

Uit den I.V.C.B. is niet veel nieuws te melden. In het Zuiden werd slechts een tweetal wedstrijden gespeeld. R.K.V.V.C. behield zijn kans op den kampioenstitel door Geleen met 0—1 te kloppen. R.K.N.A.V. verloor met 0—2 van Laura en blijft dus in moeilijkheden verkeerden.

In de andere afdeeling komt het kampioenschap van Brabantia nu eerst recht goed in zicht. De Eindhovensche ploeg leverde tegen Kolping te Helmond geen half werk en sloeg haar gastheeren met 1—4. Daarbij kwam

HELSINGÖR EN HET SLOT KRONBORG

Aan de Oostkust van Seeland, het grootste der Deensche eilanden, daar waar de Sont, zeestraat van historische vermaardheid en natuurlijke begrenzing met Zweden, zich tot op slechts vier kilometers vernauwt, licht Helsingör. Thans doende zich een toeristische reputatie te verwerven als „het centrum van de Deensche Riviera”, ging Helsingör eertijds prat op den eere-naam „Klein-Amsterdam”, welke het zich

DE WERELD IN VOGELVLUCHT

verwierf als bloeiende havenstad, die zeer veel aan het welvarende Holland en zijn knappe reeders en ambachtslieden te danken had.

Zeg Helsingör en ge denkt aan het onderwerp onzer luchtfoto: slot Kronborg, eens den stoeren beschermers van Elsinore's rijkdommen, thans één der zuiverste Renaissance-kasteelen ter wereld, die ons gespaard zijn gebleven. Het waren Hollandsche steenhouwers en metselaars, die op uitnoodiging van koning Frederik II in 1576 met den bouw dezer vesting aanvingen, het waren Hollandsche kunstenaars, die zich bij de inrichting van dit vorstelijk verblijf een reputatie verwierven, welke nog heden ten dage voortleeft.

Aan de hooge wanden van Kronborg's ridderzaal hangen zeven der ruim honderd gobelins — elk met de beeltenis van een Deenschen koning — die door den Brabantschen schilder Hans Knieper ontworpen en door Antonius de Korte en zijn Hollandsche weversgezellen vervaardigd werden. En naast deze kunstwerken van onschatbare waarde herinneren de krijttekeningen van Karel van Mander, beroemde doeken van Hollandsche meesters, meubelen en tapijten, nautische kaarten en instrumenten, handschriften en scheepsmodellen, den bezoeker in welhaast elk vertrek aan den invloed onzer voorzaten.

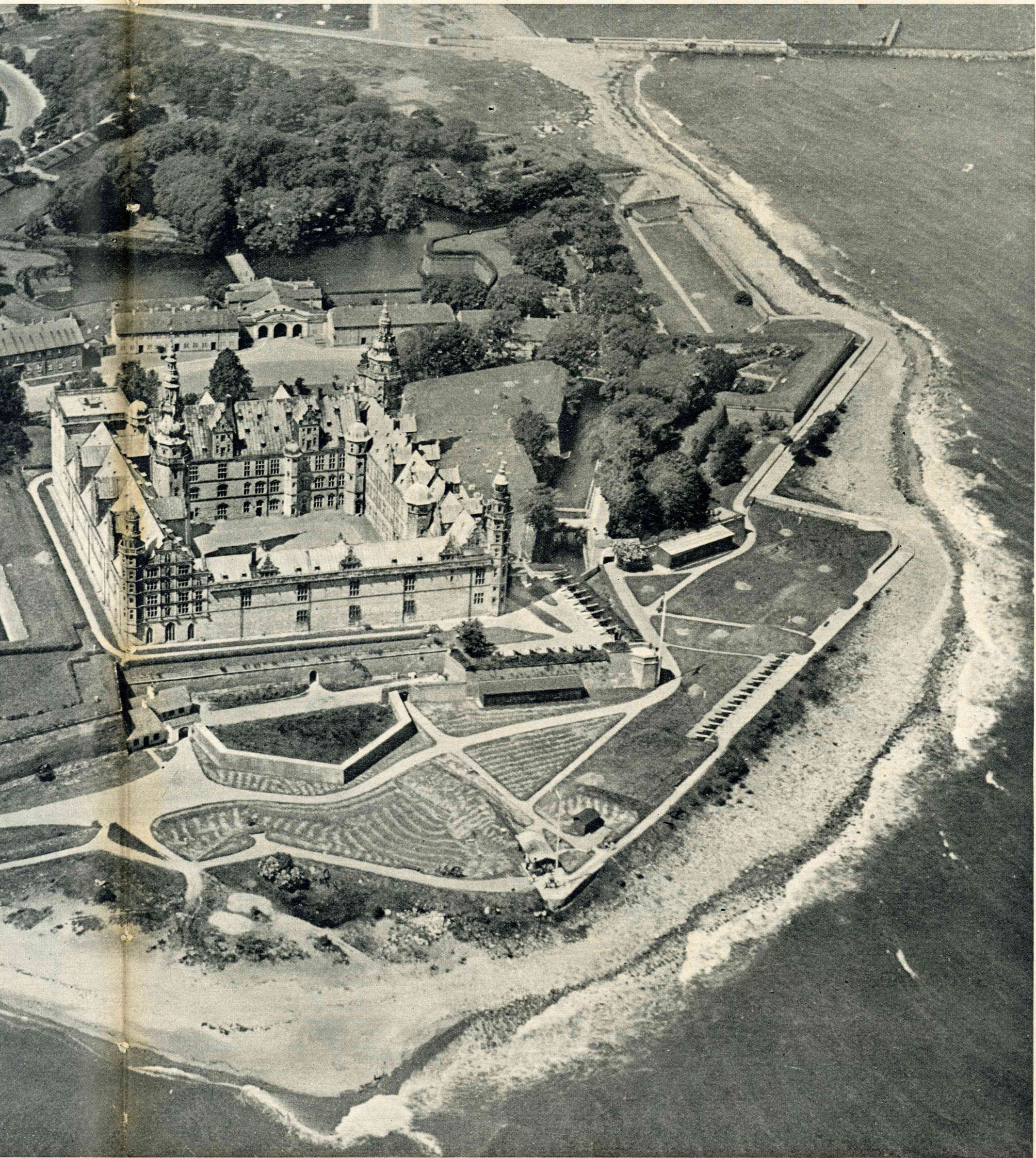
Diep onder de zware wallen bevinden zich de kille kazematten, waarin tal van Denen wegwijnden, toen Kronborg eens in vreemde handen was. Ole Steenwinckel — ge hoort alweer den Hollandschen klank — organiseerde een samenzwering om het slot in Deensch bezit te krijgen, doch moest zijn koene plannen, die nog altijd in de vaderlandsche geschiedenis voortleven, met den marteldood bekoopen.

Toeft ge even op de borstweringen zelve, dan voelt ge eerst recht waarom Kronborg het tooneel van zooveel strijd was. De batterij, die thans nog slechts salutschoten lost als koning Christiaan's jacht het slot passeert, beheerschte eens de Sont en daarmee de toegangspoort tot heel het Scandinavische en achterland. Hier hieven de Deensche koningen 'n zwaren tol van jaarlijks duizenden koopvaardischepen, en op dezelfde plek, waar nu een gezellige veerboot u even naar Zweden overzet, werd tal van malen bloedig slag geleverd. Een buste van Van Wassenaer van Obdam, die in 1658 met de Hollandsche vloot de Denen te hulp kwam in hun strijd tegen de Zweden, vereeuwigt haar zwaarbevochten zegepraal.

Nog vechten wij tegen Zweden, óók tegen Denemarken, al vloeit er bij onze zwem- en voetbalwedstrijden doorgaans geen bloed. Eén der snelste Europeesche zwemstertjes, die onze meisjes al herhaaldelijk in sportieven kamp ontmoette, is Ragnhild Hveger. Ze woont in... Helsingör, waar altijd wel iemand zal zijn, die groot- en Klein-Amsterdam met elkaar verbonden houdt.

v. B.

GOUDBLOND MEISJE

door A. L. Provost en L. Black

Frances sloeg de oogen neer en scheen te aarzelen. Toen keek zij op met een bijna smeekenden blik. „Ik ben nogal plotseling weggegaan. Juffrouw Staunton is geen aardig meisje, maar onze levenshouding is zoo verschillend. Er waren dingen, die me tegenstonden, daarom ben ik weggegaan. Ik geloof dat 't geld voor ons, die altijd min of meer in welstand hebben geleefd, niet zoo iets belangrijks is.”

Zij zag daar zijn gezicht bij vertrekken, en haar vlugge geest dacht aan de mogelijkheid van financiële geschillen tusschen hen. Zij zuchtte en eindigde met een lichtig schouderophalen, alsof zij een onaangenaam onderwerp van zich af wou zetten.

„Enfin, al die kleinigheden doen er op 't oogenblik niet toe. Praat er maar met niemand over. Je moet nog wat rusten, voor de dokter komt.”

Zij stond op en ging, met wat kleur in haar gezicht, maar met een harden blik. Een half uur later keek zij naar binnen en zag hem liggen, zooals zij hem verlaten had — alleen had hij nu zijn arm over zijn oogen.

Zij ging naar mevrouw Dickerson, die zich gewillig liet plooiën door haar vaardige handen.

„Hebt u gemerkt, hoe tobberig Jack er uitziet? Hij piekert vast over die nare dingen, die hij door heeft gemaakt — zegt de dokter ook. Zou een zee-reisje hem geen goed doen? U zei gisteren, dat u er over dacht, met de „Zeemeeuw” naar 't Zuiden te gaan...”

„Ja, dat kan wel gezellig worden!” Mevrouw Dickerson liet zich aanstonds gaan in de opwinding van een nieuwe onderneming. „Misschien heeft Jack zoo iets juist noodig! Ik ga er meteen met Matthew over praten.”

Het kwam kort daarna in de kranten, een bescheiden berichtje, scherpe tegenstelling met de opdringende koppen van enkele weken tevoren. De heer Jack Moreland, ongeveer hersteld van zijn wonden, was op het jacht der familie Dickerson vertrokken, om een tocht door zuidelijke wateren te maken.

Gloria liet haar krant vallen en staarde met verstijfden blik het raam uit. Hij was voldoende hersteld, om zoo'n reis te beginnen, maar haar brieven bleven onbeantwoord. Hij was vertrokken, zonder haar iets te laten weten.

Dat was zijn antwoord — en haar straf.

TWEEËNTWINTIGSTE HOOFDSTUK

Berkenwoud zou verkocht worden. Het landgoed der Endicotts, vele geslachten door, gerijpt door den tijd en gewijd door traditie, zou overgaan in vreemde handen, belast, zooals men fluisterde, met hypotheeken die van de nalatenschap niet veel over zouden laten.

Gloria had een en ander van de loopende geruchten gehoord. De nalatenschap was een zeepbel, die bij de aanraking uiteen was gespat. Juffrouw Endicott had jaren lang boven haar inkomen geleefd, hier hypotheek opgenomen, daar verkocht, lichtzinnig kapitaal belegd, alles om geld te bemachtigen voor een levenswijze, die zij stellig voor het recht en den plicht van een Endicott hield.

Gloria begon te begrijpen, hoe de heerschzuchtige, misleide oude vrouw er toe gekomen was, zich zoo diep in roekeloze speculatie te wagen: een laatste wanhopige poging, om voor Jack het stevige fortuin te herstellen, dat zij door haar vingers had laten glijden. Daardoor was zij, met haar ontzaglijke onwetendheid, voor Parsons een makkelijke dupe geworden. Gloria kon zich de verschrikking van die laatste dagen indenken, de hartstochtelijke poging van een bange oude vrouw, om zich zelf te verzekeren, dat alles goed ging. Zij kon nu medelijden hebben met juffrouw Endicott.

Zij schreef een brief aan mr. Carver. Daarin vertelde zij hem de dingen, die zij al maanden geleden had willen zeggen.

Hij kwam met den eerst mogelijken trein, maar hij ging niet naar de Granliden Apartments. Hij kwam aan de Ritz en vroeg naar juffrouw Staunton. Er was een troostende stevigheid in den greep van zijn hand.

„Wat kan ik voor u doen?”

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE

Gloria Staunton, secretaresse van de rijke mejuffrouw Harriet Endicott, bemerkt, dat deze geregeld effecten verkoopt zonder het geld weer te plaatsen, alleen om aan de verlangens van haar verkwistenden neef Jack Moreland te kunnen voldoen. Frances Payne, een jonge weduwe, die voor haar huwelijk regelmatig juffrouw Endicott op haar landgoed Berkenwoud bezocht, ontmoet een zekeren Wayne Gorham, van beroep makelaar. Deze Gorham wil voor zaken Jack Moreland spreken, en verzoekt Frances Payne hem met de familie in kennis te brengen. Jack doet Gloria een huwelijksaanzoek, doch zij slaat dit af en zegt dat ze niet van hem houdt en ook geen echtgenoot zou willen hebben, die niet in zijn eigen levensonderhoud zou kunnen voorzien. Mejuffrouw Endicott heeft hen in den tuin opgemerkt en ontslaat haar secretaresse wegens haar al te vriendschappelijke houding jegens haar neef. Jack vertelt tot groote verbazing en schrik van zijn tante, dat hij bij een garage als monteur in dienst is getreden. Gloria's oom is gestorven. In zijn testament laat hij haar al zijn bezittingen na, op voorwaarde dat ze binnen een maand trouwt. Nog slechts twee dagen resten haar, en hoewel ze Jack Moreland niet lief heeft, vraagt ze hem, met haar te trouwen, teneinde de erfenis in handen te krijgen. Ze wil hem daarna nooit weer zien. Jack stemt toe: ze trouwen daarop in een naburigen staat. Juffrouw Endicott's vermogen slinkt hoe langer hoe meer — ze neemt het besluit Gorham te raadplegen. Hierdoor raakt ze in de macht van een tweetal geraffineerde oplichters. Gloria neemt Frances Payne in haar dienst. Jack heeft z'n betrekking in de garage opgezegd. Hij werkt nu bij een automobiel-fabriek ergens in het midden-Westen. Parsons, die oneenigheid met Gorham gekregen heeft, gaat naar Berkenwoud, om daar z'n slag te slaan. Hij vermoordt juffrouw Endicott. Jack, die middernacht thuiskomt, gaat den dader ijlings met z'n auto achterna. Gloria is met haar eigen wagen naar Berkenwoud gegaan. Onderweg ziet ze twee verongelukke auto's. Een daarvan is Jack's wagen. Hij is zwaar gewond. Op het politie-bureau vertelt hij Parsons vermoord te hebben. Hij wordt echter op grond van zelfverdediging vrijgesproken. Gloria heeft Frances Payne ontslagen. Deze is naar mevrouw Dickerson gegaan en vertelt dat Jack en Gloria in het geheim getrouwd zijn. Jack is ter verpleging bij Dickerson opgenomen. Gloria schrijft hem herhaaldelijk, doch haar brieven worden door Frances onderschept. Nu kunt u verder lezen.

„Ik schaam me bijna, om nog iets van u te vragen,” bekende zij. „Ik had u dat allemaal al veel eerder moeten vertellen, maar ten eerste dorst ik niet, en...”

„Ik begrijp 't. „John Carver” was niets dan een gedrukte naam boven een brief — u wist niet, wat hij zou kunnen doen. En 't is altijd makkelijker, sommige dingen op gang te brengen, dan ze tegen te houden.”

Zijn oogen tintelden. De nicht van Robert Staunton kon heel goed bang zijn, dat deze zakenman uit 't zelfde hout was gesneden als sommige van zijn vrienden, die wel niet direct omkoopbaar waren, maar toch nooit een kans voorbij lieten gaan om hun principes. En een geheim huwelijk, samengaand met een groot fortuin, gaf ongetwijfeld kansen van duidelijk gouden tint.

„Om u de waarheid te zeggen,” ging hij voort, „heb ik al iets vermoed, en toen ben ik zachtjes aan 't informeren gegaan. Bovendien hebben het portret en de naam van uw man in alle kranten gestaan, na dien moord op juffrouw Endicott, maar over een vrouw werd er nergens gesproken.” Weer glimlachte hij, maar de blik van ontsteltenis in haar oogen maakte hem ernstig.

„Enfin, dat doet er allemaal niet toe. Toen u trouwde, hebt u aan de voorwaarde van het testament voldaan. Uw oom had verder kunnen gaan en sterker bindende eischen kunnen stellen, maar dat heeft hij niet gedaan. Was er nog iets?”

„Ik wou Berkenwoud koopen.”

„Berkenwoud?”

„Het landgoed van juffrouw Endicott, het huis van meneer Moreland. 't Is zwaar verhypothekerd, 't moet verkocht worden. Ik had graag, dat u 't voor me nam, maar hij mag niet weten, dat ik het ben.”

De advocaat neep peinzend zijn lippen oopen en knikte. Misschien klonk hem de besliste stem van een jongen echtgenoot in de ooren, die kortaf weigerde, een gedeelte van zijn vrouws inkomen aan te nemen.

„Dat lijkt me een heel goed idee. Ik zal dadelijk naar den makelaar gaan.” Aan de deur keerde hij zich om met een knikje van wijsheid. „Ik hoop, dat u er ééns allebei zult wonen. Hij is een beste jongen en heel erg verliefd, of mijn oogen moesten slechter zijn, dan ik me verbeeld.”

Gloria glimlachte, omdat zij moest, en schudde haar hoofd. Verliefd? Ja, dat was hij tóén geweest, maar zij had zijn liefde van zich af gestooten... En anderen palmden hem in, anderen, die haar niet uit konden staan, die geen goed woord over haar zeggen zouden...

Alles verliep zonder moeilijkheden. In een week tijds had Carver Berkenwoud gekocht, en was Sara Dalton als huisbewaarster aangesteld.

Niet de hééle bezitting was te koop geweest. De landerijen van Berkenwoud, oorspronkelijk een groote uitgestrektheid, omvatten nog hectaren bouwland met pachterswoningen, en boschgrond en weiden, die uitliepen op een onregelmatige strook niet ver van het dorp, met een oud vervallen gebouwtje, al jaren ongebruikt, aan den oever van een vroolijk riviertje. De een of andere Endicott van vroeger was daar een fabriekje begonnen, een filiaaltje van de groote fabrieken, waardoor de familie rijk was geworden. Er stonden daar nog wat spookachtige weefgetouwen in stoffige duisternis. Dit stukje eigendom had Jack willen behouden, van heel zijn wegsmeltende erfenis. 't Was onbegrijpelijk.

Het trage varen in zuidelijke streken maakte Jack Moreland verder gezond, en toen weer onrustig. Hij eischte uitvoerige rapporten van zijn rentmeester thuis, en keek even verslagen, toen hij vernam, dat Berkenwoud verkocht moest worden, maar berustte toen grimmig. Hij kwam te weten, hoe weinig er voor hem over zou blijven. Zijn krachten namen snel toe, maar de innerlijke onrust ook.

Te Colon gaf hij zijn besluit te kennen.

„U hebt ontzettend veel voor me gedaan, en ik zou graag bij u blijven tot 't einde van de reis toe, maar nu ik me weer roeren kan, moet ik naar huis. Er zijn zaken, waar ik voor zorgen moet. Ik denk er over, de boot naar New Orleans te nemen en dan met den trein verder te gaan.”

Mevrouw Dickerson drukte breedspakig haar leedwezen uit, Frances Payne zweeg woedend.

„Zaken? Hij bedoelt haar!” mokte zij, en haar jaloersche haat sloeg hoog op. Zij won en zou die twee van elkaar houden. Zij wist niet goed, hoe zij 't aan moest leggen, maar zij dacht aan Wayne Gorham — van zijn geweten had die geen last, en hij had altijd een geheimzinnige belangstelling voor Gloria getoond...

Er zou wel iets gebeuren, als zij Gorham van haar ontdekking op de hoogte bracht. Zij was nu wel bereid, 't hem te vertellen.

Jack nam te Colon afscheid. Vierentwintig uur later brak het jacht der Dickersons den tocht af, en stoomde langs de kust weer op, naar New York.

Gloria had zich den laatsten tijd haast niet met anderen ingelaten. Dit ging bijna vanzelf, want 't was vroeg in het seizoen, en er waren excuses genoeg, om de stad uit te zijn, met dat kristalheldere weer. Zij ontdekte nu ook, hoe 'n groot gedeelte van haar drukken omgang te wijten was geweest aan de eeuwige jacht naar vermaak van Frances Payne.

Op een middag ontmoette zij Sophie Dainler, die haar meetroude naar een rustig restaurant, om thee te drinken.

„Glory, ik heb je in geen eeuwen gezien! Waar ben je geweest?”

„Veel de stad uit. Hoe gaat 't?”

„De hartelijke begroeting deed Gloria goed. Zij mócht Sophie Dainler wel.

„Ik heb je zóó'n massa te vertellen...” Sophie zweeg even, om den kellner haar bestelling te noemen,

**NEGENDE
VERVOLG**

en hervatte toen de vertrouwelijkheid. „Even kijken, waar zullen we beginnen? Ik heb je niet meer gezien sinds Amy's trouwdag. En er is zooveel voorgevallen in dien tijd... Die afschuwelijke moord — op de oude juffrouw Endicott, weet je wel? — en die avonturen van Jack Moreland... We waren er zoo door van streek, dat we echt in geen dagen aan iets anders konden denken.”

„Ja, 't was iets ontzettends. Maar hij is nu weer vrij, en hij zal wel ongeveer beter zijn ook.”

Gloria hoopte maar, dat haar stem natuurlijk klonk.

„Ja, hij is vrij, maar 't is iets verschrikkelijks voor hem geweest. Bill heeft hem gisteren gezien, maar hij is 'n heel ander mensch geworden, zegt hij; zoo kalm en terughoudend; bijna zwaar-moedig.”

„Zoo, is hij terug?” Gloria kon haar stem bijna niet gewoon houden.

„Ja, hij is met den trein uit New Orleans gekomen, in plaats van met de anderen verder te gaan, en hij is alweer aan 't werk. Wij vinden 't veel te vlug, maar hij wil niet anders. Arme Jack — hij zal nu wel moeten, denk ik. Vader zegt, dat er van die heele erfenis niets over is. Hij is bij Garrett en Hudson, om auto's te verkoopen. Die hebben een groote showroom, zie je, en als je daar naar een wagen gaat kijken, roepen ze meneer Moreland, en die laat je dan wat zien en gaat met je proefrijden en sluit den verkoop af. Lijkt me nogal raar werk voor zoo iemand als Jack. Je kent hem trouwens, niet?”

„Ja.” Gloria vatte gretig de kans aan, om eindelijk een plooi weg te trekken uit dien verstikkenden sluier van geheimhouding. Ze was al die verstopperij en al die benepen uitvluchten beu. Zij zag een groep meisjes aankomen, vriendinnen van Sophie en kennissen van haarzelf. Die kans, gelijk zoovele tevoren, was aanstonds weer voorbij.

„Ja, ik ken hem,” zei ze vlug. „Ik heb hem op Berkenwoud leeren kennen, toen ik secretaresse bij juffrouw Endicott was. Zij hield geweldig veel van hem.”

Het lachende groepje bleef bij hun tafel staan. Gloria zag een snel verwijden van Sophie's oogen, vóór het geroes van stemmen hen omgaf. Een paar meisjes kwamen bij hen zitten, en praatten druk, de anderen liepen door. Over Gloria's relatie met de familie Endicott werd niet meer gesproken, maar zij voelde nu en dan den blik van Sophie op zich rusten.

Waar dacht Sophie over? Welke veronderstelling, welke snelle combinatie van feiten greep er achter die heldere oogen plaats?

Zij kreeg Sophie niet meer alleen dien middag, wat haar een opluchting was. Zij had nu geen zin om vragen te beantwoorden. Die konden gevaarlijk worden. Maar ze was blij, dat Sophie alvast zooveel wist.

Later, op haar kamer, zocht zij gejaagd in het telefoonboek naar de toonkamers van Garrett en Hudson.

Zij vond het adres, en keek op naar Cécile, die haar japon voor den avond klaarlegde.

„Ik denk er over, een nieuwen auto te koopen, Cécile,” zei ze.

Den volgenden morgen zei ze het weer, maar nu tegen zichzelf, terwijl zij een lok zoo onder haar hoedje stopte, dat het effect beter werd. Zij had een kleur en haar oogen stonden helder, half van opwinding, half van vrees.

„Ik ga een auto koopen, een auto koopen!” juichte het in haar, toen zij op weg ging, „en Jack moet 'n me verkoopen!”

Zij ging alleen, en nam een tram, als in de dagen van haar armoe, en op den

hoek tegenover de toonkamers van Garrett en Hudson stapte zij uit. Achter een lange reeks ramen waren glimmende nieuwe wagens uitgesteld. Bij den radiator van een grooten auto zag zij heel even Jack, lang, elegant, mager, maar gebruint door den zeewind, met een anderen man staan praten. Toen zij binnen kwam, was hij weg.

DRIËENTWINTIGSTE HOOFDSTUK

Als iemand een half jaar tevoren aan Jack Moreland gezegd had, dat hij eenmaal blij zou zijn, zichzelf in harden arbeid te kunnen vergeten, zou de jonge man hem beleefd naar 'n gekken-huis verwezen hebben. Nu was hij niet alleen blij met drukke dagen en zwaar bezetten tijd, maar hij voelde zich onrustig en gedrukt, als het werk van den dag voorbij was. Een oorzaak daarvan was, dat ergens in deze woelige stad zijn vrouw was, en luchtig haar vlinder-weg ging, zoó ver van hem, als hadden zij elkaar nooit ontmoet. 't Werk hielp hem, haar te vergeten, zooals zij hem vergeten had.

De tweede oorzaak was het plumpe, ruige feit, dat hij nu werken moest, óf teren op de gastvrijheid van zijn vrienden. Hij koos het werk, en viel er onstuimig op aan. Er was hem hulp aangeboden. Meneer Dickerson had hem een plaats op zijn kantoor willen geven; de oude heer Daimler was bereid, hem in zijn eigen zaak op te leiden tot effecten-makelaar; maar Jack had zich op zijn plaats gevoeld, toen hij bij Garrett en Hudson kwam.

„Ik houd me aan de auto's,” had hij besloten. „Ik weet niet of ik ze verkoopen zal of sturen of dat ik er in een overall onder moet kruipen, maar auto's moeten 't zijn. Hier krijg ik salaris en provisie van wat ik verkoop, en ik moet direct verdienen.”

„Ga je gang dan,” zei Daimler. „Ik ben ook in 'n overall begonnen. Pak dien zoon van me maar eens bij zijn kraag. Die zeurt allang om een nieuwen wagen.”

Een uur daarna was Bill gekomen, in een stemming, om een circus met drie arena's te koopen, als Jack daar profijt van kon hebben.

Aan het einde van de eerste week had Jack zijn oude vurigheid voor een deel terug. Vroeger had hij voor Gloria gewerkt. De hoop op Gloria was nu weg — hij werkte voor zijn Groote Idee. Dat was nog vaag, een zwak lichtje aan 't einde van een langen weg, maar 't was een lichtje, en hij streefde er heen. Maar 't zou een lange en misschien 'n moeilijke weg zijn. 't Zou geld kosten, het Groote Idee te verwezenlijken.

De directeur had voldaan geglimlacht om Jack's vorderingen. De nieuwe verkooper was een ontdekking. Hij was knap, prettig in den omgang, en hij had een menigte rijke vrienden, en hij wist met auto's om te gaan. En op 't moment werd hij gevierd als een held. Er waren genoeg romantische meisjes met royale vaders en ruim zakgeld, die 't een zalig idee zouden vinden, een wagen te koopen bij Jack Moreland.

Dergelijke gedachten gingen door het kale hoofd van den directeur, toen hij op een ochtend achter in de zaak met Jack stond te praten. Toen keek hij naar de deur en zag een van die knappe klantjes binnenkomen.

Zij was zoó knap, zoo frisch en aantrekkelijk, dat de directeur met snellen pas naar voren ging, om haar zelf te woord te staan. Hij merkte niet op, dat Moreland snel het hoofd wendde en even van houding verstrakte.

Vervolg op pag. 26

Waarschuwing

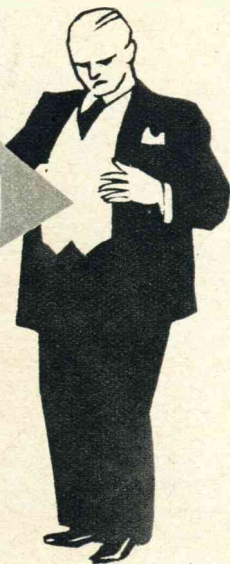
Het is de hoogste tijd dat U

Hermesetas

tabletten uit zuivere kristal-saccharine gebruikt, want zij zetten nooit - zooals sulker - vet aan. Zij zoeten spijzen en dranken zonder eenigen bijsmaak. Zij zijn gemakkelijk oplosbaar en kunnen uitstekend bij het koken en bakken gebruikt worden. Absoluut onschadelijk.

Verkrijgbaar bij apothekers en drogisten in handige schuifdoosjes à 43 cts. inhoudende 500 tabletten.

A. G. „Hermes“ Zürich 2 Zwitsersch Fabrikaat

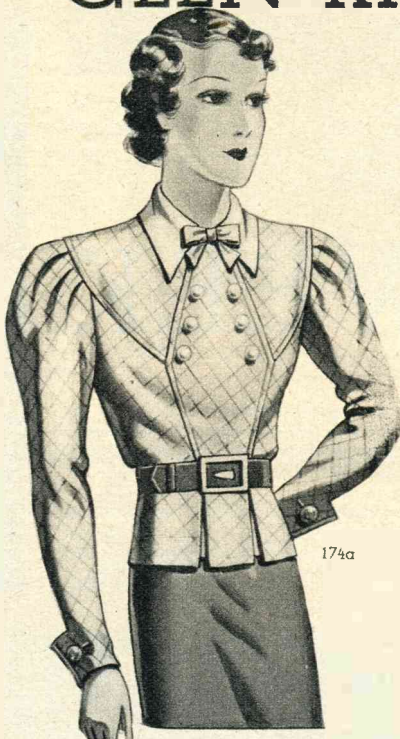

GEEN RISICO

van verknippen met een
Kant-en-Klaar-patroon!

omdat gij met zoo'n patroon
geen voorbereidende
werkzaamheden behoeft
te verrichten.

U kunt direct
met knippen
beginnen!!!

Van dit model kunt U patronen
bestellen in de maten 40-42-44-46-48

à 20 cent

plus 5 ct. voor toezending p. post

Deze duidelijke en gemakkelijke patronen stellen iedere vrouw in staat de modernste, elegantste kledingstukken te vervaardigen. De hierbij afgebeelde blouse laat u zien, wat met een coupon stof en een Kant-en-Klaar-patroon kan worden bereikt.

Bestellingen kunnen als volgt geschieden: door bemiddeling van Uw agent of bezorger, door girostorting op No. 293631, door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (uitsluitend à 5 en 6 cent) aan

PATRONENKANTOOR PANORA

NASSAUPLEIN 1 — HAARLEM

Een postzegel voor Uw toekomst

Zend deze annonce in open couvert, met Uw naam als afzender, of schrijf een briefkaart, aan PBNA-Arnhem 60 P, en U ontvangt gratis alle inlichtingen over het speciale PBNA systeem van technisch briefonderwijs, waaraan reeds honderden een positie te danken hebben!

1912 — ONS JUBILEUMJAAR — 1937

PBNA

DE SUPERIEURE SCHOOL VOOR
SCHRIFTELIJK ONDERWIJS

(Dir. E. J. Rothuizen en F. Wind)

BRIEVEN VAN DEN DRÉ

Ulvenhout, 13 Febr. 1937.

Amico,

Nog zijn de winteravonden lang. Over den dag is er op d'akkers al veel arbeid te verzetten — den namiddag is al royaal anderhalf uur gerekt bij twee maanden gelejen, maar toch — de uren onder de lamp zijn nog 'n groot deel van oewen dag.

De winteravonden zijn nog lang.

Daar zijn nog uren en uren voor de krant. En als ik de nieuwsbladen dan gezien heb, Trui nog bezig is mee d'advertentiekens, dan mag ik dat verloren uurke zoo 'ns geren stillekens filosoferen over m'n weareld, waar 'k op leef. Waarover ik 't leste nieuws vernomen heb, uit die krantpampieren, die daar nou door den huis flieren. Op één zit dubbele, de kat, 'n ander ligt mee bruine kringen onder den leegen koffiepote, om vlekken te voorkomen op Trui's witgeschrobde tafel.

Dat leste uurke van den dag, in de suizing van de lamp, waaromheen 'nen blaauwen tule sliert van m'n pijpke — als de stilte van ons dorpke om ons huis staat en 'nen vetten Februari-regen op den papperigen erft kluddert, dat leste uurke voor 't slapengaan is 'n gezegend uurke van bezinking. Van stroomloos droomgepeins voor d'hersenpan. Zoo goed voor 'nen rappen slaap.

Want zoo goed als 't heete, kloppende spierenstel tot slapen rust mot zijn gekomen voor 'nen goeien slaap, zoo ook mot 't hersenstel van alle spanning vrij zijn.

Zoo gaan dan de gedachten in vrijen wiekslag hoog boven de naauwe weareld uit, als 'nen zwerm veugels, die vliegt naar 't licht van de zon...

* * *

Zoo krijgt ge beter zicht op de samenleving, op 't mensdom, op de „weareld”, allee — hoe zal ik ze noemen mee éenen verzamelsnaam, die tweeduuzend-millioen kwiebussen op eerde, die stuk voor stuk het geluk zoeken.

Die tweemilliard gelukzoekers, die 't denken te vinden in... malkanders ongeluk!

Onze Dré is hevig aan 't filosoferen geslagen, genietend van de avondrust en van zijn onafscheidelijke pijpke. Het is de moeite waard wat hij zooal denkt van het „wereldje”. Technisch en mechanisch is die wereld geweldig vooruitgegaan, maar hield de vooruitgang der echte beschaving van hart en gemoed daarmee wel gelijken tred? Leest maar eens Dré's gedachten over een en ander. Deze Vastentijd leent zich daarvoor goed. Wat ons betreft, wij zijn het geheel met Dré eens, als hij schrijft, dat de grooten der aarde nog lang niet de grooten in den Hemel zullen zijn en dat wijsheid een noodzakelijk recept is voor de weareld.

Dan krijgt ge meteen, zoo wegdroomend op 'n slierke pijperook, 'n vrij uitzicht op de heele verzameling van „Redelijke Schepsels-Gods”, 'nen... Onredelijken troep gelukzoekende ongeluksmakers.

Jah! Da's 'n eigenaardige „machinerie”, die ge dan te zien krijgt: dat mensdom met z'n kranten-vol-van-onheil.

'n Eigenaardig machine-monster, dat onder den geestdrift voor vooruitgang, geregeld opgevoerd wordt tot 'n grootere snelheid, tot

razender jacht, tot altijd nieuwe „topprestaties” lijkt dat genoemd wordt. Want — het breken van records zit het kwiebussendom in z'n bloed!

Ommers: altijd weer nieuwe vliegtuigen, die sneller en weer hooger vliegen. En altijd weer nieuw geschut, dat beter raken en verdelgen kan!

Ommers: altijd weer nieuwe duikboten, die dieper onder den waterspiegel varen kunnen. En altijd weer nieuwere waterbommen, die dieper kunnen raken en verdelgen!

Altijd weer snellere fietsers, snellere loopers, hogere springers. Altijd weer verdragender kanonnen, snellere zwemmeskes en hogere vliegers. 't Mensdom is één ras van „hoogvliegers” geworden, dat malkaar opzij en onderstboven streeft, in één rusteloze jacht, in één zenuwvretende concurrentie!

Altijd harder, altijd sneller, altijd razender mot de machine draaien.

Meedoogenloozer, onmeedoogender wordt 't bestaan. Want de machine loopt, snelt, raast, jakkert. En vermaalt tot gruzels dat, wat nie mee kan komen.

't Kwiebussendom denkt, lééft mekaniék. Koud als ijzer, hard als staal: mekaniék! Dat is: zonder eenig gevoel, zonder eenige erbarming, zonder 'n grein Naastenliefde.

Vort, vort, altijd vort! Vort, op 't geluk af, dat gezocht wordt over... lijken!

Vort, altijd vort draait de machine in suizenden gang, op duuzenden-toerental.

Deuze drift in 't moderne mensdom, deuze jacht van tweemilliard gelukzoekers is de mateloze kracht, die er woekert, die overwoekert de machine

der samenleving die... dóór-is-gaan-slaan...!

Zóó is Sport verworden tot Internationale krachtmeting, waarvan het aantal prijzen wordt opgeteld tot 'n som, die aangeeft het gehalte van de weerbaarheid van 'n volk.

En veur zoo'n sportgebeurtenis komen de Grooten en de Machtigen van de weareld in beweging. En dat die Machten, die onder hoorn- en trompetgeschal, in carré van soldaten, de eereprijzen uitdeelen, onder 't ophijschen van vlaggen en de muziek van volksliederen, dat die Grooten en Machtigen „toevallig” de Machten van 't oorlogsgeweld zijn — allee! — de machine der samenleving davert z'n eigen uit malkaar en die uitbarsting héét... „oorlog”. Het oorlogsgeweld hóórt dus te zijn op elke plek waar... records gebroken worden.

Op elke plek, waar de menschenmachine op overvol toerental loopt, want... oorlog bestaat daaruit!

Zoo jaagt, zoo jakkert, zoo stampet de machine door. Zoo raast ze vort, vort, vort!

En d'onderdeelen, de menschen, die kwiebussen, ze worden gesmeerd mee den olie van ééndaagschen roem, van 'n prentke in de krant, van 'n handdrukske van den machthebber, den... „machinist”. En zoo davert 't vliegwiél in steeds dolleren vaart. Zoo stampet de machine tot steunens en kreunens in de assen!

* * *

Wa'k daar allemaal mee zeggen wil, amico?

Och, 't is duidelijk zat!

Maar toch nóg iets.

En dat is ditte: daar wordt door 't trotsche mensdom 'n „kleinigheid” vergeten. Die kleinigheid is: dat alle tweeduuzend-millioen onderdeelen der samenlevingsmachine in alle eeuwen dezelfde blijven!

D'n mensch verandert nie! Dus het mensdom verandert nie! Dus...! Dus de machine blijft altijd op dezelfde plek staan stampen en donderjagen, hoe — hard — ze — ook — loopt!

Beschaving komt nie van verlengingen van leerplichtigen leeftijd. Den innerlijk beschaafden, volwaardigen mensch leert nie tot z'n twaalfde, veertiende of vijftiende jaar in den verplichten schooltijd — dieën mensch leert zestig, zeuventig, tachtig jaren, zolang Onzenlievenheer 'm den tijd geeft.

Beschaving komt nie van 't aankweken van behoeften...! De beschaafden hebben géén behoeften!

Beschaving komt nie van mooie, dure schoolgebouwen, van sport, van huizen met tuinen, badkamers en de rest. Van radio, luxe, enzoovoorts.

Als dát zoo was, dan waren kasteelheeren en vorsten altijd het voorbeeld van beschaving geweest en... afijn!

Weinig rijkaards zijn heilig verklaard! Grooten der Aarde zijn nog geen grooten der Hemelen, amico.

Zie, de „kleinigheidjes” worden allegaar vergeten, door 't jakkerende mensdom. Door 't kwiebussendom, dat jaagt naar „geluk” over de lijken der evenaasten.

Maar 'n vleug wijsheid, genoeg om de weareld te laten gedijen in geluk, die vleug wijsheid, daaraan is den hoogsten nood.

* * *

Dat heb ik zoo uitgepiekerd bij m'n leste pijpke van den dag.

Maar nou schei 'k er af.

Den dag is om. En 'k heb gelezen, dat „we trotsch kunnen zijn, want dat...”

De rest is bijzaak. Als ge maar trotsch kunt zijn. Ochërme!

Veul groeten van Trui en als altijd geen haarke minder van oewen

t. à v.

DRÉ.

HOOG WATER
IN 'T LAND VAN D'N DRÉ

Juliana en Bernard. — Juist in het uur toen het vorstelijk huwelijk werd voltrokken, vond de geboorte plaats in het gezin van C. J. Schapendonk-v. Tilborgh te Capelle (N. Br.) van een gezonde tweeling, een jongen en een meisje, die vanzelfsprekend Juliana en Bernard werden genoemd. — Hier zijn de twee kleintjes met de groote namen.

De echtgenooten Jos. Thomas en E. v. Helden te Roermond zijn vijftig jaar gehuwd. — De getrouwen.

Rechts: De heer Jos Pieters te Maastricht vierde z'n zilveren jubilé als seinhuiswachter der Ned. Spoorwegen.

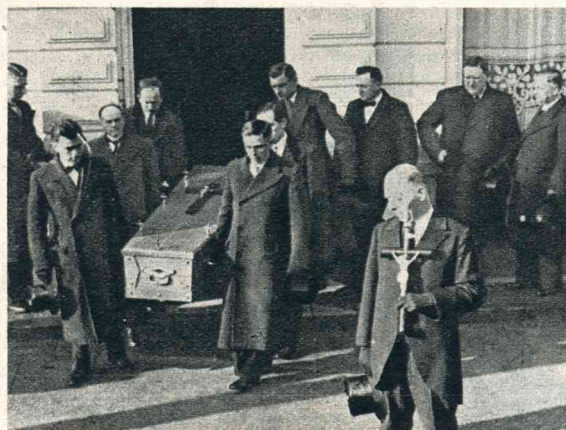

UIT ONS GEBIED

Hier zijn de vier gestachten der familie Schram uit Oss, waarvan het oudste lid haar zeventigsten verjaardag vierde en het jongste twee maanden oud is.

Rechts: De E. A. burgemeester van Vlokhoven plantte te Megen den boom ter herinnering aan het prinselijk huwelijk, ten aanschouwen van de gehele schooljeugd en van vele andere belangstellenden.

Te Eersel had de plechtige begrafenis plaats van de echtgenote des heeren burgemeester merr. H. Pankengyrath. — Het stoffelijk overschot wordt uit het sterfhuus gedragen.

Links: Bij de Ned. Spoorwegen herdacht de assistent-chef van het station te Roermond, de heer J. Notenboom, onder hartelijke belangstelling zijn zilveren ambtsverruiling.

Kinderzegen. — In Buggenum, bij Roermond, werd in het huisgezin der familie Meers-Jaegers een welvarende drieling geboren. — De gelukkige familie op weg naar de kerk, waar de kindertjes werden gedoopt.

De H. E. heer mgr. Hugo Lamy, sinds 1915 abt der bekende abdij van Tongerlo, heeft wegens gezondheidsredenen ontslag aangevraagd en verkregen.

WAT ANDEREN ZEGGEN VAN EVERLASTING

Baby
Paula Wiessner

KONINKLIJK PALEIS
HET LOO

Baby Wiessner heeft nog geen verstand van Everlasting, maar haar Moeder des te meer! Kleine Paula is de jongste bewoonster van het Paleis te Apeldoorn. Zij is hier nog geen acht maanden oud, maar een wolk van gezondheid, zooals U ziet. Dat komt door de Apeldoornsche lucht, maar óók door het dragen van gezonde, uit Everlasting gebreide, soepele, warme en goed ventilerende kleertjes, die zoo gemakkelijk zitten dat de kleuter zich er echt behaaglijk in voelt. Natuurlijk wordt in het Paleis met Everlasting gebreed, want het is een Nederlandsch product van de eerste orde, met écht-Hollandsche deugden. Maar door zijn voordeel gebruik vindt dit kwaliteits-artikel evengoed zijn weg naar het kleinste Hollandsche huisje.

Everlasting wol en katoen zijn resp. geverfd volgens Trolasol-systeem en Indanthren-Trolasol systeem.

Breikatoen
p. knot f0.40
Wol
p. knot f0.39

EVERLASTING

Haar tandarts verzekerde haar:

**HAAR LACH IS STRALENDER,
HAAR ADEM ZUIVERDER...
SINDS ZIJ COLGATE GEBRUIKT!**

Zelfs al poetst U *geregeld* Uw tanden, dan nóg is het mogelijk, dat U ze onvoldoende reinigt. En... onvoldoende gereinigde tanden gaan slechts al te vaak samen met slechte adem. Daarover zijn de tandartsen het eens. Na iedere maaltijd blijven er immers tusschen de tanden voedselrestjes achter, die bederven en meestal de oorzaak zijn van slechte adem. Door poetsen aliéén kunt U deze gevaarlijke ziekte-kiemen niet verwijderen!

Gebruik Colgate's Tandpasta: zij geeft een aromatisch schuim, dat tot in de kleinste hoekjes tusschen de tanden dringt en alle ongerechtigheden oplost en wegspoelt. Bovendien polijst Colgate de tanden zonder het glazuur aan te tasten en geeft ze hun vroegere blanke tint terug.

Door Colgate's Tandpasta een zuivere, frissche adem en gezonde, blanke tanden! Dus: ... twee vliegen in één klap!

TWEEMAAL UW GELD TERUG!

Als U na het gebruik van één tube Colgate NIET VOLKOMEN TE VREDEN bent over de bereikte resultaten, zend dan de lege tube aan COLGATE, Amsterdam-C. Wij betalen U HET DUBBELE van de aankoop prijs terug.

Vraag naar
„COLKEET!”

GOUDBLOND MEISJE

Vervolg van pag. 23

Toen Jack alleen was, ging hij het privé-kantoor binnen. De neiging, haar uit den weg te gaan, was bijna onvrijwillig. Een paar minuten stond hij, onopgemerkt, zwaarmoedig naar haar te kijken. Dat was zijn vrouw, die slanke verschijning in 't blauw, die vriendelijk stond te praten met den kaalhoofdigen directeur, met innemende aandacht naar zijn verhalen stond te luisteren, dezelfde Gloria, maar bekoorlijker dan ooit.

Wist zij, dat hij hier was? Was zij gekomen, na weken van onverschillig zwijgen bij de zwaarste beproeving van zijn leven, om haar oude macht over hem op de proef te stellen — te zien, of hij nog diezelfde dwaas was, die mooi zat of huppelde naar haar wensch? Het magere, bruine gezicht werd harder. Hij keerde zich om en ging de buiten-deur uit.

De directeur was buitensporig minzaam.

„Onze meneer Moreland zal u het wagentje even demonstreeren, als u er nader kennis mee wilt maken.”

„Heel graag.”

„Thompson, vraag of meneer Moreland even hier komt.”

Thompson verdween, en bleef een paar minuten weg. Gloria begreep niet, waar hij bleef. Zij wist zeker, dat zij Jack met dat zoetsappige mannetje had zien praten, toen zij binnenkwam.

„Meneer Moreland is weggegaan. Hij heeft geen boodschap achtergelaten.”

De directeur putte zich uit in excuses. „'t Spijt me heel erg, maar kunnen we geen tijd afspreken? Meneer Moreland kan wel bij u komen, u hoeft dag en uur maar te noemen.”

„Nee, laat u maar.” Gloria's stem was zeer kalm. Zij voelde een pijnlijke krenking, dat Jack opzettelijk heen was gegaan, om een ontmoeting met haar te vernijden, maar trots kwam haar te hulp.

„Ik zal mijn chauffeur wel even sturen. Die heeft er meer verstand van dan ik. Dank u.”

Zij ging naar buiten, in de morgenzon, met die folterende loodzwaarte in haar.

Zij had driemaal geprobeerd, tweemaal met brieven en eenmaal in persoon, en driemaal had hij haar toenadering afgewezen. Zij zou hem nooit meer lastig vallen.

Sara Dalton, de huishoudster op Berkenwoud, kreeg dien middag een telegram.

„Kom een paar dagen bij je logeeren. Alleen. Gloria.”

„Zij heeft narigheid,” zei Sara bij zichzelf. „Ze heeft zeker narigheid, anders kwam zij hier niet. Arme Glory! Kon ik haar maar helpen.

Berkenwoud, dat zij gedacht had, nooit te zullen weerzien! Een verstild, doodsch Berkenwoud, met gesloten hekken en een zwijgend huis, waar niemand in was dan Sara Dalton en de oude tuinman, die zorgzaam zijn ronden bleef doen. Ondanks de stilte, en die eene kamer van ontzettende herinneringen, was er geen somberheid. Lucht en zonlicht stroomden dagelijks door de vertrekken; de vroegere kamers van juffrouw Endicott waren veranderd, gordijnen en kleeden waren met bekwame hand verschoot, zodat er geen te groot verschil ontstond, maar genoeg, om de verschrikking te bannen, die Jack er anders in vinden moest.

Gloria kwam er met Sara, in de vroege

schemering. Een oogenblik bleven zij zwijgend staan, toen gingen zij stil weer heen, en de trap af, om de rustige benedenkamers te bekijken. Gloria had met het huis de meubels gekocht, op een paar persoonlijke eigendommen na, die de rentmeester er voor Jack uit had gehouden. Die stonden nu in de kamers van de garage, wachtend op nadere beschikking.

Sara sloeg haar arm om Gloria's schouder. Zij stonden op een smal balkon van de bibliotheek, iets buiten die deuren, vanwaar juffrouw Endicott, met Frances Payne en Gorham, haar indertijd langs het grasveld had zien aankomen met snellen tred en een gloed van ontsteltenis in haar wangen.

„Ik had zoo gehoopt, dat jullie samen terug zouden komen, Glory.”

Gloria schudde het hoofd. „Je bent veel te romantisch, Sara. Zoo'n huwelijk wás 't niet, dat weet je.” Haar lachje klonk een beetje schril; haar oogen waren helder en onrustig, als zochten ze ontsnapping.

„Ja, dat weet ik.” Sara veinsde niet in 't minst, dat zij zich liet foppen door dit erbarmelijk vertoon van onverschilligheid. „Maar ik heb altijd gehoopt, dat 't in orde zou komen. Hij houdt van je!”

„Die tijd is voorbij, Sara. Ik... ik heb 't vergooid. Droom maar geen dromen meer over me... ze komen toch niet uit.”

Gloria's stem klonk zeer rustig, maar in haar gezicht stond 'n stomme, bleke ellende, toen zij haar trouwe vriendin heel even aankeek. De pijn kwam in Sara's trekken. Zij kon niet hebben, dat Gloria zoo leed.

„Ik vertel je later wel eens meer. Ik kan er nu niet over praten.”

Er werd dien avond niet meer over Jack Moreland gesproken. Toen Sara al lang naar bed was, zat Gloria nog voor haar raam, en zij keek uit over het stille park van het landgoed, dat een-zijn thuis was geweest.

Zij had een kamer gekozen aan den kant, die uitzicht gaf over de grasvelden en tuinen, met een doorkijk op droomerige velden en weiden in de verte. Bleek maanlicht lag er over uitgegoten; de boomen schenen te druipen van een zilverigen glans. Door 't dunne loof was alles met scherpe omtrekken, tot op grooten afstand, zichtbaar.

Opeens werd haar blik geboeid door een beweging voorbij de garage. Toen kwam er een gedaante te voorschijn, spookachtig in 't schijnsel der maan. Ze kwam dichterbij, maar niet dicht genoeg, om herkend te worden. Gloria hield haar adem in. Grootte en figuur en gemakkelijke van beweging, wat leek het allemaal op hem!

Een grommend geluid onder haar raam deed haar schrikken. Het was Kelly, Jack's terrier, ternauwernood hersteld van de ruwheid van Parsons' handen. Zij hoorde scharrelende pooten in droog gebladerte, een kort, scherp geblaf toen Kelly over een hegje heen-sprong, en toen zag zij een dolzenuw-achtigen hond, springend en klauwend naar de gestalte in het maanlicht. De man boog zich neer.

„'t Is Jack. 't Is hem!”

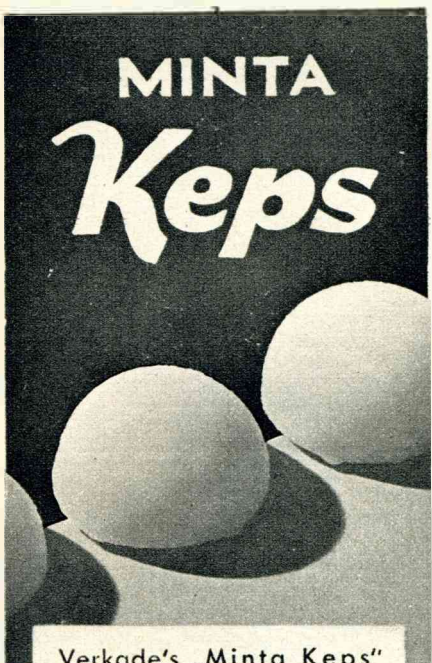
Hij streelde den hond, gaf hem daarna een bevel, streng herhaald, toen Kelly weigerde te gehoorzamen. Kelly keerde zich om, met neergebogen kop, en ging langzaam, met onwillige pooten, terug naar het huis. Nu en dan keek hij om met dringend gejam, niet begrip-pend, waarom zijn meester niet volgde.

Een Goede Spijsvertering voor het geheele Huisgezin

Het komt slechts zelden voor, dat maar één lid van het huisgezin van tijd tot tijd over maaglijden klaagt. Vandaag is het 't hoofd des huizes, die iets gegeten heeft, dat hem niet goed is bekomen, morgen is het de heur van Mevrouw. Dikwijls zijn het de gulzige kleintjes, die te veel hebben genoten van de lekkere hapjes, waardoor hun maag overladen is geraakt. Het is daarom, dat alle huismoders een flesch Gebismureerd Magnesium bij de hand behooren te houden. De meeste maag-aandoeningen zijn te wijten aan, of gaan vergezeld door een overmaat van maagzuur, die zich openbaart door opgeblazenheid, loomheid, zure oprispingen, gassen in de maag en belemmerde spijsvertering. Gebismureerd Magnesium maakt dadelijk het overmatig maagzuur onschadelijk, beschermt de teergevoelige maagvliezen en verlicht de pijnen, vanaf de allereerste dosis. Gebismureerd Magnesium, het beste anti-zuurmiddel tegen aandoeningen der spijsvertering, is verkrijgbaar bij alle apothekers en drogisten à f 1.— per flesch, of f 1.75 per groote flesch, die voordeliger is.

GEBISMUREERD MAGNESIUM

Verkade's „Minta Keps” zijn heerlijk frisch in den mond. Ook bij thee smaken zij bijzonder goed. Probeert U ze eens! Prijs 2 ons voor 25 cent. In luxedoosjes 40 cent. Vraagt U uw winkelier ook eens naar de verschillende andere soorten Verkade's „Keps”!

VERKADE

Nog een seconde stond de spookachtige gedaante daar in den maneschijn, starend naar het huis. Toen wendde ze zich af en liep met vlugge passen over een stuk open terrein naar den grooten weg, in de richting van het station.

Ergens aan den zoom van den tuin blafte de hond opnieuw, en zijn geblaf verstierf in een klaaglijk gehuil. Kelly begreep er geen steek van.

Gloria liet haar gelaat op haar armen zinken, met droge oogen, diep ellendig.

Jack was naar zijn vroeger tehuis gekomen, laat in den avond, omdat hij niet gezien wou worden, geen gepraat wou hebben, en ook omdat hij 't overdag te druk had met werken, voor 't geld, dat zijn plannen mogelijk zou maken.

Hij was van het station direct naar de oude fabriek gegaan, het eenige stukje van Berkenwoud, dat hij voor zichzelf had gehouden. Maanlicht en een zaklantaarn hadden hem gediend, toen hij snel rondliep en maten nam, vloeren bekeek, tuurde naar stevige oude balken. 't Was jaren geleden, dat hij in 't oude gebouw was geweest — hij wou zijn geheugen opfrissen.

„Ik moet daglicht hebben,” mompelde hij, „maar voor 't oogenblik gaat 't.”

Hij maakte een stukje van een oude houten bank schoon en ging zitten, in een straal van de maan. Hij begon te rekenen achter op een envelop. Toen haalde hij andere papieren uit zijn zak en vergeleek ze, met ernstig gezicht. Op een der enveloppen stond de naam van een bekend octrooi-bureau.

„'t Zal een heele hand geld kosten,” waarschuwde hij zichzelf, „maar ik heb dit nu eenmaal — ik kan hier in het klein beginnen. In ieder geval, als ik mijn nek breek, trek ik geen mensch mee naar beneden.”

Hij liep de papieren door, tot hij aan een stijf rechthoekje kwam.

Het was een kiekje van een meisje in 't wit, onder een dikken beuk staande en lachend om de potsen van een darten terrier, die half voor haar kroop, haar wou overhalen om te spelen. Dat

had hij een ochtend op Berkenwoud genomen, toen zij niet wist, dat hij in de buurt was. Hij had het haar later willen toonen, maar in die week was Gloria weggegaan.

Zijn gelaatsuitdrukking werd milder, toen hij er naar keek, maar een seconde later werd zij weer peinzend, daarna streng. Hij had getracht, en gefaald. Die episode in zijn leven was voorbij. Toch speet het hem, dat hij haar uit den weg was gegaan dien morgen. Vroeg of laat zouden zij die stekeligheid van een ontmoeting toch dóór moeten, en hoe meer hij er over dacht, hoe stelliger hij wist, dat ze hem daar had zien staan met den directeur.

Hij fronste ongeduldig en nam een sigaret. Langen tijd bleef hij zitten rooken, zijn oogen nadenkend gericht naar de halfopen deur, waardoor het maanlicht stroonde. Elders was vaagheid en schaduw, tot fluweelen zwartheid verdonkerd in de verre hoeken en 't spitse dak. Stof en stilte, spookgedaanten van oude weefgetouwen en de gloeiende punt van een sigaret.

Een vleug wind deed buiten de blaren ritselen, vond een weg door de open deur en speelde met de papieren, die hij naast zich op de bank had gelegd. Ze lagen gevaarlijk dicht bij den rand. Eén er van woei op en gleed neer, maar door het geruisch buiten was het niet te hooren.

De avondwind was frisch, als was de dag warm geweest. Jack dacht aan den tijd, greep snel naar de papieren naast hem, en stopte ze in zijn zak. Hij wou den volgenden trein naar de stad niet missen.

Hij liep vlug naar het station, maar maakte een kleinen omweg en ging langs Berkenwoud, dat donker en stil lag tusschen de schare wakende boomen. Toen was het, dat Kelly blij toeschoot om zijn ouden meester te begroeten. Dus de nieuwe bewoners — wie 't waren, wist hij niet — zorgden voor zijn hond! Arme, goeie Kelly. Hij ging hem tóch eens terughalen ooit.

Hij haalde den trein op 't nippertje. Eerst den volgenden dag miste hij het portretje van Gloria.

Wordt vervolgd.

BELANGRIJK

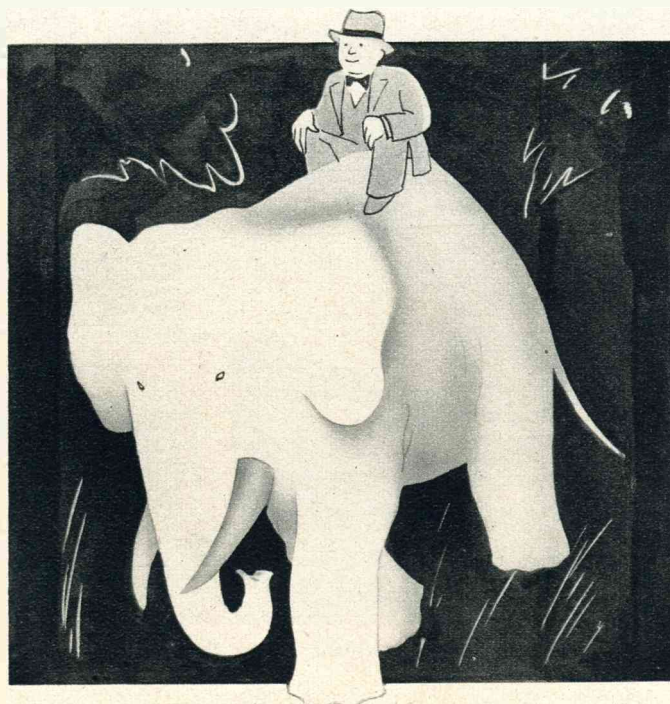
In de bekende serie van de *Hollandsche Bibliotheek* is wederom een nieuw premieboek uitgekomen, getiteld:

ALS HET LEVEN MOEILIK IS

door JOSEPHINE SCHADE-HÄDICKE

Wij durven u dezen roman om zijn spannenden inhoud warm aanbevelen. Vanaf heden is dit boek verkrijgbaar bij onze bezorgers, agenten en aan ons hoofdkantoor tegen den geringen prijs van 17½ ct. in gewone uitvoering en 70 ct. in luxe-prachtband. Wanneer toezending per post verlangd wordt, gelieve men voor een ingenaaid exemplaar 5 ct. en voor een in luxe-prachtband 10 ct. aan postzegels extra bij te sluiten.

PANORAMA, Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Tezamen met een der lokale weekbladen De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureaux: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, N. Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 53170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's GRAVENHAGE, Stationsweg 95. Tel. Interc. 111666. Giro nr. 45141. UTRECHT, Biltstraat 142. Telefoon Interc. 15473. Giro nr. 149597. 's HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27. Telef. Interc. 1215. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20. Telef. Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5. Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevallenzekerings zijn op aanvraag verkrijgbaar.

ALS U DE MAHARADJA VAN TJILJATJAP WAS...

„De rijkste man ter wereld” — wat deert U dan 'n paar gulden meer of minder aan schoenreparatie per maand... Maar gesteld U bent géén Maharadja en iedere bezuiniging is U welkom. Dan is hier 'n middel om te bezuinigen. Neem Goodyear rubber hakken en zolen onder Uw schoenen. De leerprijzen zijn sterk gestegen en stijgen nog steeds. Goodyear is veel sterker dan leer of enig ander rubberfabrikaat. Eis van nu af aan Goodyear onder Uw schoenen, U zult eens zien wat U dat scheelt.

Neem geen risico, maar...

GOODYEAR

ZOLEN EN HAKKEN

IMP. VAN ROSSUM & Co. DEN HAAG AMSTERDAM ROTTERDAM

Daar is er niet eentje van zwak!

Vergelijking	
Gewone Levertraan	
Vitamine A	500
Vitamine D	50
Halitran 1200	
Vitamine A 36 000	
Vitamine D 3.000	
Internationale Eenheden per Gram	

H-1200-F

Geef Uw kind en U zelf zonnekraft door Halitran 1200. Alleen versch bij Apothekers en erkende Drogisten.

Halitran 1200 thans ook in smakeloze capsules, in te nemen met 'n slokje water, melk of thee. Handig en gemakkelijk mee te nemen.
Flac. 50 caps. f 1.40
„ 100 „ f 2.40

HALITRAN 1200

Gestandardiseerd. Uit de lever van Heilbot. Alléén natuurlijke vitaminen A en D. 60 x sterker dan gewone levertraan.

Halitran 1200 in druppels. In te nemen op sinaasappel, suiker, melk, vleesch, etc. of zoo, zonder meer.
Flac. 1 mnd. f 1.25
Flac. 3 mnd. f 3.25

Een flacon Halitran 1200 is gelijk aan 60 flesschen van de allerbeste medicinale levertraan die verkrijgbaar is.

Hollandsche boerendracht in een verward museum-hoekje

.... maar ook in de charmante practijk.

VIER EEUWEN HOLLANDSCHE KWEEKERIJ

Over Amager, het Westland van Kopenhagen, seheren dagelijks de K.L.M.-vogels, die Denemarken en Nederland tot naaste bureu hebben gemaakt. Vier eeuwen geleden vestigde zich hier op uitnoodiging van koning Christiaan II een groot aantal Hollandsche kweekers en onder de handen van hen en hunne nazaten werd dit eilandje van nauwelijks 60 km² tot het vruchtbare domein, dat een steeds grooter deel des lands ging voorzien van groenten, fruit en bloemen.

Nu nog slechts op drie uur afstand van Amsterdam, vlak bij het vliegveld Kastrup, strekken zich de velden uit, die eens het einddoel waren van dagenlange reizen onzer voorvaderen. Pastor Strunge, wiens studiën omtrent het Hollandsche element in de ontwikkeling van Amager ook ten onzent bekendheid verwierven, toont den bezoeker de grafzerken rond de kerk van Taarnby, die écht-Hollandsche namen dragen, tot op den huidigen dag in zwang gebleven.

Hollaendergaard, Deensche naam die wel geen vertaling behoeft.

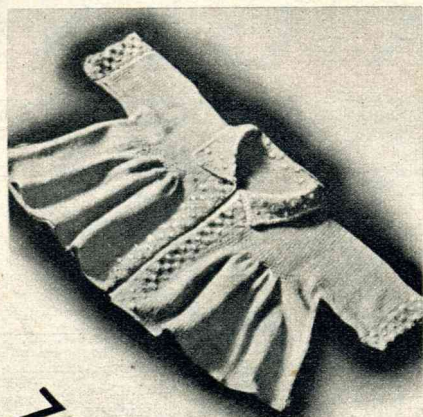
Opschriften op boerderijen, kleederdrachten en gewoonten, bouw en inrichting van menig huis in Store Magleby en Dragoer, zij bewijzen, dat de Hollanders van Amager hun afstamming van geslacht op geslacht in eere hebben gehouden. En in één der merkwaardige dorpsmusea herinnert een schilderij van Karl Larsen aan het bezoek, dat onze Koningin en wijlen prins Hendrik in 1922 aan dit stukje Nederland-in-den-vreemde brachten, een gebeurtenis waarover de vriendelijke bevolking niet komt uitgepraat.

v. B.

Zé heeft al voor heel wat nieuwsgierige lenzen gestaan, dit gemoedelijke groentevrouw-tje op de Amager-markt van Kopenhagen.

Tot op de grafsteenen uit deze eeuw namen van goed-Hollandschen klank.

ZOU HET MOOI
BLIJVEN?
IN DE WAS?

Ik zat juist te bedenken of dit leuke babyjasje mooi zou blijven in de was, toen mijn vriendin binnenkwam en mij de volgende raad gaf:

„Je kunt het jasje prachtig mooi wassen, als je maar Koudwater Lux gebruikt. En het mooiste is: met Koudwater Lux kun je het net zo dikwijls wassen als je maar wilt; het zal niet krimpen of stug worden en de kleuren blijven zo mooi en fris als nieuw.”

Koudwater Lux is het veilige wasmiddel voor fijn wollen goed, omdat het snel en volkomen oplost, zelfs in koud water. Hierdoor kunnen er nooit onopgeloste zeepdeeltjes in het goed komen en blijft de wol prachtig zacht. Voorts bevat Lux niets, dat zelfs de fijnste wollen draden zou kunnen schaden.

VEILIGER DAN VEILIG...
EN VLUGGER DAN VLUG

LX 46C

BELOONING!

door Mark Hellinger

Mullins dacht na. Het was vinnig koud, maar hij voelde er niets van. Diep in de zakken van zijn overjas speelden zijn handen met sleutels en handschoenen. Hij hield het hoofd tegen den wind in gebogen en lette niet op de mensen, die hem haastig voorbijliepen.

Er bestond dan ook aanleiding genoeg om diep na te denken. In de eerste plaats: Powers! Verder: de fabriek! En alles wat daar aan vast zat. Powers vormde het belangrijkste probleem. Hij was de eigenaar — en had het geld. De sleutel tot Powers zou tevens de sleutel zijn tot al het andere.

Met innerlijke voldoening stelde Mullins voor de zooveelste maal vast, dat Powers geen hersenen bezat. Wanneer hij slechts een beetje zijn verstand had laten werken, zou hij Mullins al lang op straat hebben gezet. Een algemeene bedrijfsleider, die niet kan zorgen, dat een fabriek van alle mogelijke soorten meubel-glijders — vooral wanneer deze is gelegen in het centrum van een wereldstad — loonend is, behoort aan den dijk te worden gezet.

Maar Mullins was te geslepen. Hij wist met overleg te handelen. Hoewel hij als algemeen bedrijfsleider naar eigen inzicht kon regelen en organiseren, had hij Powers zonder meer alle bevelen laten geven. En waarom? Omdat hij de fabriek door Powers half en half naar den kelder wilde laten helpen. Op het laatste oogenblik zou hij dan ingrijpen en den toestand redden.

Het plan was met groote handigheid in elkaar gezet...

Hij kwam nu juist van Powers' huis. De oude heer was ziek, zelfs heel ziek. Zijn leven liep weliswaar geen gevaar — mits hij langdurig rust nam. Waarschijnlijk een jaar, misschien wel langer.

Mullins peinsde verder. Hij was nooit tevreden geweest met zijn positie als algemeen bedrijfsleider. Hij wilde compagnon zijn van Powers. Hij wilde eigenaar worden van de fabriek. Na eenige jaren zou hij wel een manier weten te vinden om Powers weg te werken.

Zooals de zaken op het oogenblik stonden, moesten er jaarlijks zestigduizend dollars bij. Nu Powers zich langen tijd uit het bedrijf moest terugtrekken, was het Mullins' taak om de fabriek weer rendabel te maken.

Mullins dacht nóg, toen hij bij de fabriek was. Hij ging naar zijn privé-kantoor, liet de afdeling-chefs bij zich komen en gaf opdracht het heele personeel om drie uur 's middags in de groote kleedkamer te verzamelen. Hij had iets heel belangrijks te zeggen.

„Dames en heeren,” begon hij. „Wat ik heb te zeggen is voor u allen van het grootste belang. Onze geliefde directeur, mijnheer Powers, is ziek. Gelukkig niet gevaarlijk — maar alles wijst er op, dat wij hem geruimen tijd uit ons midden zullen moeten missen.”

Hij wachtte totdat het gemompel bedaarde.

„Een der oorzaken van mijnheer Powers' ziekte is het feit, dat deze fabriek met verlies werkt. Tenminste, dat is mijn persoonlijke meening. Nu ben ik er van overtuigd, dat we het bedrijf winstgevend kunnen maken. Alléén is me dat echter onmogelijk, maar met úw hulp zullen we mijnheer Powers kunnen bewijzen, dat zijn fabriek 'n waardevolle onderneming is.”

Er klonken eerst teekenen van opluchting, daarna volgde een donderend applaus.

„Op mijn kantoor,” ging Mullins voort, „hangt een kaart, waarop de productie van iedere afdeling staat vermeld. Ik vraag u thans, om die productie met twintig procent op te voeren. En ik zou u dit niet vragen, wanneer ik er niet van overtuigd was, dat het mogelijk is. Brengen we de productie twintig procent omhoog, dan kan er in één jaar reeds voldoende worden verdiend, om mijnheer Powers over al zijn zorgen heen te helpen. Ik vraag u dus — zijt gij allen bereid om uw schouders er onder te zetten?”

Het „ja” klonk ooverdoovend. Mullins besloot met een hartelijk dankwoord. Hij wist bliksems goed, dat er met de fabriek veel te verdienen...

En het gelukte! De baantjes lagen niet opgescheept en bovendien waren de meeste employe's wel bereid zich uit te sloven voor dien gemoedelijken mijnheer Powers. De productie steeg met twintig procent, soms zelfs met vierentwintig.

Van week tot week stuurde Mullins cheques naar mijnheer Powers, begeleid door een enthousiast rapport over het verloop der zaken.

In het geheel verstreken er vijftien maanden, voordat er definitief bericht van den ouden heer kwam. Het telegram, dat Mullins ontving, luidde:

„Kom terug op den vijftienden. Groeten. Powers.”

Mullins wachtte als een geduldige tijger. Hij liet Powers' kantoor grondig schoonmaken en bestelde bloemen om ze op het bureau te plaatsen. Hij zorgde er voor, dat er een verwelkoming zou plaatsvinden door allen, die op de fabriek werkten.

Op den vijftienden arriveerde de oude heer 's morgens reeds vroeg. Hij zag er wat ouder uit, maar wekte voor het overige den indruk weer volkomen gezond te zijn. Hij schudde Mullins hartelijk de hand en klopte hem op den schouder.

„Ik voel me een herboren mensch,” beweerde hij enthousiast. „Het eenige wat ik noodig heb is iets, dat mijn geest bezig houdt. Iets, dat me geen gelegenheid geeft, om aan mezelf te denken.”

De oude heer en de bedrijfsleider liepen naar de groote, ruime fabriekshal, waar heel het personeel stond opgesteld. Allen hieven een hoera aan en mijnheer Powers bleek hierdoor diep te worden getroffen.

En toen begon de oude heer te spreken...

„Ik heb dit bedrijf zeven jaar geleden gekocht,” zei mijnheer Powers, „en verloor er veel geld mee. Hierover zat ik zoo te piekeren, dat ik óók nog mijn gezondheid verloor. Tot mijn verbazing stelde ik vast — terwijl ik ziek was — dat de fabriek rendeerdte en zelfs zóó, dat heel mijn verlies werd goedgeemaakt en er bovendien nog iets overschoot. Hierdoor werd één ding mij glashelder bewezen. Het bewees, dat ik van deze branche niets afweet. Vandaar, dat ik de fabriek verkocht aan een zekeren mijnheer Gordon uit Chicago, die met een bedrijf zooals dit grondig bekend is. Mijnheer Gordon zal hier vanaf den eersten der volgende maand als eigenaar optreden.”

Er klonk van alle kanten een zacht gemompel. Maar de oude heer legde met een enkel gebaar het zwijgen op.

„Ik moet er aan toevoegen,” vervolgde hij. „dat niemand van u allen zich bezorgd behoeft te maken over zijn positie. Mijnheer Gordon heeft toegezegd, dat allen in het bedrijf kunnen blijven — met uitzondering van mijnheer Mullins. Het is wel jammer, maar mijnheer Gordon wenscht, behalve als directeur, tevens zelf als bedrijfsleider op te treden!”

Brandwonden

behooren onmiddellijk verzorgd te worden. Akker's Kloosterbalsem stilt dadelijk de pijn, verzacht, zuivert en geneest. Voor brandwonden en brandblaren is Akker's Kloosterbalsem een weldadige balsem, die tevens bij onmiddellijke aanwending het achterblijven van litteekens voorkomt.

H. F. R. te 's-Gr. heeft Kloosterbalsem aangewend toen zij zich hevig had gebrand en schreef ons: „U kunt er zich geenvoorstelling van maken hoe dat ineens heerlijk verzachtte. Ik geef U de heilige verzekering, dat ik zelf verstomd sta over het wonder.”

AKKER'S KLOOSTERBALSEM

(ORIGINEEL TER INZAGE)

Onovertroffen bij brand- en snijwonden
Ook ongeëvenaard als wrijfmiddel bij
Rheumatiek, spit en pijnlijke spieren

Schroefdoos 35 ct. Potten van 62½ ct., f.1.04 en f.1.82

Hinderlijke vetwormpjes voor altijd verdwenen

„Nadat ik Radox een paar maal gebruikt had verdwenen de vetwormpjes, die ik jaren gehad had. Het was een hardnekkig geval, waaraan ik ongeveer zeven jaar leed: het was op zijn zachtst gezegd lastig. Vetwormpjes zijn een akelige ontsiering, daar het gezicht als bezaaid is met vlekjes. Een maand geleden kocht ik Radox en ik gebruikte het op de volgende manier: ik mengde een theelepeltje vol Radox in een kopje heet water en sponste mijn gezicht, speciaal mijn neus en kin, die het meest waren aangetast, eenige minuten lang. Ik droogde mijn gezicht en wreef er cold-crème op, dat ik er goed liet intrekken. Daarna sponste ik mijn gezicht met koud water af om de poriën te sluiten. Deze behandeling paste ik een week lang iederen avond toe, terwijl ik mij iederen morgen wachte in water, waar ik een weinig Radox in had gedaan. Ik ben nu trotsch op mijn frisse en gezonde teint: de vetwormpjes zijn totaal verdwenen en ik ben van plan mij altijd te wassen in water, dat een weinig Radox bevat. Radox is zeer zuinig in het gebruik.”

Mej. K. W. te L.
Radox maakt in water zuurstof vrij, die de verstopte poriën reinigt, terwijl de zouten, die in Radox voorkomen, de onderhuidse kliertjes voeden en versterken, waardoor deze weer normaal gaan functionneeren en Uw huid er weer frisch en gaaf uitziet. Zelfs de meest hardnekkige vetwormpjes verdwijnen. Radox is verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f.0.90 per pak, omzettebaling inbegrepen, en in kleine pakjes à f.0.15.

HIER ZIJN DE GELUKKIGEN!

Opnieuw wordt een bedrag van tweeduizend gulden onder onze vaste abonne's verdeeld!

Niet minder dan 520 Panorama-lezers zagen zich een geldprijs toegewezen. Tien ervan ontvingen een bedrag van f 50.—, tien anderen kregen een bedrag van f 25.—, terwijl vijfhonderd abonne's in aanmerking kwamen voor een prijs van f 2.50. Op deze pagina's publiceeren wij de namen van deze vijfhonderd twintig gelukkige winnaars.

Prijzen van f 50.—

J. STANG, Beeklaan 284, Den Haag.
Th. F. v. d. HEUVEL, Westzaanstraat 27 II, Amsterdam.
H. POT, Baerlestraat 55, Amsterdam.
H. KRAP, Bloemstraat 59, IJmuiden.
Wed. A. M. VAN BOMMEL, Hofdijk 8 b, Rotterdam.
L. HOKKE, Boogertstraat 6, Maassluis.
A. JORDAANS, Ostadelaan 71, Schiedam.
A. LOONTJES, Cocklerstraat 24, Maastricht.
W. SCHUUR, Iristaan 77, Groningen.
CHR. DAVERVELD, Antwerpscheweg A 45, Hoogerheide.

Prijzen van f 25.—

B. VAN STRATEN, v. Naeldwykstraat 71, Voorburg.
H. BLEIJSE, Colenzostraat 57, Den Haag.
J. ROODHART, Pompplein 23, Egmond aan Zee.
JOH. SCHIFFLER, Schoolstraat, Bochtoltz.
CHR. DAALMANS, Hofkestraat 58, Brunssum.
J. H. SIMONS, Goldenbeltstraat 11, Deventer.
J. LAMBECK, C. F. Klaasstraat 8, Enschede.
L. ASSENBERG, Amsterdamschestraatweg 257 bis, Utrecht.
J. VAN ROOY, Terborghstraat 74, Geldrop.
M. SIMONS, Adelstraat A 355, Made.

Prijzen van f 2.50

Te Amsterdam:

E. de Ruiter, Sneeuwbalstr. 6
H. v. Eyk, Steenbokstr. 11
C. A. Ehlers, Meeuwenl. 307
C. Visser, Wognumstr. 112
G. Schieffelen, Kerkstr. 324
M. Meyer, Hekelveld 17
W. Salzmänn, Runstraat 26hs.
C. N. Schults, Raamstraat 35 I
G. J. Riet, Fred. Hendrikplantsoen 3 I
H. Wolfrad, Oldenbarnev. straat 85hs.
A. Bakker, Wittekade 4hs.
A. Viallé, Gr. v. Prinstererstraat 82 I
A. Bosman, Westerdokstraat 12hs.
M. Bezuyen, Haarl. Houttuinen 60a II
N. Klaver, J. J. Cremerplein 23 I
R. de Man, Wilhelminastr. 2 III
A. A. Beusichem, Achillestraat 95 II
H. Eerhart, Vlietstraat 44 I
K. Groot, Amazonestraat 35
D. Bakker, Admiralenrecht 317bel

H. Stam, Hudsonstr. 127 II
J. C. Schlebaum, Bennebroekstraat 23 II
H. v. Keulen, Ostadestr. 142
K. de Boer, le J. v. d. Heydenstraat 139w.
L. G. de Haan, Vechtstraat 101hs.
D. Keizer, Kr. Mijdschestr. 19 III
C. Boonakker, Tolstr. 81 III
H. C. Wolfwinkel, Jekerstr. 74hs.
R. Westerman, Ger. Terbergstr. 15hs.
W. Arnoldi, Hoogeweg 17
H. L. Strube, Radioweg 8hs.
H. Kuiper, Schagerl. 10hs.
P. H. L. Blind, Wagenaarstraat 113
M. W. G. J. Grootes, Wijtenbachstr. 96
T. Kort, Javastraat 82
J. v. d. Heide, Sumatrastr. 108 II
W. E. Boom, Tidorestr. 61 I
D. F. Mulder, Vrolikstraat 333 III
E. de Rooy, Kl. Kattenb. str. 176hs.
J. R. Heeres, Cz. Peterstr. 65 I
J. J. Le Febre, Markenplein 1 III

F. J. Blok, Montelbaanstr. 17 III
W. v. Velden, Zeedijk 115 II
H. Drost, Hasebroekstr. 75
J. I. Bohlmeier, 2e Kostverl. kade 113 II
G. C. Voskamp, Postjeskade 229hs.
Th. v. Noord, de Clergstr. 125w.
W. J. Eerman, Schimmelstr. 14
C. Knyff, 3e Helmerstr. 35
C. v. Hoewijk, Geuzenkade 37 III
T. Dekker, Adm. de Ruyterweg 467 belet.
E. Thuring, Chasséstr. 85 I
J. Hutte, Egelantiersgr. 124
H. J. Numan, le Tuindw. straat 8
G. Petit, Wijsmullerstr. 14 II
A. J. de Bakker, Th. Schwartzestr. 14 I
G. Postma, Majubastr. 23 II
A. J. Klene, Beuningenplein 2 I
Chr. Koerts, Bentinkstraat 87 III
K. Lenaerts, Brederodestr. 63hs.

*Een zeerob te Ermelo-Veldwijk
zei: „Ik word met alle geweld rijk!
Ik fuif - 't is geen mop,
want ik won vijftig pop,
zoodat ik nu niet op wat geld kijk.“*

Te Rotterdam:

W. A. Niesing, Cronjéstr. 43b
H. Lodder, Persoonshaven 49c
B. S. van Meurs, Burg. Hoffmansstr. 25
A. v. d. Horst, Oosterstr. 33
I. v. Dam, L. Warande 28a
G. G. Filius, Frederikstraat 122a
P. Snelleman, Mijnsheerenplein 17
G. v. d. Poel, Mart. Steijnstraat 9a
J. W. Londema, Dordtschel. 164a
P. Boot, Asterstr. 78a
D. v. Berkel, Rösener Manzstraat 3
J. Hulselmans, Mathenesserdijk 360
J. I. G. Asman de Ruiter, Gr. Visscherijstr. 120
W. Wenmakers, Schieweg 174c
L. Krats, Gordelweg 123
A. Buis, Delfgauwstr. 14
S. v. d. Beek, Scherm. 57
C. Jansen, Heemraadssingel 244
J. Buursema, Spoorringel 28a
J. Wagemakers, Strevelsweg 128
A. v. Staveren, Hillevliet 54
W. C. Donkers, Ketenstr. 23a
A. L. Nagelkerke, Walravenstraat 13a
A. Klaversteijn, Leede 146
Wed. P. Murtens, Blokweg 58a
H. Meijer, Craandijkstr. 8
T. Fischer, Coornhertstr. 4
H. v. Randwijk, Sam. Mulderstraat 20
Chr. Kadiks, Hooi drift 84a
R. Bos, Sumatraweg 35
L. v. Loon, Katendr. str. 59a
W. v. Leer, Sikkelsstr. 65
B. Visser, Wolphaertsbocht 451
J. Meijder, Reedijk 23
P. de Boer, Fr. Bekkerstr. 55
B. Boender, Charl. Lagedijk 719/1
T. Stolk, Vogelenzang 19

Te 's-Gravenhage:

C. Jansen, Rabarberstr. 142
A. Westenbergh, Reamurstr. 37
J. v. Haasten, Achterom 27
G. Spaans, Bruinbankstr. 47
C. H. Blokpoel, Wateringschestraat 131
D. Meisen, v. Zeggelenl. 257
M. Hofman, H. Verreijstr. 124
Zr. Bosch, Bronovolaan 5
G. J. Teil, Melenstr. 88

W. Riemvis, Perenstr. 85
J. de Broek, Brouwersgr. 8
A. v. Puffelen, Oleanderlaan 81 C
de Bruin, Keizerstraat 52 A
G. Smit, H. Zwaardcroonstraat 62
G. Sabatini, Volkerakstr. 18
H. v. Montfoort, Casuariestraat 7
S. Stekelenburg, Maasstraat 303
J. Wilk, Amallastr. 7
H. Lanmerts van Buuren, Hooikade 25
A. J. de Groot, Jac. Gillesstraat 31
J. v. Vliet, Tuinfulterl. 13
H. Smit, v. Dijkstraat 264
P. Hoogenboer, Hoefkade 2C
C. Voerman, Melis Stoke- laan 13
Mej. L. v. d. Werf, Delftschelaan 28
A. J. v. Hooft, Hobbemastr. 247
M. v. Korteweg, Noord-Polderkade 177 B
B. Bogaard, Lorentzplein 13
J. Willekens, Noord-Polderstraat 44
G. Knoester, Korbootstr. 25
C. Jonkes, Marnixstr. 97
H. Munnik, Cartesiusdwaarsstraat 29
K. Boon, Amersfoortsche- str. 25
P. de Ruiter, Katwijkstr. 63
J. Bronkhorst, Herzogstr. 42
H. v. d. Ven, Kemperstr. 80
J. Koster, Lunterensche- str. 201
P. v. Stevenisch, Otterloo- straat 41
K. de Zwart, Bilderdijkstr. 74
G. v. d. Spiegel, Bosboom- straat 3

Voorts:

J. Honing, A 3 B, Durgerdam
D. P. Weens, Marnixstraat 17, Leiden
J. Kievit, P. de la Courtstraat 111, id.
G. Kanterbeen, Leeuwerikstraat 14, id.
H. Leemans, Reitsstraat 2, id.
N. v. d. Mark, Terweerweg 84, Oegstgeest

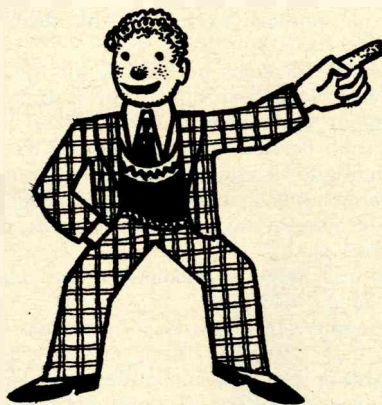
R. Proost, Achterweg 32, Wassenaar
Th. Nieuwstad v. Z. v. Nijelwegstraat 236, Wassenaar
J. Descampo, Heeswijkstraat 52, Voorburg
G. van Kan, Oostende 247, id.
L. Kosc, Lvertsenstraat 55, id.
P. Bosch, Haagweg 785, id.
D. Asjes, Delitweg 17 D, Rijswijk
J. Korboot, Abeelstraat 10, id.
J. Dijkstra, Papelaan 17, Voorschoten
J. Slootweg, Broekweg 23, Valkenburg, Z.-H.
C. Arkensteijn, Damlaan 54, Veur
J. Verhaar, Rijndijk 224 A, Hazerswoude
W. de Goei, Ambachtstraat 4, Wateringen
P. van Voois, Duinstraat 25, Monster
A. Alblas, Beukenlaan 45, 's-Gravenzande
J. Priball, A. v. Solmsstraat 5, Honselersdijk
P. Post, Angulariusstraat 11, Naaldwijk
M. Zuiderwijk, Dahliastraat 4, Poeldijk
P. Pruisen, Albionstraat F 37, De Lier
J. Hansma, Oostende 193a, Aalsmeer
K. Wagemaker Jr., Lambertschaag
P. Jansen, Uitenboschstraat 114, Alkmaar
Wed. A. Michelson, Brouwerstraat 16, id.
K. Hemke, Friescheweg 8 e, id.
Wed. J. Reinalda, Overdiep 16, id.
Mej. J. Meurs, Nieuwsloot 127, id.
E. Mantel, Machineweg 199, Aalsmeer Oost
Jn. Stammes, Kneusweg 20, A. Paulowna
E. de Vegter, Knokkel, Andijk Oost
H. Groen, Broekmeer 32, Br. in Waterland
G. Harthoorn, Godelinestraat 6, Bussum
E. J. v. d. Weerd, Torenlaan 13, id.
H. Over, Overzijde, 't Zand
G. P. W. Michels, Kastelijnsstraat 14, Diemen
C. Tervoren, Osdorperweg 116, Haarlem
W. H. de Boer, Platanenlaan 10, Halfweg
S. Piersma, Heerenweg 21 B, Oudorp
J. Nagelhoudt, Kerklaan 24, Heiloo
W. Sanders, Tuinstraat 64, Helder
J. Karel, Kerkstraat 6, Hoorn
G. W. v. d. Sleeser, Lindenlaan 139, Huizen
D. van Duyn, Kerksteeg 17, Katwijk aan Zee
M. van Doornveld, Stoombootsweg 64, Landsmeer
J. Maas, Ergoolderweg 4, Laren, N.-H.
J. Metselaar, Westeinde 272A, Berkhout
G. Klaver, Binnenwijzend 86, Westwoud
J. Peereboom, Buurt 3, 1a, Marken
D. Lammes, Noordelinde 48, Monnikendam
C. Stevens, Nieuwstraat 40, Nw. Vennep
A. Blij, Standhasenstraat 31, Dordrecht
J. Ton, Hellingen 42, id.
P. Verschoor, Nwe. Hillestraat 4, id.
H. van Valen, Rechte Zandweg 426, Dubbeldam
A. B. v. d. Pijl, Florisstraat 12, Gorinchen
L. B. Vertoorn, Steenenhoekschestraat 9, id.
W. I. de Weger, Boelekade 203, Gouda
J. N. Hey, Zwaansgat 11, id.
Joh. van Waas, Gr. v. Bloisstraat 61, id.
J. de Gr. v. l. Turfsingel 66, id.
C. Bruggeman, Tramhuizen 15, Nw. Helvoet
P. Kraak, Kerkstraat 21, H. L. Ambacht
A. de Vogel, Beukenlaan 57, Schiebroek
M. G. Okkema, Kleiweg 125b, Hillegersberg
E. Grevink, Statenlaan 24, id.
W. Kraan, Kon. Willem IIde weg 33, Hoek van Holland
J. Groeneveld, Noord 12, Krimpen a.d. Lek
A. C. Mude, Middensteeg 19, Lekkerkerk
M. Roodenburg, Sandelijnstraat 76, Maassluis
N. Kerkhof, Stevenstraat E.E. 26, Moordrecht
J. Aalbers, Kortenoord C. 110, Nieuwerkerk a.d. IJssel
W. Otterspeer, IJsseldijk, Ouderkerk a.d. IJssel
J. Geleynse, Bovendijk 176, Overschie
A. de Hertog, Zestienhovenschekade 93, id.
J. D. Rietdijk, Dorpsdijk B. 57, Rhooen
P. Maarman, Weversende, Puttershoek
J. Veerman, p.a. Wed. Dobben, Dorpsstr. t.o. kerk.

Nootdorp

H. de Ridder, Hordijk 96, IJsselmonde
A. Moerkerke, Ben. Ringdijk 289, Slikkerveer
A. Korteland, J. Vermeerstraat 1, Schiedam
T. Markestein, v. Beverenstraat 39, id.
C. van Es, Rotterd. dijk 176, id.
J. Paul, Overschieschestraat 72, id.
A. Hollinga, Cartesiusstraat 21, id.
M. C. v. d. Stel, Abbenbroekschestraat 2a, id.
Jac. v. d. Aa, C. 480, Sliedrecht
Wed. H. Saver, Dam 3, Schoonhoven
Jac. Lagerstee, Oud Bon. dijk 11, Streyen
B. Aland, Woningbouw 157, Tinte
D. Chaignio, Kerkstraat 38, Vianen
L. J. Varenwijk, Voorstraat 8, Vlaard. Ambacht
K. de Blois, 2de v. Leyden Gaelstraat 126, Vlaardingen
R. Kal, Stationsstraat 89, id.
Joh. Hoogerbrugge, Dorpsstraat 15, Waddinxveen
C. Busscher, Singel 9, Woerden
P. Hordijk, Groenenweg 40, Zevenhuizen
W. Baan, Adolf v. Nassaustraat 16, Zwijndrecht
J. J. de Gardijn, Oude Kerkstraat 5, Aardenburg
J. van Hee, Dorpsstraat, Biggekerke
P. Janse Jzn., Molenweg B 47, Colijnsplaat
C. Koole, Ossenhoofdstraat 23, Goes
P. Deurloo, A 47a, Schore
P. Hoondert, Blazehop B 70, Ovezande
A. F. Verstraeten, Armendijk K 8, Axel
M. van Harmellen, Damstraat 79, Ierseke
F. G. v. d. Berg, Kruiningen
G. de Jager, Rouaanschedade 113, Middelburg
M. Boks, St. Joostdijk, Oosterland
A. During, A 108, Westdorpe
J. Davidse, Bugdam 54, St. Laurens
J. W. Bouff, Burgstraat B 13, Souburg
M. Denk, Westwal 25, Terneuzen
J. J. Goesele, v. Speijkstraat 17, Vlissingen
S. Cracan, Noordstraat 24, id.
H. J. Doeelman, Poststraat C 97, Zierikzee
M. J. van Leeuwen, Huize „Melina“, Veenendaal
J. J. Verbree, Vliet N.Z. 73, Rijnsburg
J. W. A. Honig, Hoogstraat 32, Koog a.d. Zaan
F. van Weerden, Zuidhorn, Gron.
G. Plaisier, Lagendijk C 452, Ridderkerk
J. Koelmans, 't Hoekje, onder St. Jacobiparochie
Th. Aartsen, Kempkensweg 1, Amsternade
Aug. Martens, B. Janssenstraat, Beek
Corn. Leuken, Pelgrimsweg 23, Brunsum
Jos. Uurlings, Stationstraat 11b, Bunde
M. Syben, Koestraat 39, Chevreumont
J. H. Sullot, Jodenstraat 3, Echt
Th. Beckers, Kaakstraat 12, Elsloo
Th. Roosen, Rijksweg Zuid 110, Geleen
Th. Kersten, Rijksweg 5, Ottersum, Gennep
H. Dolnoye, Rijksweg 40, Gulpen
Chr. Schreurs, Sittarderweg 159, Heerlen
P. Thonissen, Dr. Schaepmansplein 23, id.
Th. Smeets, Papperjans 1b, Heerlerheide
M. J. H. A. Arianas, Kouvenderstraat 188, Hoensbroek
H. G. v. d. Kop, Beringen 162a, Helden-Panningen
Gerard Keyzers, Hoofdstraat B 152, Horst
R. K. van Mameren, Ridder Vossstraat 4, Lutterade

H. Moonen, Cannerweg 176, Maastricht
J. H. P. Bitsch, Gubbelsstraat 17, id.
J. J. H. Keulen, Tongerschestraat 15, id.
Emile Albregt, Oeverwal 9, id.
W. Eggen, Zinkelbeek 316, Witten
Wed. Hub. Vossen, Kruisstraat 3, Meerssen
Hub. Logister, Hoogstraat 167, Nieuwenhagen
Elb. Hamstra, Tiendstraat 8, Nuth
G. Kuypers, Schoolstraat 3, Roermond
Andr. Ruiten, Herkenboscheweg 15, id.
J. E. Reynders, Brugstraat 16, Schaesberg
C. Deveen, Thulle D 19, Schinnen
L. Leers, Kloosterstraat 54, Simpelveld
Hub. Janssen, Steegstraat 9, Sittard
Maria Baggen, Steskesstraat 11, Stein
Th. Eberson, Rijksweg Zuid 8, Susteren
J. H. Faessen, Kasteellaan 3, Tegelen
H. Frins, Kl. Gravestraat 139, Speckholzerheide
M. Jacobi, Koperstraat 26, Vaals
Linssen, Kerkstraat 23, Valkenburg
J. B. Durang, Hoogeschoorweg 78, Venlo
Joh. van Nunen, Bergscheweg 6, Kunrade
A. Menzel, Kerkraderstraat 1, Eygelshoven
Hub. Mertens, Jan v. d. Croonstraat 23, Weert
G. de Heer, Kerkstr. 230b, Alblasserdam
W. Jong, Zeilmakerstr. 1, Alphen a.d. Rijn
Joh. Zwijgers, Dorpsstr. 93, Zd. Beverland
J. Vermeulen, Emmakade 114, Bodegraven
A. Arkenbout, Markt 16, Brielle
G. Boers, Westersingel 6, Kral. Veer
H. W. Otevangers, Delfgauwscheweg 197, Delft
A. C. de Wolf, Oostende 215, id.
A. v. d. Struif, Wippolderstr. 25, id.
J. 't Mannetje, Corn. Trompstr. 43, id.
C. J. K. v. d. Noort, Hugoplein 25, id.
W. Breedveld, Rotterdweg 328, id.
C. Gerritsen, Ballestr. 14, Dordrecht
Th. Pruimboom, Groenedijk 31, id.
A. G. v. d. Berg, L. Stirumstr. 29, Noordwijk B.
S. Meyn, Noordelinde C 9, Oostzaan
W. Keppel, Spoorstr. 3, Nrd. Scharwoude
R. H. Lokhorst, Bovenweg 297, St. Pancras
A. Keyzer, 84, Kwadijk
N. J. Klok, Oostende 124, De Rijp
C. Jonk. Molenstr. C 61, Schagen
W. Veenstra, Grootesloot G 5, Kelsmerbrug
J. Popma, 147a, Twisk
J. te Napel, W 6, 23, Urk
Dirk Haan Dz., Warder
W. v. d. Heuvel, Nieuwstr. 14, Weesp
L. Liebe, Sinerp, Wieringen
C. Attema, Creutsberglaan, Beverwijk
L. Bouwens, Kastanjestr. 26, IJmuiden-Oost
L. Doortmont, Rijksweg 390, Santpoort
J. Groen, Zeeweg 8, IJmuiden-Oost
P. Bruin, Pr. Hendrikstr. 32, Koog a.d. Zaan
N. Mastranda, Acaciaal 9, Wormerveer
J. Wester, Dorpsstraat 14, Jisp
G. Kulper, Pr. Hendrikstr. 4, Zaandam
W. Kampen, N. Raamstr. 10r, Haarlem
J. M. Vermeer, N. Kerkplein 20ar, id.
A. P. Gieben, Vosmaerstr. 11, id.
M. H. Govers, Brouwerstr. 92, id.
I. C. Handgraaf, Raadhuisplein 10, id.
M. Halderman, Rozenprieelstr. 27, id.
D. G. v. d. Zijl, Fabritiuslaan 54, Hilversum
A. J. Zollner, Hyacinthenlaan 35, id.
J. P. Donker, H. Naarderweg 6, id.
Ch. A. Schenk, Radiost. 93, id.
A. Davids, Balistr. 7, Den Helder
W. Wentel, P. Heinstr. 30, id.
Y. Pronk, Langenstr. 100, id.
A. Stad, Wagenstr. 34, id.
J. S. Wiersma, Nieuwstr. 45, id.
J. Zoutzeling, Havenplein 9, id.
H. F. Geerling, Maardijk 5, Almelo
J. C. de Ruiter, Rohofstr. 86, id.
H. G. Bosselaar, Bloemendaalschestr. 2, Amersfoort
H. J. Diekerhof, Fahrenheitstr. 5, id.
T. de Bree, Kroontjesmolen 4, id.
H. Wagenmaker, Oude Soesterweg 207, id.
J. F. G. de Jong, Deventerstr. 15, Apeldoorn
L. v. d. Meer, Korenstr. 11, id.
J. Schuit, Sumatralaan 177, id.
H. Hendriks, Maria van Gelrestr. 113, Arnhem
E. A. Wissink, v. Oldenbarneveldstr. 62, id.
D. H. Hagen, Dalweg 5, id.
H. Lijgraaff, Hommelstr. 54, id.
G. Markerink, Steenstr. 86 a, id.
J. H. Paest, Klarendalscheweg 112, id.
M. Boxma, Rolderstr. 51, Assen
J. van Kouterik, Johannalaan 9, Baarn
E. Kepper, Dolderscheweg 98, den Dolder, de Bilt
J. A. Kempers, Graven 22, Deventer
F. Hoeboer, Wilhelmiaweg 5, Dieren
A. Berkelder, Dr. Hubernoodstr. 99, Doetinchem
A. E. Zuurbier, Hoofdstr. 116, Driebergen-Rijsenburg
Th. Don, Brinkweg 12, Ede
W. Kamping, Weth. Nijhuisstr. 39, Enschede
S. H. Kok, Gratamastr. 28, Groningen
C. P. Tjakema, van Rooyenlaan 28, id.

H. W. Geesink, tandarts, Rozengracht, Harlingen
C. v. d. Brake, Frederikstr. 57, Hengelo
G. Schimmelpennink, Kloosterstr. 4, Kampen
P. Smit, Groningerstraatweg 35, Leeuwarden
I. van Kasbeek, St. Jacobsstr. 5, id.
H. Roodenhuis, Heer Ivosstr. 57, id.
F. Burgwal, Ceintuurbaan 16, Meppel
J. J. Paars, J. van Galenstr. 66, Nijmegen
J. Retel, C. Heeschelaan 133, id.
F. Schindeler, Steenekruisstr. 71, id.
A. van Aarle, Waalbandijk 13, Lent bij Nijmegen
H. L. Liesveld, Keerweer 19, Oosterbeek
E. Jonkind, Parallelweg 26, Saek
Mej. F. Gijzelaar, p.a. Brand, Driehoekscheweg 2, Soest
B. Meurs, Eikenlaan 4, Wageningen
J. Westening, Maurikstr. 10, Zeist
Dr. J. E. Polak, Dopheidelaan 4, id.
C. Hassink, Buitensingel 206, Zutphen
J. Nieuwhurg, Peppelstr. 17, id.
E. Plas, Hoogstr. 142, Zwolle
T. Boevé, van Heemskerkstr. 87, id.
P. Iersel, van Rossumstr. 10, id.
N. Koek, Dollardstr. 32, Utrecht
J. H. Eisdendoorn, Bloemstr. 29, id.
J. Tieland, Groeneweg 37, id.
E. Veenendaal, van Heutzstr. 13, id.
H. C. Petersen, Framboosstr. 24, id.
A. Brink, Wolfstr. 19, id.
H. Tinholt, Sweden, van Zuylenweg 25, id.
A. W. C. Schagen, Goedestr. 127, id.
J. de Bruin, Nieuwegracht 151, id.
G. J. Bothof, Twijnstr. 34, id.
J. Wildenmast, Pr. Julianaweg 332, id.
J. Hurdeman, Musschenbroekstr. 7, id.
A. van Liefland, Mr. Tripkade O.Z. 68, id.
Fr. B. v. d. Berkhof, Linnaeuslaan 89, id.
H. C. Wijsman, Rozenlaan 29, Ginneken
C. v. Gulp, Postillonstr. 70, Princenhage
J. Buijsse, Glijmestr. 16, Bergen op Zoom
J. Klaassen, Oude Antwerpschebaan 83, id.
J. van Hoek, Verbeekstr. 4, Den Bosch
A. Paanakker, Fred. v. Egmondstr. 21, id.
Th. Steenbekkers, Graafscheweg 110, id.
A. v. Stiphout, v. Heurnstr. 74, id.
F. Weyers, Maasstr., Sambeek
J. Quinten, Nieuwe Kerkstr. 5, Bostel
W. Hanekamp, Breukelschestr. 5, id.
L. Luijken, Mimosastr. 2, Breda
M. Inselmini, Haagdijk 85 A, id.
P. Maas, Leeuwerikstr. 34, id.
P. van Lange, Speelhuyslaan 14, id.
L. Hopstaken, Frederikslaan 14, Eindhoven
H. Spitters, St. Theresiastr. 32, id.
H. Louwers, Kreeftstr. 25, id.
v. d. Broek, Gestelschestr. 205, id.
G. Gruijters, Steenweg 6, Helmond
J. v. Baal-Korvers, Spoorlaan, Oisterwijk
N. v. Baal, Hoogstr. A 585, Oosterhout
A. Hartjes, Oude Kerkstr. 21, Oss
J. van Wanrooy, Hazerakerstr. 11, id.
J. Jaspers, Kalsdonkschestr. 88, Roosendaal
C. J. Braat, Gestelscheweg 84, id.
C. van Meer, Doornedijkje F 1, Steenbergen
J. B. v. d. Put, Diepenstr. 51, Tilburg
J. Kok, Rubensplein 18, id.
H. Dumoulin, Houtstr. 62, id.
v. Berkel, Kuiperstr. 58, id.
M. v. Uden, Bataviaplein 4, id.
F. v. d. Laarschot, Lijns Heike 86, id.
Th. Jansen, Pelgrimsweg 20, id.
H. v. Broekhoven, Zeeldraaierstr. 11, Vught
L. Schapendonk, Antoniusstr. 8, Waalwijk
H. Looymans, Het Hout 46, Zes Gehuchten
J. Boumans, Hooge Maasdijk C 11, Aalburg
N. v. d. Elzen, Kerkstr., Aarle-Rixtel
J. C. v. Eyk, Waalstr. 31, Aacht
Th. Joordens, Emmastr., Asten, N.-B.
Lam. Lambrechts, Beekschestr. 165 A, Beek
W. v. d. Ven, Hoogstr. 40, Berlicum
M. Bogers, Rijksweg 40, Best
Joh. v. Ieperen, Kanariestr. 40, Den Bosch
F. v. d. Leur, Hulte 180, Drunen
M. van Mierlo, Hoogendijk B 146, Dussen
J. van Beers, Melane D 399, Halsteren
A. Spapens, Kerkstr. 82, Loon op Zand
A. van Houdt, Op de Meeren 14 B, Mill
M. Klootwijk, Straatweg 36 I, Uitbreiding Sleewijk-
Werkendam
G. van Coolwijk, Heerebaan A 257 A, Millingen
M. W. Groeneveld, Boeringweg 52, Malang, N. O.-I.
L. J. Meijer, Goebeng Boulevard 45, Soerabala, Java, N. O.-I.
J. v. d. Poel, Manggalaan 43, Medan, S.O.K., N. O.-I.
H. G. Veringa, v. d. Boschstraat 3, Malang, Java, N. O.-I.
S. Laret, P.O.B. 169, Paramaribo, N. W.-I.
Mei. L. Balkstra, Koningin Elisabethel 48, Capellen, België
Fraulein Erika Rost, Hahnage 3, Wien IX, Oostenrijk
S. S. Davids, Waverleyweg 36, Bloemfontein, Zuid-Afr.
H. J. Winsen, Lange Brouwerstr. C 26, Druten
G. Drent, Singel 7, Nijkerk

WANHOOP NIET

als u dezen keer nog niet tot de prijswinnaars behoort. Ook voor u ligt een geldprijs klaar. Want PANORAMA gaat door met de regelmatige verdeling van f 2000.— onder de abonne's. Iedere lezer komt dan weer in aanmerking voor een prijs, mits hij op 1 Februari jl. in onze registers stond ingeschreven. En bent u na dien datum abonne geworden, wacht dan rustig uw tijd af. Want over twee maanden krijgt u ook een kans op een der talrijke geldprijzen!

REEDS IN ONS NUMMER VAN 18 MAART MAKEN WIJ DE NAMEN DER NIEUWE PRIJSWINNAARS BEKEND

„Ontmoeting der blinden”, door Roswitha Bitterlich op veertienjarigen leeftijd geteekend.

„Vrouw Mette”, tekening in O.I. inkt, eveneens op veertienjarigen leeftijd gemaakt.

„De wandelende Jood”, door Roswitha Bitterlich in 1935 geteekend, op haar vijftiende jaar.

ROSWITHA BITTERLICH

Een tweejarig kind, dat zichzelf uitbeeldt met haar beschermengelen; een vijfjarige peuter, die een sprookje vertelt in klare vormen op een strook papier van zestien meter lang; een zevenjarige, die een zelfportret in olieverf schildert en zich verdiept in de tragiek van Christus' geeseling en kruisiging; een kind van tien jaren, dat het „Leven van den Enkeling” begrijpt, zijn isolement en zijn troosteloosheid; een schoolmeisje van twaalf, dat een „Gothische Madonna” componeert alsof het een primitief schilderij was, en eindelijk een zestienjarige, die den „Godshater” parodieert, de maskerade van een hofhouding in een meesterlijke tekening illustreert en een respectabel doek schildert van „Russische Pelgrims” met een uitdrukking van gemoedsdiepte, die geen volleerd schilder verbeteren kan.

De kunstgeschiedenis wijst niet veel voorbeelden van zulk een begaafdheid aan en zeker niet van zulk een veelzijdigheid. De kleine Roswitha van de zevende klas moet ongestoord, vèr van haar tentoonstellingen en de mensen, die over haar praten, dóór leeren en spelen en vooral vrij opgroeien...

Als zóó de geschiedenis der begaafdheid van Roswitha Bitterlich was, zou de kunstwereld meer dan reden genoeg hebben om zich te verwonderen. Maar uit een oeuvre van bijna vierhonderd werken is dit slechts een greep.

De zwoeger, die voelt hoe kunst uit lijden wordt geboren, krijgt een bittere pil te slikken als hij langs de volle wanden loopt en er bij ieder werk aan herinnerd wordt, dat het voor deze begenadigde slechts „Spielerei” is en dat zij haar kleine hand slechts op 't papier behoeft te leggen om iets te maken, dat méér dan de moeite waard is.

Daar wordt veel geredeneerd op deze tentoonstelling. Men praat er geleerd over en tracht een uitleg te geven. Men spreekt er van, dat 't niet lang zal duren, dat 't eerder een „uitbarsting” van talent is dan een blijvende uiting, maar intusschen gaat het kleine, pientere en vrolijke meisje door met haar verbijsterenden kijk op 't leven, haar diablerieën

Werk uit den laatsten tijd. Links: 'n illustratie. Rechts: „De nimmer gekenden”, 'n olieverfschilderij, dramatisch van kleur en opzet.

en fantasieën en ontstaat het eene werk na 't andere. Terwijl kunstenaars en kunstkeners herhaaldelijk terugkomen om hun eerste indrukken nog weer eens te herzien en telkens méér verwonderd de expositie verlaten, zit Roswitha in Innsbruck op de schoolbanken en verrast daar haar leeraar iederen dag met een nieuw raadsel. Ze leert goed, ze speelt vrolijk met de anderen en laat haar wonderlijke verbeelding maar stroomen. Ze vraagt aan haar moeder, die de tentoonstelling met zorg bewaakt, in een kinderlijken brief of ze... dansles mag nemen en terwijl ze rondhuppelt als een zorgeloze vlinder, verdiepen zich de mensen in de wereldstad over de vlucht, die haar geest neemt als ze zich tot teekenen en schilderen zet. Hoe komt een zevenjarige er toe een meesterstukje te maken als „Dwergenkerstmis” en charges te teekenen als „De Vrolijke Dierentuin”?

RUSSISCHE PELGRIMS

EEN SCHILDERIJ, DOOR
ROSWITHA BITTERLICH
OP 16-JARIGEN LEEF-
TIJD GESCHILDERD

Ik geloof, dat het goed is om zulke vragen niet te stellen, doch ons liever hartelijk te verheugen om het wonder; om het zonder verder redeneeren te aanvaarden en er gelukkig mee te zijn.

Hoe minder Roswitha vernemen zal van al het diepzinnig gepraat, des te beter zal het voor den bloei van haar talent zijn. . . . Over den „groei” behoeven we niet te spreken, want: als 't geen streep meer groeien zal, is 't al ver genoeg. Haar laatste werken, vooral de teekeningen en aquarellen, zijn zoo rijp, dat ze op iedere tentoonstelling een uitstekend figuur zouden maken.

Daar is een kleine zwart-wit tekening, „De wandelende Jood”, die op zich zelf een gang naar de expositie waard is en daar is 'n schetsblad met „Paardenstudiën” (346), dat door een groot meester gesigneerd zou kunnen zijn.

In welk genre munt zij uit? Ik weet het niet. Alles wat zij aanpakt, in welke techniek ook, slaagt en wordt iets bijzonders.

Zij is niet malsch in haar oordeel over de menschen, zij kijkt tot op den bodem. Als ze een Japansch motief teekent, is ze zoo sierlijk als een Japanner. Ze flaneert over 't papier met ongeloofelijk gemak. Soms overdrijft ze de vormen, maar nooit zonder dieperen zin, dat is het merkwaardige bij een leeftijd, die ervaring nitsluit. Het is alsof zij door gedachten bestormd wordt. Brengt ze die in beeld, dan past zich de techniek daarbij aan.

Zoo zijn de teekeningen der „Sprookjes” licht, dun van kleur, doorschijnend; de satyres hoekig, scherp in inktlijnen of linoleumsneden; de parodieën (als de zeven doodzonden) grof, zwaar van vormen, met een niet te ontkenen zinnelijke kleuruiting.

Critisch moet men dit werk niet bekijken. . . . ofschoon een goed deel van het oeuvre gerust kritisch bekeken mag worden!

Sommige teekeningen doen denken aan Käthe Kuhlitz, doch ze zijn altijd lichter, speelscher. Zelfs in het fameuze: „Fanatisme” is dat lichtere te bespeuren.

Over het algemeen is men geneigd aan bekende

namen te denken, doch Roswitha zelf kijkt telkens zó nadrukkelijk om den hoek, dat men al spoedig deze vergelijkingen opgeeft — ze is er te persoonlijk, te oorspronkelijk voor.

Wij weten, dat ze in een land woont, dat veel kan inspireeren en we zouden, naar den vorm, daar misschien eenige verklaring voor haar stijlkennis in kunnen vinden, maar dan blijft het meest merkwaardige nog over: de gedachtenrijkdom.

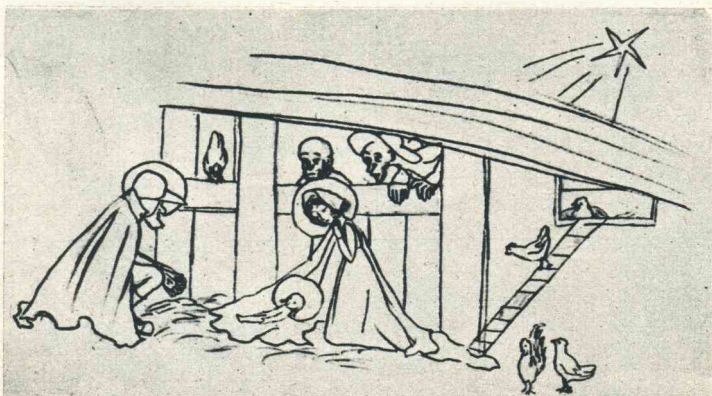
De kunstgeschiedenis wijst niet veel voorbeelden

van zulk een begaafdheid aan en zeker niet van zulk een veelzijdigheid.

De kleine Roswitha van de zevende klas moet ongestoord, ver van haar tentoonstellingen en de menschen, die over haar praten, dóór leeren en spelen en vooral (haar leeraren zullen het zelf toegeven) vrij opgroeien, zonder leiding, want als zulk een oorspronkelijkheid wordt getemd, zouden de pessimisten wel eens gelijk kunnen krijgen, die vreezen voor den duur van het talent.

Hoe wonderlijk 't ook is gesteld met haar, er is een gezonde ontwikkelingsgang van het tweede naar het zestiende jaar en dat geeft goede hoop voor 't behoud en den groei.

HERMAN MOERKERK.

Christus' Geboorte en Aanbidding der Heidenen, wonderlijke tekeningetjes, door Roswitha geteekend toen zij zeven jaar oud was.

GRETA GARBO

BIJ ONZE FOTO'S UIT HAAR NIEUWSTE METRO-

GOLDWYN-
MAYERFILM

"CAMILLE"

*Nòg ruischen de accoorden van den roem je in de ooren,
Streelt menig vleiend oogenpaar je emotieloos gezicht.
Nòg kan de helft van 't menschenrijk geen kwaad woord
van je hooren,
Nòg kan je prat en groot gaan op een machtig overwicht.*

*Nòg ben je bij de velen het geheimnisvolle wezen,
Dat roem en eer vergaarde — waarop een koning trotsch zijn zou.
Nòg kan men heel den rijkdom van je ziel op de affiches lezen,
Nòg ben je voor de M.G.M. de kasmagneet en de
subliemste vrouw.*

*Doch eenmaal komt het oogenblik, dat jij weer vrouw
zult worden
In 't Rijk der Onbekenden, waar zich ieder naamloos weet.
Dàn moet je toonen, Diva, dat je meer bent dan die horde....
Want voor ontroonde goden zijn de menschen bitter ureed.*

V-t.

DE NAAMSVERANDERING

door Hellinger

Een kleine twintig jaar geleden besloten mr. Boris Tobocknekofsky en mr. Yussel Cohen Rusland te verlaten. Hun geluksdroomen gingen uit naar Amerika, het land van goud, van vrede, van eigendomsrecht en zure laring. Toen alles geregeld was, hadt gij hen moeten kunnen zien aan boord van 't schip, dat hen naar 't glorieuze New York zou voeren!

Mr. Tobocknekofsky had z'n handen op de schouders van zijn vriend gelegd.

„Yussel,” prevelde hij, „wij zijn op weg naar een nieuw land. Misschien zullen wij allebei veel succes hebben. Misschien alleen gij. Misschien alleen ik. Maar wat er ook moge gebeuren, ik vertrouw erop dat wij steeds de beste vrienden zullen blijven voor elkander. Is dat ook jouw wensch niet?”

Mr. Cohen knikte heftig.

„Moge het zoo altijd blijven, Boris,” stemde hij toe, „vrienden tot aan het bittere einde.”

Zij drukten elkander ferm de hand.

En de boot stampte rusteloos verder naar 't land der beloften.

't Was mr. Tobocknekofsky, die 't eerste succes boekte.

Beide mannen hadden zich gevestigd in een goedkoope, onaanzienlijke wijk van New York. Beiden waren werkzaam in een kleinen winkel. Het scheen dat mr. Tobocknekofsky de dingen wat kloeker en handiger vermocht aan te pakken dan mr. Cohen. En voordat er een jaar verlopen was, had hij 't al gebracht tot assistent van den chef.

Toen zij samen naar huis gingen, wenschte Cohen zijn vriend van harte proficiat met zijn promotie.

De andere trok de schouders op.

„Men moet zich weten op te werken,” gaf hij met kwalijk onderdrukten trots ten antwoord. „Dat is de geest van Amerika. En—eh, tusschen twee haakjes, Cohen, ik heb besloten mijn naam te veranderen. Je zult me 'n plezier doen mij van nu af Tobocknekov te noemen.”

Mr. Cohen slikte een opmerking, die hij wilde maken, weg. Hij zweeg en knikte slechts met 't hoofd.

Na vijf jaar was mr. Tobocknekov de beheerder van den heelen winkel. Hij streek een dik salaris op en voelde zich koning in zijn eigen, kleine rijk. Zijn vriend, mr. Cohen, was nog steeds op de onderste sport van de ladder blijven staan. Mr. Tobocknekov kon hem met gemak vooruit helpen, maar hij deed zulks niet en werkte hem eerder nog tegen. Eén ding deed hij echter wel. Hij bleef Cohen trouw bezoeken in diens nederige woning en weidde dan breed uit over zijn eigen successen. Op 'n avond kwam hij daar binnen vallen, vervuld van groot, belangrijk nieuws.

„Cohen,” zei hij, „ik doe weer 'n stap omhoog. Ik heb, met ingang van de volgende week, een nieuwe betrekking aanvaard in de bovenstad. Mijn salaris bedraagt tienduizend dollar per jaar. Is dat niet daverend?”

De ander knikte.

„'t Is wonderbaarlijk,” gaf hij ten antwoord. „Ik mag je wel feliciteeren, mr. Tobocknekov. Nu ga je zeker verhuizen?”

„Natuurlijk. Vermoedelijk zal ik een luxueus appartement in de hoofdstad betrekken. Wij Amerikanen moeten gelijken tred houden met den tijd. Maar, beste Cohen, je hoeft daarover niet te treuren. Ik zal mijn ouden vriend nimmer vergeten. Ik blijf je geregeld bezoeken en zal je op de hoogte houden van mijn successen. Tot ziens.”

Bij de deur keerde hij zich om.

„O ja, tusschen twee haakjes, ik vergat je te zeggen, dat ik, in aansluiting met de gewijzigde omstandigheden, besloten heb mijn naam te veranderen. Noem mij van nu af aan Tobock.”

Toen vertrok hij.

't Is van geen belang in den breede over de verdere successen van mr. Tobock uit te weiden. Ik kan ermee volstaan te zeggen, dat hij snel hooger klom. Van de voorstad verhuisde hij naar de wijk der millionnaires. Hij trad in 't huwelijk, omringde zich met een regiment van bedienden, richtte feestmalen aan en kocht zich een reputatie.

Hij veranderde zijn naam nogmaals, nu van Tobock in Tobey.

Toch bleef hij zijn vriend bezoeken. Telkens wanneer hij een nieuw succes had behaald, werd Cohen ervan op de hoogte gebracht. Mr. Tobey rolde in zijn roomkleurige Rolls-Royce voor, beklom de enge trap naar de vijfde verdieping, waar Cohen woonde, trad met een stralend gezicht binnen en begon van zijn nieuwe successen te vertellen, terwijl de vrouw van Cohen met haar vijf kinderen geduldig luisterde.

„Gisteren heb ik, in een oogenblik tijds, honderdduizend dollar verdiend,” riep hij uit. „'t Is gemakkelijk genoeg, Cohen, als je maar weet hoe 't moet. Je zult niet vermoed hebben, dunkt me, toen wij samen uit Rusland vertrokken, dat ik mij hier als een genie zou ontpoppen! Maar zoo is 't leven, nietwaar, Cohen?”

Cohen had zulks inderdaad niet vermoed. In de verste verte niet. Hij stak vol zorgen. Zijn kinderen hadden hard nieuwe schoenen en kleeren nodig. Ook was er gebrek aan voedsel.

„Ik denk er sterk over 'n prachtig huis aan de Hudson te bouwen,” ging Tobey verder. „Dat hoort zoo'n beetje bij mijn positie. Al mijn millionairs-vrienden beamen dat. Heb je mijn foto in de krant gezien? Nee? Daar moet je op letten, op zulke dingen, Cohen! Je moet er trotsch op gaan, dat je oude vriend 't zoo ver gebracht heeft. Bij mijn foto stond tevens een artikel afgedrukt, waarin verteld werd, dat ik honderd-twintig-duizend dollar geboden heb voor 'n schilderstuk.”

Zoo ging hij verder. Nu eens een uur lang aan één stuk, dan zelfs twee uur.

Dan vertrok hij gewoonlijk. De gedachte om den kinderen eens iets te geven kwam nooit bij hem op. Ook drong het nooit tot hem door, zijn ouden vriend eens vooruit te helpen. Integendeel, de wind begon steeds hooger te waaien.

Zes maanden nadien.

Cohen zat met z'n gezin juist aan tafel, toen er wild op de deur werd geklopt. Cohen opende en mr. Tobey stoof binnen.

„Ik ben geruïneerd! Ik ben geruïneerd!” riep hij zenuwachtig uit. „Er is iets gebeurd. De grond is onder mijn voeten weg geslagen. Ik bezit niets meer, Cohen. Niets meer! Niets meer! Ik heb gespeculeerd en alles verloren.”

Mr. Tobey wrong radeloos de handen.

„Je bedoelt, dat je al je geld kwijt bent? En 't is niet meer terug te halen?”

Tobey knikte stom.

Cohen stapte naar de deur en hield die wijd open. Hij pakte den ander bij den arm en duwde hem naar buiten.

„'t Spijt me verschrikkelijk,” mompelde hij zacht, „en het treft me pijnlijk dit te hooren. Tot ziens, Tobocknekofsky...”

Het begin van het herstel

Wanneer U verkouden bent of pijn hebt, neem dan 1 à 2 Aspirin-tabletten in een glas water. Het reeds tientallen jaren beproefde huismiddel Aspirin doet de klachten verdwijnen en leidt snel tot herstel van het lichamelijk welzijn

ASPIRIN

HET PRODUCT VAN VERTROUWEN

Lang niet alle witte tabletjes zijn Aspirin. En lang niet alles, wat voor Aspirin moet doorgaan, of als „even goed” wordt betiteld, heeft dezelfde snelle, heilzame werking. Aspirin is alleen echt met het Bayerkruis op elk tablet en den Oranjeband om de verpakking.

Uitsluitend verkrijgbaar in de oranje-bandbuisjes van 20 tabl. 70 cts. en oranjezakjes van 2 tabl. à 10 cts.

OM BIJ DE THEE TE PRESENTEEREN

Zoute en Zoete hapjes

De tijden zijn voorbij, dat wij op ons theeuurtje uitsluitend zoete lekkernijen consumeerden en hoe langer hoe meer wordt het Engelsche voorbeeld, wat het samenstellen van een smakelijke thee betreft, nagevolgd.

En dit niet zonder reden, want hebben de Engelschen op het gebied van het arrangeeren van theeuurtjes niet een zekere vermaardheid verworven?

Wie hoorde nooit spreken over die heerlijke cake, die bij geen enkele five o'clock tea mag ontbreken? Cream crackers en tal van pikante hapjes, alle zijn uit Engeland in ons land geïmporteerd.

De volgende recepten zullen onze lezeressen op de hoogte brengen hoe zij zelf met weinig moeite vele van genoemde lekkernijen, hetzij zout of zoet, kunnen bereiden.

GEROOSTERD BROOD

Voor hen, die niet van zoete hapjes houden, is geroosterd brood met boter, jam of frisse waterkers, een welkom gerecht.

Het geroosterde brood, de „toast”, kan men kant en klaar in blikjes kopen, ofwel zelf roosteren in een heeten oven. Men gebruikt daarvoor een specialen rooster.

OPGEROLDE KOEK

150 gram suiker, 80 gram bloem, 70 gram aardappelmeel (of 175 gram bloem), 6 eieren, de geraspte schil van 1 citroen. Voor 't vulsel: ruim $\frac{1}{4}$ potje jam.

Voor het glazuur: 1 ons poedersuiker, wat cacao of citroensap of wat rum. Roer de eierdooiers met de suiker minstens een kwartier lang totdat er een dikke, witte en luchtige massa is ontstaan.

Klop de eiwitten zoo stijf mogelijk. Maak vervol-

Wat bij geen Engelsch theeuurtje ontbreekt: geroosterd brood en opgerolde koek.

gens het bakblik in orde door het met boter te besmeren en daarna met een beboterd papier te beleggen. Vouw van dit papier langs de kanten opstaande randen zoodat het deeg er niet kan afloopen. Voeg de eierdooiers voorzichtig, zonder op den rand van de kom te kloppen, bij het stijfgeklopte eiwit. Roer er dan de bloem en het aardappelmeel, dat gezeefd is, voorzichtig doorheen en giet de deegmassa op 't bakblik. Laat den koek, vrij hoog in den oven geplaatst, gedurende 15 à 20 minuten lichtgeel (niet bruin) en gaar worden. Zet, terwijl de koek bakt, de jam in een kom met warm water, teneinde te zorgen, dat ze straks gemakkelijker kan worden uitgestreken. Neem het bakblik, wanneer de koek gaar is, zeer vlug uit den oven, keer den koek op een tweede stuk papier, dat klaargelegd wordt, om en trek er het andere stuk papier af. Bestrijk den koek zeer vlug met wat jam en rol hem vervolgens op. Laat hem bekoelen en strijk daarna wat glazuur over den bovenkant. Voor dit glazuur roert men de poedersuiker met wat kokend water en wat cacao-poeder (2 afgestreken eetlepels is voldoende), rum of citroensap tot 'n dik papje en strijkt dit over den koek uit.

Zandtaartjes met diverse vulsels.

ZANDGEBAKJES MET DIVERSE VULSELS

300 gram bloem, 225 gram boter, 150 gram basterdsuiker, een weinig bakpoeder. Zeef de bloem, voeg er de boter, de suiker en tevens het bakpoeder bij. Kneed alles zeer vlug door elkaar en laat het deeg, wanneer het slap geworden is, op een koele plaats eenigen tijd rusten.

Vorm er vervolgens ronde, langwerpige en halve-maanvormige figuren van b.v. met behulp van een glas (voor ronde figuren) en leg de koekjes op een met boter besmeerd bakblik. Laat ze in een matig warmen oven gedurende 15 à 20 minuten mooi lichtbruin en gaar bakken. Men kan er vóór het bakken desverkiezend ook nog wat fijngehakte amandelen overheen strooien of wat grove suiker.

Zet de koekjes, wanneer zij koud geworden zijn, twee aan twee op elkaar en gebruik als vulsel wat abrikozen- of bessenjam en ook wel slagroom of botercrème, waardoor men een of ander smaakje, bv. koffie-extract, geroerd heeft. Men kan de gebakjes verder nog met amandelen, hazelnoten, jam, rozijnen of Fransche vruchtjes versieren.

CRACKERS MET KAAS

Neem hiervoor suikervrije crackers, strijk op de eene helft een mengsel van gesmolten kaas, die met boter tot room is geroerd of strijk er wat smeerkas tusschen. Bedek ze met de andere helft der crackers en presenteer ze bij de thee.

ZOUTE AMANDELEN

Laat in een ijzeren koekpan een stukje boter smelten. Voeg hierbij de gepelde amandelen, roer, totdat ze lichtbruin van kleur zijn, strooi er wat fijn zout overheen en laat de amandelen bekoelen.

BRIOCHES

250 gram bloem, 100 gr. boter, 2 eieren, $\frac{1}{2}$ dl. melk, $7\frac{1}{2}$ gr. gist, een mespuntje zout, 1 afgestreken eetlepel suiker.

Verwarm de melk tot ze lauw is. Los er de gist in op. Neem 75 gram bloem en voeg hier langzaam de melk bij. Kneed alles goed door elkaar en laat het deeg toegedekt rijzen bij een kachel. Schud de rest van het meel op een bakblik, voeg er de in stukjes gehakte boter, het zout, de suiker en de heele eieren bij, die alle in het kuiltje, dat men in het midden van het meel gemaakt heeft, gedaan worden. Kneed van deze massa eveneens een stevig deeg, voeg er het gistdeeg bij en kneed alles goed door elkaar. Laat nu het deeg minstens 8 à 10 uur rusten, vorm er dan kleine langwerpige broodjes van, bestrijk ze met wat geklopt ei en bak ze in een middelmatig warmen oven op een bakblik gedurende een half uur.

Brioches voor hen, die niet van zoete lekkernijen houden.

Crackers worden met smeerkas of tot room geroerde kaas, die met boter vermengd is, bestreken.

GEBREIDE DAMESPANTALON MET PIJPJES

HEUPWIJDTE 104 cm.

Materiaal: ongeveer 200 gram dunne vierdraads wol, wit of gekleurd, en 5 stalen breinaalden nr. 2½.

Men begint bovenaan met een opzetrand van 348 steken en breid dan den boord, 2 recht, 2 averecht, 32 toeren (naalden in de rondte) hoog.

Vervolgens wordt het verdere gedeelte geheel recht gebreid, waarbij meteen na den boord met de verhooging wordt begonnen.

Daartoe breid men eerst 260 steken, keert het werk om en breid 18 steken averecht op twee naalden. Vervolgens weer omkeeren en op het einde van de naald 5 steken erbij breien. Daarna weer omkeeren en zoo telkens herhalen, waarbij op het einde van de naald ook telkens 5 steken meer gebreid worden.

De heengaande naalden recht en de teruggaande naalden averecht breien. Heeft men tenslotte weer alle steken op de naald gebreid, dan wordt het werk nog eens opnieuw omgekeerd en wordt het brouwerk weer over de geheele rondte verder voortgezet.

De steken worden op 4 naalden in gelijke deelen verdeeld, zoodat men op iedere naald 87 steken heeft staan. Het begin van den toer komt zoodoende aan den linkerkant te zitten. Men breid nog 124 toeren geheel recht, waarna begonnen wordt met het kruis voor den achterkant. Daartoe breid men van de

dwarsliggende lusjes, die voor den laatsten steek van de 1e naald en na den eersten steek van de 2e naald liggen, 1 recht verdraaiden steek. Bij de volgende naalden worden deze meerderingen aan weerszijden van de beide eerste meerderingen voortgezet, zoodat we de juiste breedte en hoogte van het kruis krijgen. Dit meerderen herhaalt men 24 x bij iederen 5en volgende toer.

Bij den 145en toer wordt eveneens begonnen met het kruis van den voorkant. Daartoe breid men van de dwarsliggende lusjes, die voor den laatsten steek van de 3e naald en na den eersten steek van de 4e naald liggen, weer 1 recht verdraaid. De meerderingen worden telkens bij iederen 4en toer 24 x herhaald.

Ten slotte de steken van het kruis afkanten en de pijpjes verder ieder afzonderlijk in de rondte afbreien.

Voor deze pijpjes mindert men telkens bij iederen 2en toer aan vóór- en achterkant (binnenzijde bij het kruis) 1 steek door de 2 laatste (of eerste) steken te zamen te breien. In 1 toer worden dus telkens 2 steken weggeminderd.

Dit 12 x herhalen. Dan nog een boordje breien 2 recht, 2 averecht, 24 toeren hoog. Ten slotte afkanten. De boord van de pantalon wordt bovenaan dubbel genaaid ter breedte van ongeveer 1 cm. Hierdoor trekt men een elastiek.

WAT ZULLEN WE ETEN?

Zondag: Groentesoep.
Varkensfricandeau.
Schorseneeren.
Aardappelen.
Surinaamsche pudding met schuimsaus.

Maandag: Koud vleesch.
Worteltjes.
Aardappelen.
Macaronischotel.

Dinsdag: Gebraden ribstuk.
Savoyekool.
Aardappelen.
Dikke rijstebrij.

Woensdag: Bouillon.
Rookworst.
Stamppot van zuurkool.
Rijstkoekjes.

Donderdag: Hachée (van soepvleesch).
Bruine boonen.
Aardappelen.
Maizenapudding met besensap.

Vrijdag: Magere bruine-boonen-soep.
Gekookte schelvisch.
Gestoofde bieten.
Aardappelen.
Mosterdsaus.

Zaterdag: Runderlapjes.
Gestoofde prei.
Aardappelen.
Wentelteefjes.

VOOR HET AFWERKEN VAN KLEEDJES EN ZAKDOEKJES

TWEE GEHAAKTE KANTJES

Er zijn tal van manieren denkbaar om een zelf gemaakt kleedje of zakdoekje langs de randen af te werken.

We kunnen het ajoureeren, zoowel machinaal als met de hand; ook kunnen we er een kantje, dat kant en klaar gekocht wordt, omheen naaien; dan kan het nog met een recht of schuin geknipt biesje worden afgewerkt en ten slotte kunnen we het met een eigen gemaakt kantje versieren.

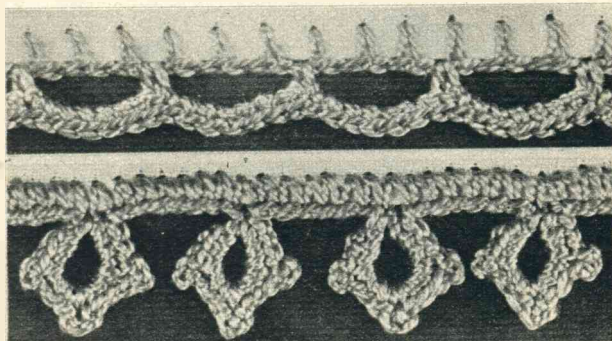
Van dit laatste geven wij u hier een tweetal voorbeelden.

Het eerste kantje is al heel eenvoudig van bewerking. In kleedje of zakdoekje worden eerst langs alle randen snalle zoompjes ingevouwen of, beter nog, ingerold, waarna men de randen met 1 vastentoer, waarbij tusschen iedere vaste 1 losse gehaakt wordt, omhaakt.

Dan volgt 1 toer bestaande uit afwisselend 5 lossen, 1 vaste in de losse, die telkens voor de 4e vaste van den 1en toer wordt gehaakt.

Ten slotte haakt men om de lossen-boogjes telkens 7 vasten.

Het tweede kantje wordt in één keer gehaakt. Eerst maakt men weer een smal zoompje langs alle kanten van het kleedje of zakdoekje, daarna werkt men als volgt: 7 vasten in de stof, 8 lossen, omkeeren, vasthaken in de laatste vaste, omkeeren, om het boogje 3 x afwisselend 3 vasten en 3 lossen haken, dan nog 3 vasten, den laatsten steek van de laatste vaste haakt men in den rand van de stof en dan vanaf het begin herhalen.

Droog als een kurk en toch vloeibaar als water komt het uit de roestvrije bus met patent strooier.

Cerebos Zout

het volmaakte Tafelzout

Dit is het juiste

dat bij Uw type past. Zoekt daarom Mystikum poeder en dat bij Uw type past. Zoekt daarom Mystikum poeder en Mystikum Compact uit, volgens de Scherk-tabel, passend bij de kleur van Uw haar, huid en oogen. Het is atoom fijn en onzichtbaar in 't gebruik. Zendt Uw nauwkeurig adres aan de Firma S. Blindeman & Co; van Baerlestraat 89, Amsterdam. Wij zenden U kosteloos de interessante Scherk-tabel. Mystikum Poeder (voor toilettafel en poederdoozie) 0.60, 1.00, 1.75. Mystikum Compact (Poeder en rouge in vasten vorm) 0.70

Mystikum poeder

Trisena Creme maakt de huid wonderlijk mat. Probeer U het eens! Een mooi gevormde roode mond met Scherk Lippenstift.

THERMOGÈNE

Deze van ouds bekende watten verspreiden 'n weldoende warmte en bestrijden met succes:

Hoest, Koude, Rheumatiek, Griep en Steken in de Zij

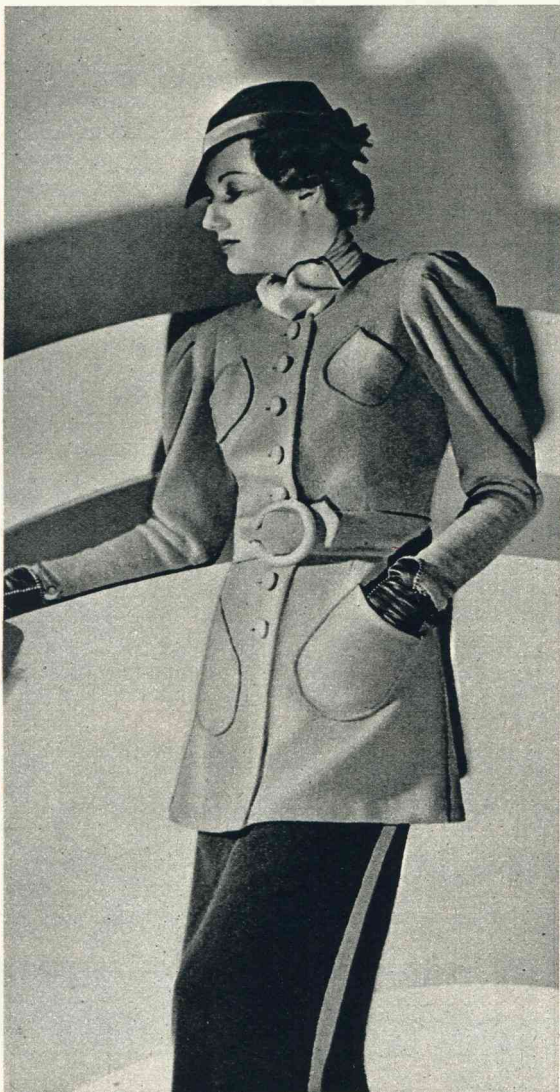

Doozen à 35 en 55 cent. Bij Apothekers en Drogisten

De tricorne doet weer opgeld. Is ditmaal echter in tegenstelling met enkele jaren geleden niet versierd met een afhangende veer, doch ontleent een deel van haar charme aan de los-afhangende voile.

Nieuw voorjaarspakje, dat een zeer moderne kleur-combinatie vertoont. Over den donkerblauwen rok loopt een streep, die dezelfde kleur heeft als het blauw-paarse jasje.

Wat zal DE NIEUWE MODE brengen?

Warm en moe van het schaatsen-rijden thuisgekomen, hooren we plots de avondlijke stilte verscheurd door een dringende telefoonschel. Een der meest vooraanstaande modehuizen van Den Haag is druk aan het pakken voor zijn clientèle, die op het punt staat van een weekje voorjaars-vacantie te gaan genieten. Het mode-paleis kan de nieuwste Parijsche modellen laten zien, die tenminste al eenig idee geven van wat de groote voorjaars-shows over enkele weken zullen brengen. Nieuwe snuffjes, waar de eigenares wel eens gauw spijt van zou kunnen hebben, daar eigenlijk pas na de shows blijkt, welke modellen en kleuren favoriet zijn. Voor de mantelpakjes vooral tweedstoffen, die over het algemeen heel wat

zoowel manteltje als rokzoom omboord met een bies in afstekende kleur of fluweel in dezelfde tint. Bij de avond-toiletten veel echt-vrouwelijk frou-frou met strikjes en kwikjes, met vaak zeer ouderwetsche garneeringen, die we slechts kennen van de familie-portretten van het einde der vorige eeuw.

Laatste dag van Januari 1937; de eerste specimina van de nieuwe mode liggen voor ons. De groote mode-kunstenaars wachten in spanning hoe het publiek hun scheppingen zal ontvangen. Nog slechts enkele weken en hun lot is beslist. Nog slechts weinig tijd en de internationale mode-industrie heeft keus gemaakt uit de vele nieuwe scheppingen en zal ons in staat stellen, die onder het genot van een kopje thee te bewonderen.

Blouse van fijne goud-kant, die, gedragen op langen zijden rok, zelfs geschikt is voor schouwburgbezoek.

flattenuzer zijn dan vroeger. Tweed in gezellige kleuren licht groen, licht blauw en het traditioneele grijs doorspikkeld met levendiger noot.

Wat betreft de rokken, zoo strijden korte nauwe kokertjes en wijde klokmodellen om den voorrang. Beide ongeschikt voor de wat zwaardere vrouw, die echter gelegenheid zal hebben die moeilijkheden te ontgaan daar bij vele modellen de rechte rok wat meer wijdte verkrijgt door een inspringende plooi. Wat betreft de kleuren, zoo blijft Parijs vooral voor middagjurken veel zwart brengen, maar daarnaast ook vroolijker tinten als violet, tomaatrood, een heele gamma van groen en beige. Vooral het uiterst gedistingeerde pétrole zal voor wat oudere dames gebracht worden, hoewel niet ontkend kan worden dat deze teint beige niet bepaald flatteus is. De aanstaande kroningsfeesten te Londen hebben een bijzondere voorkeur voor koningsblauw en -rood doen ontstaan.

Bij verschillende der nieuwe mantelpakjes zijn

De toepassing van borduursel is zeer populair dit seizoen. Op de eenvoudige zwarte casaque een Chineesch borduursel in matte kleuren, waarvoor men het best een oud Chineesch lapje als voorbeeld kan nemen.

VOOR MINDER SLANKE FIGUREN

53a. Mantel van Engelsche stof, de kraag is met knopen op de revers bevestigd, ingezette zokken, aangesloten rug. Benodigde stof: 3.25 m. à 140 cm. breed.

57a. Japon van diagonaal, ingezet vest, lange, gladde mouw; de rok heeft een voornaad met plooi. Benodigde stof: 3.25 m. à 140 cm. breed.

Verkrijgbaar in de maten 46, 48, 50, 52

62a. Japon van effen stof, ronde hals met strik, wijde mouw met manchet, voorpand en rug met figuren ingezet. Benodigde stof: 3.25 m. à 140 cm. breed.

62a

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan 't modaalbum „Winterweelde“, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjasjes en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 295651; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (alléén van 5 en 6 ct.) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA“, NASSAUPEIN 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

NUTTIGE WENKEN

Wanneer we bij het wasschen zeep in stukjes willen snijden, is het aan te bevelen, het mes dat we daarbij gebruiken eerst even in heet water te steken. Ons werk zal dan veel vergemakkelijkt worden.

Het is een uitstekende methode om wollen dekens, die gewasschen moeten worden, eerst een nacht in zout water te zetten, en ze daarna pas met behulp van water, zeepvlokken en een weinig ammonia te wasschen.

Als we met emailleverf moeten schilderen, is het aan te raden, het potje of de tube in een kopje of bakje met warm water te zetten. Het werk wordt hierdoor vergemakkelijkt.

Emaille kunnen we goed onderhouden met een mengsel van gelijke deelen terpentijn en paraffine.

Als onze oven te heet is, is het niet verstandig het deurtje open te zetten. Aan te raden is, er een bakje met koud water in te plaatsen, dat een deel der warmte opneemt.

Brons kunnen we goed schoonmaken met gelijke deelen azijn en olijfolie, die we op een flanelle doekje doen. Met een eveneens zachten doek nawrijven.

Een scheutje melk in het waschwater kan soms wonderen doen. Het vuil wordt vaak makkelijker verwijderd, terwijl het water wordt verzacht en onze handen niet zoo gauw ruw worden.

Hardnekkige koffievlekken verdwijnen vaak als we ze bedekken met een mengsel van glycerine en het geel van een ei. Met warm water goed nawasschen.

Om spiegels etc. een mooien glans te geven, kunnen we ze nu en dan afwrijven met een doek die in een mengsel van gelijke deelen water en citroensap is gedoopt.

Dik geworden inkt mogen we nooit verdunnen met water, doch wel met azijn.

Bontgeborduurde kledjes kunnen we uitstekend wasschen in het afkookwater van aardappelen, dat we koud kunnen gebruiken. Het verdient aanbeveling, bij het spoelwater een scheut azijn te doen om de kleuren te fixeeren.

Paraffine is een goed middel om kappen van kindewagens mee te onderhouden.

CORRESPONDENTIE

Aan meerdere abonné's.

Wij noteerden de verschillende verzoeken betreffende diverse handwerkpatroontjes en maken onze abonné's er nogmaals op attent, dat het ons niet mogelijk is onmiddellijk aan al deze verzoeken te voldoen.

Wanneer het in het belang van meerdere lezeressen is, zal een patroon uit den aard der zaak eerder geplaatst worden dan een handwerkje, dat slechts enkele maal gevraagd wordt. Aan alle verzoeken wordt echter zooveel mogelijk tegemoet gekomen, maar dringend vragen wij u geduld te willen hebben!

MAAKT DOFFE TANDEN AANTREKKELIJK

Kolynos werkt op doffe tanden als een poetsmiddel op dofgeworden zilver. U doet er 2 x langer mee dan met andere pasta's, omdat U maar de helft nodig hebt. Probeer Kolynos eens.

Wees zuinig—koop de groote tube

KOLYNOS
TAND CREAM

SUNLIGHT ZEEP

MINDER ARBEID GROTER GEMAK

'T IS DE BESTE ZEEP KWALITEIT EN KOST MINDER DAN ANDERE

NU SLECHTS **10** cts. met geschenkenbon

Het Leven „zonniger“ maken

door de „hooggebergtezon in huis“ - de bekende „HANAU Hoogetezon“.

De bestralingen kan men toch zoo gemakkelijk toepassen - een korte draai aan den schakelaar - 3 à 5 minuten „hoogetezon“ en U bent vervuld van nieuwen levensmoed. Men zal vervuld van er uit als een ander mensch - stralend, fris, gebruid en als verjongd.

RAADPLEEGT UW ARTS. Vraagt om de gratis brochure 843 en een demonstratie, die tot niets verplicht.

Kunstmatige HOOGETEZON ORIGINEEL HANAU

N.V. „Almara“, Amsterdam, C. (107) Rokin 86, Tel. 37822-35822
(Ook verkrijgbaar bij andere Med. Instrumenten-Handelaars)

DE SHEIK VAN KAPHRA (EGYPT)